

ELTE GYERTYÁNFFY ISTVÁN
GYAKORLÓ ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2021

Módosítva: 2023.09.01.

TARTALOMJEGYZÉK

NEVELÉSI PROGRAM	6
1. Bemutatkozás	6
1.1 Adatok.....	7
1.2 Jogelőd intézményei.....	7
1.3 Az Alapító okiratban meghatározott tevékenységei	7
1.4 Közoktatási feladatellátás	8
1.5 Felsőoktatási feladatellátás	10
2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	11
2.1 Nevelő-oktató munkánk alapelvei, értékei	11
2.2 Nevelő-oktató munkánk céljai, feladatai	12
2.3 A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai.....	13
2.3.1 A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök jegyzéke	13
2.3.2 A nevelő-oktató munka eljárásai	13
Iskolai arculat.....	13
Irányultságok – idegennyelv-oktatás, művészetekkel történő nevelés	13
2.3.3 Digitális oktatás	15
3. A közösségfejlesztéssel, a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	17
4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	19
4.1 A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	19
4.1.1 A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésével, oktatásával összefüggő feladatok.....	19
4.1.2 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók nevelésével, oktatásával összefüggő feladatok	22
4.1.3 Az SNI és BTMN tanulók azonosításának és segítésének rendje, folyamata	24
4.1.4 A kiemelten tehetséges tanulók nevelésével, oktatásával összefüggő feladatok	25
4.2 A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulóval kapcsolatos feladatok	26
5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	26
5.1 A pedagógusok helyi intézményi feladatai	26
5.2 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	27
6. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	28
7. A felvétel, az átvétel helyi szabályai	29
8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény egyéb partnerei kapcsolattartásának formái	30

8.1	Egységes külső ellenőrzési és értékelési rendszer, az intézményi önértékelési rendszer	30
8.2	A partnerekkel folytatandó kommunikáció kiépítése	30
9.	Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	33
9.1	A tanulók részvételi jogai az intézményi döntési folyamatokban, a jogok gyakorlásának rendje	33
9.2	A szülők részvételi jogai az intézményi döntési folyamatokban, a jogok gyakorlásának rendje	33
9.3	A közösség és egyén viszonya	34
10.	A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	35
10.1	Az egészségfejlesztés céljai, feladatai	35
10.2	Tanórákhoz kapcsolódó tevékenységek	35
10.3	Tanórán kívüli tevékenységek	35
10.3.1	A napközi otthonban használt egészségnevelési lehetőségek, fejlesztési feladatok ..	35
10.3.2	A mindennapos iskolai testnevelés	36
10.3.3	Rendezvények, versenyek	37
10.3.4	Szünidei programok	37
10.3.5	Az iskolai egészségnevelési programot segítő külső kapcsolatok	37
11.	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	38
	HELYI TANTERV	40
1.	Óratervek a NAT 2020, illetve kerettantervek szabályai szerint	40
1.1	NAT 2020 szerint haladó évfolyamok óraterve (1-4., 5-8. évf.)	40
	<i>Az 5-8. évfolyam óraterve</i>	<i>41</i>
2.	A nevelőtestület pedagógusainak éves tervező feladata a helyi tanterv alapján	42
3.	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	42
4.	A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	43
5.	Az oktatásban alkalmazandó tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, IKT eszközök, alkalmazások kiválasztásának elvei	43
6.	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	44
6.1	Alapelveink, feladataink a NAT alapján	44
6.2	Az átmenetek feladatai	45
6.2.1	Óvoda-iskola átmenet	45
6.2.2	Alsó tagozat – felső tagozat (4-5. évfolyam)	46
6.3	Tanórán kívüli nevelés, iskolai rendezvények, szakkörök	47
7.	Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek	49
7.1	Oktatási módszerek, eljárások	51
7.2	Digitális oktatás	53
8.	A beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje, formáinak megnevezése	54

8.1 A beszámoltatások formáinak megnevezése, alkalmazásuk rendje.....	54
8.2 Szóbeli beszámoltatás	54
8.3 Írásbeli beszámoló: írásbeli feleletek, témazárók	54
8.4 Gyakorlati beszámoltatások	55
9. Az otthoni és a napköziben történő felkészüléshez szükséges feladatok meghatározásának elvei.....	55
10. A tanuló tanulmányi munkájának, a tanulás folyamatának, illetve a magatartás és a szorgalom ellenőrzésének, értékelésének elvei, az értékelés módja.....	56
10.1A tanulási folyamat ellenőrzésének, értékelésének alapelvei	56
10.2A komplex, tanulást támogató értékelés formái	57
10.2.1 A szöveges értékelés	57
10.2.2 Az érdemjegyekkel/osztályzatokkal történő értékelés/minősítés.....	57
10.3A sajátos nevelési igényű tanulók teljesítményének értékelése.....	58
10.4A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése	58
10.4.1 A magatartás értékelésének fokozatai és tartalmuk	59
10.4.2 A szorgalom értékelésének fokozatai és tartalmuk:	60
10.4.3 A magatartás és a szorgalom értékelésének rendszere a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók esetében.....	61
10.4.4 A magatartás és a szorgalom értékelésének rendje, dicsérő és fegyelmező intézkedések	61
10.5A nevelőtestület által adományozható elismerések	62
10.5.1 Általános nevelőtestületi dicséret.....	62
10.5.2 A dicsőségkönyv	63
10.5.3 A tanév legjobb sportolója díj	63
10.5.4 Gyertyánffy-díj.....	63
11. A tanulási folyamat ellenőrzésének, mérésének rendje, rendszere.....	63
11.1Az országos pedagógiai mérések és értékelésük	63
11.2Intézményi nyomon követő mérési-értékelési rendszer.....	65
12. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	66
13. A tanulók fizikai állapotának mérési rendje, a tantárgy értékelési rendje.....	67
14. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	67
15. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	68
15.1Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése az oktatás és képzés területén	69
15.2Az esélyegyenlőség biztosításának kiemelt helyi területei	69
16. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	70
16.1Az egészségnevelés elvei.....	70
16.2A környezeti nevelés elvei	71
16.3Az iskola Zöld programja	71

FELHASZNÁLT FORRÁSOK, A KÖZNEVELÉST IRÁNYÍTÓ JOGSZABÁLYOK	74
Törvények:	74
Kormányrendeletek:	74
Miniszteri rendeletek:	74
ZÁRADÉK.....	76

NEVELÉSI PROGRAM

1. Bemutatkozás

Küldetésnyilatkozat:

„A legtöbb, amit gyermekeinknek adhatunk: gyökerek és szárnyak.”

(Johann Wolfgang von Goethe)

„Mi lesz a jövő? Tündérkert vagy pusztaság? Rajtunk áll.”

(Kodály Zoltán)

Iskolánk 150 éves múlttal felvértezten, mindazt megőrizve, ami ezen időszak alatt igazoltan értéket képviselt, továbbra is a minden új iránti nyitottsággal végzi értékteremtő munkáját, ami az értéké válás feltétele. Ez az innovációk iránti fogékonyság tette lehetővé pedagógus generációk sikeres képzésében való részvételünket a kötelező iskoláztatás bevezetésétől napjainkig. Pedagógiai műhelyünk az ELTE egyedülálló pedagógusképzési vertikumának részeként, a neveléstudomány területén, magas minőséget képvisel.

Ezt a minőséget igazolják a különböző külső mérési és továbbtanulási mutatók, amelyek évtizedek óta mind az országos, mind pedig a budapesti eredményeket is meghaladják.

Iskolánk jellemzően a budai Hegyvidék legjobb tanulóit fogadja be. Eötvösi értelemben, Gyertyánffy szellemiségében vett „mintaiskolaként” az egyetem felé vezető út első állomásaként működünk. Iskolánk várja a tudatos iskolaválasztó családokat, ahol érték a tudás, a segítőkészség, egymás tisztelete, a széles értelemben vett magas kultúra, ahol jól meghatározott elvárásokat fogalmaznak meg a gyerekek személyiségfejlesztése érdekében. Mindezt iskolánk mindennapjaiban is megtalálják, így értékrendjével szívesen azonosulnak.

Valljuk és mindennapi gyakorlatunk része, az iskolai nevelés lényege, olyan biztos alapokon nyugvó, a világra való nyitottság, a világban való eligazodás, az új helyzetekre kreatívan reagálás képességének az alakítása, amely élethosszig segíti a sikeres életút megvalósulását. Ehhez alapvető tétel az értelmi intelligencia, az intellektuális képességek lehető legsikeresebb kibontása, az érzelmi intelligencia hangsúlyos fejlesztése, és mindezeket túl a „testi intelligencia” alakítása. Hisszük, hogy ez a hármas egység az alapja a személyiség jóllétének, a kiegyensúlyozott, a kihívásokkal sikeresen megbirkózni képes életvitelnek, amelyek arányait sikeresen találjuk meg. Ennek a jóllétnek nélkülözhetetlen kiegészítője az egyén közösségben való pozicionálása, arra való szocializálása, hogy képes legyen alkotó módon együttműködni társaival, illetve más partnerekkel, amely szükségszerűség végigkíséri egész életünket. Legfontosabb az iskola és a szülői ház egymást segítő, kiegészítő együttműködése, ami minden siker záloga; ezért számítunk rá, fejlesztjük a mindennapi gyakorlatunkban.

Nélkülözhetetlen a kultúra, a művészet, a tudományos világ bekapcsolása az iskolában zajló folyamatok kiegészítéséhez. Ehhez hazai és nemzetközi kapcsolatrendszerrel működtetünk. Ebben a rendkívül összetett folyamatban óhatatlanul vetődik fel a kérdés, hogy a korszerű világszemlélethez mekkora mennyiségű lexikális tudást kell átadni és elvárni a gyerekektől, és annak értő felhasználását hogyan segítsük. Meggyőződésünk, hogy a semmiből nem születhet kreativitás. A világról nélkülözhetetlen előzetes ismeretek szerzése ahhoz, hogy egy eddig ismeretlen, új helyzetben megszülethessen a probléma sikeres megoldása. Valljuk, hogy mi itt is jól tudjuk a

helyes arányokat, és a megszerzett tudás értő felhasználását jól irányítjuk. Ebben a folyamatban nélkülözhetetlen a tanulás tanulásának támogatása, amelynek napi gyakorlatában hatékony a délutáni tanulás szervezésének módszertana. Sikeres munkánk megerősítése az alkalmazás-képes tudást mérő országos kompetenciamérés eredményeinek sora, melyek magasan meghaladják az országos és a budapesti átlagokat. Itt külön kiemelés érdemel a szövegértés képességének nagyon magas szintje, amely biztosítja minden további iskolai és az élet egyéb területein való sikereknek, magabiztos eligazodásnak (akár a valós, akár a virtuális térben).

Felsőoktatási feladatellátásunkból adódóan az átlagosnál jóval magasabb felkészültségű, nyitott, elhivatott, igazi pedagógus személyiségekkel nevelőtestületünk innovatív pedagógiai műhelyt működtet. A nagyszámú egyetemi hallgatóság és az egyetemi oktatók jelenléte, az egyetemi tanszékekkel, intézetekkel fenntartott napi kapcsolat minden egyéb iskolatípus felett álló, a lehető legszélesebb körű szakmai transzparenciát és magas minőségi elvárást valósít meg gyakorlóiskolánkban.

A hatékony személyiségfejlesztés fontos mozzanata a tanulói személyiség minél korábbi, minél gyorsabb megismerése, majd változásainak nyomon követése, amely a napi gyakorlatunkban jelen lévő, személyre szabott fejlesztés nélkülözhetetlen része. A tanulói személyiség központba állításával gyermekközpontú iskolát működtetünk.

1.1 Adatok

Az ELTE Gyertyánffy István Gyakorló Általános Iskola az ELTE által fenntartott intézmény.

Székhelye: 1126 Budapest, Kiss János altábornagy u. 42-44.

Telephelye: 1126 Budapest, Beethoven u. 3.

1.2 Jogelőd intézményei

1869 Budapesti Állami Tanítóképző,

1959 Budapesti Felsőfokú Tanítóképző Intézet négyosztályos gyakorlóiskolája,

1982 Budapesti Tanítóképző Főiskola Gyakorló Általános Iskola,

2000 ELTE TÓFK Gyakorló Általános Iskola,

2004 ELTE Gyakorló Általános Iskola,

2007 ELTE Gyakorló Általános Iskola és Középiskola,

2013 ELTE Gyakorló Általános Iskola,

2014 ELTE Gyertyánffy István Gyakorló Általános Iskola

1.3 Az Alapító okiratban meghatározott tevékenységei

a) alapeladatának jogszabály szerinti megnevezése

- általános iskolai nevelés-oktatás
- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása
- a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény és az Eötvös Loránd Tudományegyetem szabályzatai alapján részvétel az Eötvös Loránd Tudományegyetem pedagógusjelöltjeinek gyakorlati képzésében

b) alapeladatának kormányzati funkciók szerinti besorolása

1) Alapfokú oktatás 8 évfolyamon

091211 Köznevelési intézményben tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-4. évfolyamon

- 091212 Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-4. évfolyamon
- érzékszervi fogyatékos (nagyothalló)
 - beszéd fogyatékos
 - egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, ezen belül tanulási zavarral küzdők: dislexia, disgráfia, discalculia
- Maximálisan 2 fő osztályonként.
- 091220 Köznevelési intézmény 1-4. évfolyamán tanulók nevelésével, oktatásával összefüggő működtetési feladatok
- 092111 Köznevelési intézményben tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 5-8. évfolyamon
- 092112 Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 5-8. évfolyamon
- érzékszervi fogyatékos (nagyothalló)
 - beszéd fogyatékos
 - egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, ezen belül tanulási zavarral küzdők: dislexia, disgráfia, discalculia
- Maximálisan 2 fő osztályonként.
- 092120 Köznevelési intézmény 5-8. évfolyamán tanulók nevelésével, oktatásával összefüggő működtetési feladatok
- 096015 Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben
- 096025 Munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben

2) Sport, szabadidős képzés

081043 Iskolai, diáksport-tevékenység és támogatása vagy

095020 Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás, képzés

c) főtevékenységének államháztartási szakágazati besorolása

852010 Alapfokú oktatás (alapfokú művészetoktatás kivételével)

d) közfeladata

A nemzeti köznevelési törvény rendelkezései alapján országosan egységes követelmények szerint alapfokú nevelés-oktatás folytatása, a tanuló érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően középfokú iskolai továbbtanulásra való felkészítés.

Maximális tanulólétszámunk:

Igényjogosultságot meghat. tev.:	Székhely:	Telephely:	Összesen:
Iskolai oktatás 1-4. évf.	540	-	540
Iskolai oktatás 5-8. évf.		380	380
Összesen:			920

1.4 Közoktatási feladatellátás

Az iskolai nevelés-oktatás egységes pedagógiai folyamat.

Az 1-4. évfolyam legfontosabb feladata a diákok között meglévő különösen jelentős fejlődésbeli különbség feltárása, kezelése, a hátránykompenzáció.

A 3-4. évfolyamban erőteljesebbé válnak a tanítási-tanulási folyamatok, melyeket a teljesítmény-elvárásokhoz igazítunk. Hangsúlyos a tanulók belső tanulási motivációinak alakítása, amit a változatos tanulásszervezési eljárások biztosítanak. Elkezdődik az iskolai tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek megalapozása.

Az 5-8. évfolyamban folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. A felső tagozat 7., 8. évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint a pályaválasztásra, és a pályaeorientációra történő felkészítés.

A NAT a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg. Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Kiemelt figyelmet fordítunk a minden további tanulást megalapozó szövegértés, valamint a matematikai eszköztudás megalapozására, a választott idegen nyelv tanulását megalapozó nyelvtudásra, az ének-zene, a vizuális kultúra, a mozgás és tánc, a dráma tantárgyakon át közvetített művészeti nevelésre, a művészetekkel történő nevelésre, valamint az elektronikus ismeretszerzést megalapozó informatikai képességek fejlesztésére.

A fentiekben felsorolt tantárgyak egy részét a kerettantervben megjelölthöz képest magasabb óraszámban és/vagy csoportbontásban tanítjuk. A felsorolt kompetenciákat nemcsak tanórán, hanem a szabadidőben, szakkörökön, iskolán kívüli programokon is kiemelten fontosnak tartjuk: ezzel segítjük az ismeretek, képességek kiterjesztését, ezek beágyazódását a tanulói személyiségbe.

A fentiekben túl nagy hangsúlyt fektetünk az alapító okiratunkban meghatározott sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók integrációjára, felzárkóztatására, fejlesztésére és a tehetséggondozására.

Tanítványaink szülei elvárják az iskolától a magas színvonalú nevelő-oktató munkát, gyermekeiktől pedig a helytállást, az iskolai követelmények teljesítését. A tanulásnak, a munkának presztízse van intézményünkben, és ennek az értéknek a fenntartásában a családi háttér sokat segít.

A tanulóink családjai anyagi, szociális és kulturális helyzete differenciált, így nevelő-oktató munkánknak ehhez a helyzethez is igazodni kell. A tehetséggondozás mellett kiemelt szerepe van a különböző tantárgyakhoz kapcsolódó felzárkóztató programoknak.

A szülők az iskolai élet minden területén segítik munkánkat, támogatják célkitűzéseink megvalósítását. Tanáraink és a szülők együtt gondolkodásának eredménye, hogy nevelő-oktató munkánk céljait a tanulók többsége esetében el tudjuk érni. (Lásd: Az országos kompetenciamérésen elért eredményeink.)

A szülői közösség anyagilag is támogatja intézményünket. Az “Értetek Gyakorló Általános Iskola Alapítvány” segíti a költségvetés szűkös keretéből nem finanszírozható feladatok, illetve programok tárgyi feltételeinek biztosítását. Az alapítvány segíti az iskolában működő szakkörök, sportfoglalkozások eszközigényének biztosítását is.

A szülők rendszeresen támogatják a diáksportkört. Évente családonként hozzájárulnak gyermekeik kedvezőbb sportolási körülményeinek javításához, valamint a sportban kiemelkedő eredményeket elérő tanulók jutalmazásához.

Az iskola egészségügyi körülményeinek javításához is támogatást kapunk a szülők közösségétől. Rendszeres hozzájárulásukkal biztosíthatóak a megfelelő higiénés feltételek az intézményben.

Nevelőtestületünk az oktatási-nevelési feladatokra felkészült pedagógusokból áll. Munkájuk hatékonysága a nyolc évfolyam minden szintjén alapvetően befolyásolja a közoktatási és felsőoktatási feladatellátás sikerét, az intézmény partnereinek elégedettségét.

Alapfelkészültségük mellett folyamatosan részt vesznek továbbképzéseken, amelyek során a köznevelés, közoktatás legkorszerűbb tartalmi és módszertani lehetőségeivel, eljárásaival ismerkednek meg, hogy napi munkájuk során alkalmazhassák a megszerzett tudást.

A vezetőpedagógusok és a vezetőpedagógusi feladatokat ellátó tanárok többségükben az ELTE TÓK gyakorlati képzését végzik, továbbá az ELTE egyéb karainak gyakorlati képzésében is részt vesznek. Az egyéni pedagógiai gyakorlatok ellátásában a nevelőtestület minden tagjának van rendszeresen feladata.

Intézményünk tárgyi feltételei többnyire jónak mondhatók. Rendelkezünk mindazokkal a taneszközökkel, gépekkel, berendezésekkel, amelyek szükségesek a pedagógiai programunkban megjelölt nevelési-oktatási célok megvalósításához.

Gyakorlóiskolánk tantermeit folyamatosan látjuk el új számítógéppel, kivetítővel, interaktív táblával, tablettákkal, hogy a lehető legkorszerűbb technika segítse a nevelő-oktató munkát.

Iskolánkban szaktantermi rendszert működtetünk, ami közoktatási és felsőoktatási feladataink ellátásában igényes munkavégzésre ad lehetőséget.

Székhelyünkön iskolakönyvtár, telephelyünkön pedig jelentős letéti könyvanyag segíti az olvasás megszerettetését, az önálló ismeretszerzésre nevelést. Könyvtárunk gyűjtőkori leírásának megfelelően folyamatosan gyűjti a 6-14 évesek művelődési körének, tudományos igényének megfelelő könyveket, valamint elektronikus ismerethordozókat.

A testnevelés oktatására székhelyünkön két részre osztható tornaterem áll a tanulók rendelkezésére a tanórai és a tanórán kívüli feladatok elvégzéséhez. Sajnos ezek a lehetőségek nem fedik le azokat az igényeket, amelyeket a nemzeti köznevelési törvény ezen a téren az iskoláktól megkövetel.

Mindkét telephelyünkön sportpálya ad lehetőséget különféle labdajátékokra, a tananyaghoz kötődő feladatok megvalósítására, némiképp enyhítve a fentiekben jelzett teremhiányt.

A felújított játszótéren elsősorban a napközi otthoni foglalkozáson is résztvevő tanulók tölthetik el szabadidejüket.

1.5 Felsőoktatási feladatellátás

Gyakorlóiskolánk felsőoktatási feladata az ELTE (TKK, TÓK) pedagógusjelöltjeinek, kiemelten a TÓK tanítójelöltjeinek gyakorlati képzése. Intézményünk a gyakorlati képzés fontos, professzionális műhelye.

A vezetőtanároknak, a karok oktatóinak és hallgatóinak együttműködése lehetőséget teremt a tanítójelölteknek arra, hogy a neveléshez, oktatáshoz szükséges gyakorlati képességeiket fejlesszék. Ezért kiemelten fontosnak tartjuk a nevelő-oktató munka szereplőinek szakmai együtt gondolkodását. Gyakorlóiskolánknak tartalmilag meghatározó szerepe van a hallgatók gyakorlati képzése alapozó, indító szakaszában.

Iskolánkban a következő képzési formák kapnak helyet:

Tanítói szak, nappali tagozat számára:

- egyéni komplex pedagógiai gyakorlat I-III. az 1-6. évfolyam osztályaiban és a napközi csoportokban;
- csoportos megfigyelések (bemutató tanítások) az 1-6. évfolyam osztályaiban a tantárgypedagógiákhoz és a neveléstudományi stúdiumokhoz kapcsolódva;
- csoportos tanítási gyakorlat I-II. az 1-6. évfolyam osztályaiban;
- műveltségterületi csoportos tanítási gyakorlat I-II. az 1-6. évfolyam osztályaiban;
- csoportos, ill. egyéni tanítási gyakorlat az 5-8. évfolyamokon a tanárképzés igényeihez kapcsolódva;
- Tanító az iskolában gyakorlat az 1-4. évfolyamon;

- zárótanítások a tanítóképzés végzős hallgatóinak;

Tanítói szak, levelező tagozat számára:

- egyéni tanítási gyakorlat I. az 1-4. évfolyamokon;
- csoportos megfigyelések az 1-6. évfolyamokon.

Tanárképzés, nappali tagozat számára:

- szaktárgyi tanítási gyakorlat
- összefüggő egyéni iskolai gyakorlat

Minden évben közreműködünk a TÓK által meghirdetett “Az évfolyam kiváló tanítója” verseny lebonyolításában.

Valamennyi képzési formában – de elsősorban a TÓK csoport előtti tanítási gyakorlatokon – alapvető a tanszékek és a vezetőtanárok műhelymunkaszerű együtt dolgozása. A többéves közös tevékenység során ez a munkakapcsolat tartalmassá, gördülékennyé és hatékonyá vált. Vezetőtanáraink és a Tanítóképző Kar oktatói szorosan együttműködnek szakmai programokban, pályázatokban, illetve a Kar által szervezett projektek megvalósításában. A gyakorlati képzés TÓK által meghatározott tartalmáért és szervezéséért az oktatási dékánhelyettes és az igazgató felügyelete mellett a tanítási gyakorlatokat koordináló igazgatóhelyettes a felelős.

Az ELTE többi kara gyakorlati képzésével kapcsolatosan a felső tagozatos igazgatóhelyettes látja el az operatív feladatok szervezését intézményünkben.

Iskolánk – szándékunk szerint – úgy ad mintát a tanító- és tanárjelölteknek, hogy részeseivé teszi őket egy gyermekközpontú, gazdag kulturális tartalmú nevelési-oktatási folyamatnak. Mintát ad diákjainknak is az emberi kapcsolatok terén, a számukra eddig ismeretlen tudás felfedezésének örömeiben, alkotó energiáik felszabadításában.

2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1 Nevelő-oktató munkánk alapelvei, értékei

Nevelő-oktató munkánk középpontjában a személyiségfejlesztés áll. Az iskolánkba járó tanulók fejlesztésekor az alábbi értékeket tekintjük alapvetőnek: tudás, igazságosság, rend, szabadság, méltányosság, szolidaritás, egyenlő bánásmód, fenntartható fejlődés, egészséges életmód, művészetekkel történő nevelés. Arra törekszünk, hogy az ide járó diákokat a bizalom, szeretet, empátia, szellemi-érzelmi fogékonyság és erkölcsi értékrend jellemezze, továbbá, hogy az itt elsajátított tudásuk értékálló és a kor kihívásaira válaszolni képes, alkalmazható tudás legyen. Pedagógiai kultúránkat az egyéni bánásmódra való törekvés, az életkornak megfelelő követelmények támasztása, a diákok fejlődését biztosító sokoldalú, korszerű, a követelményekhez igazodó értékelés jellemzi.

Az önmegvalósítás útjával párhuzamosan alakítjuk, formáljuk azt a közösséget is, ami az egyén fejlődését segíti elő.

A szülőkkel és más partnereinkkel való együttműködésünk alapja a bizalom, a nyitottság, a transzparencia, az intézmény, illetve a benne dolgozó pedagógusok szakmai hitele.

Nevelési eszményképünk tartalmát az európai műveltség részeként megjelenő nemzeti kultúra adja. Hagyományos értékei és azok megőrzése mellett figyelemmel kísérjük változásait, gazdagodását. Korunk a globalizáció kora. A megmaradásunk függ attól, hogy milyen erős nemzeti identitásunk.

Iskolánk nevelő-oktató tevékenységében további kiemelt helye van azoknak az elveknek, amelyek az eredményes tanulást segítik.

Valljuk, hogy akkor lehet eredményes a tanulási folyamat, ha figyelembe vesszük a gyermek életkori sajátosságait, egyéni adottságait, ha tiszteljük egyéniségét. A gyermek személyiségének

empátiás megértése nemcsak a gyermekkel szemben támasztható követelmények reális felállításához teremt megfelelő alapot, hanem az esetleges problematikus helyzetek kezelésében is elemi feltétel. Olyan humánus alapértékek közvetítését tartjuk kiemelten fontosnak, amelyek pozitív tanulási és magatartásmintákat adnak a tanulóknak, ugyanakkor a kiemelt figyelmet igénylő diákokat is reális önértékelésre, képességeik maximális kibontakoztatására serkentik. Az együttnevelés folyamatában a pedagógus–gyerek kapcsolat alapja az empátiás megértés nyomában megvalósuló egyéni bánásmód. Ennek következtében a gyermek átéli, hogy megértik, törekvései indíttatását, célját ismerik, fejlődését differenciált foglalkoztatással segítik. A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációjához pedagógusaink rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal.

Az eredményes tanuláshoz hozzájárul a motiváló, a különböző tanulásszervezési eljárásokhoz alkalmazkodó, nyugodt, biztonságos, támogató tanulási környezet. Számunkra fontos az IKT és digitális eszközök napi szintű, rendszerszerű használata, a megbízható internetkapcsolat, az okoseszközök pedagógusok irányítása alatti használata a tanórákon és az önálló felkészülések alkalmával is.

A pedagógusi támogató szerep érvényesülését a termékeny tanuló-tanár viszonyban látjuk, ami ezt az együttműködést párbeszéddé, aktív munkakapcsolattá formálja.

A fentiekben kiemelt nevelési elvek érvényesülésének további feltétele a tudatos, tervszerű nevelői tevékenység. A tudatosság feltételezi a nevelő-oktató munka folyamatos felülvizsgálatát, szem előtt tartva a partnerközpontúságot is. Tanterveink, tanmeneteink rendszeres felülvizsgálata, a bennük foglalt ismeretek, készségek tartalmának fokozatossága, az egymásra épülő tartalmak következetességének ellenőrzése adják a tervszerűség érvényesítésének lehetőségét. Úgy gondoljuk, hogy a fenti elvek szem előtt tartásával, valamint következetes, pontos napi munkavégzéssel tud nevelőmunkánk tervszerű folyamat lenni.

Nevelésről vallott ars poeticánk sikerét abban látjuk, hogy nevelőtestületünk minden tagja magáénak vallja ezeket az elveket. Nevelő-oktató munkáját azzal a tudatossággal végzi, hogy biztos háttérként áll mögötte a közös tervezés során kialakított egységes szemléletmód, ami a nevelés alapelveire, céljára, tartalmára, értékeire, az alapvető nevelési módszerek alkalmazására vonatkozik.

2.2 Nevelő-oktató munkánk céljai, feladatai

Célunk és feladatunk:

- a tanulók testi, lelki és értelmi fejlődését a legkorszerűbb módszerekkel, munkaformákkal, eljárásokkal és eszközökkel biztosítani,
- készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, műveltségük életkori sajátosságaiknak megfelelően, tudatosan fejleszteni,
- a tanulási folyamatban minél több lehetőséget biztosítani a tapasztalatszerzésre, a megismerés különböző módszereinek elsajátítására, a tanulás tanítására, önálló tanulási szokások kialakítására,
- önálló életvitelre, élethosszig tartó tanulásra, folyamatos művelődésre képes diákokat kibocsátani,
- megakadályozni a társadalmi lemaradást, az iskolai lemorzsolódást,
- biztosítani a tehetség beazonosítását és személyre szabott fejlesztését,
- a szülőföld szeretetére, a nemzeti identitástudat alakítására, a haza iránti hűségre nevelni tanítványainkat. Átadni nekik azokat az ismereteket, melyek a tudomány, a művészet és a hétköznapi élet területein keresztül hazájuk értékeinek megismerését, ezen keresztül tiszteletét, szeretetét jelentik.
- a társadalom minden tagjával szemben kölcsönös tiszteletre nevelni tanítványainkat, akiknek viselkedését az egymás iránti tolerancia, empátia, az együttélés szabályainak betartása, az erőszakmentesség jellemzi; egyénné válásuk folyamata gazdag kapcsolatrendszeren keresztül történik,

- segíteni az önismeret, az iskolához és a családhoz való pozitív viszony kialakítását, a meleg, érzelemgazdag légkör megteremtését, az önkéntesség igényének kialakítását, a szociális érzékenységet,
- egészséges testi és lelki életmódot folytató, életigenlő fiatalokat nevelni,
- a fenntarthatóság és környezettudatosság melletti elkötelezettséget kialakítani,
- hogy diákjaink megtalálják hivatásukat, számukra örömet és kiteljesedést hozó pályájukat,
- megteremteni a pénz világa iránti érdeklődésüket, a javakkal való észszerű gazdálkodás alapjait, ebben való felelősségüket,
- a médiatudatosságra nevelés, megteremteni a kritikai, értelmező látásmód alapjait,
- szeretnénk nagy hangsúlyt fektetni a művészeti nevelésre
- fenntartani iskolánk nyitott szellemiségét, amely mind tartalmi, mind pedig módszertani szempontból az új befogadását jelenti a klasszikus értékek megőrzése mellett.

2.3 A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

2.3.1 A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök jegyzéke

Mindkét telephelyünkön felülvizsgáltuk a kötelező eszköz- és felszerelésjegyzékben foglalt taneszközök meglétét. Minden taneszköz, szemléltetőeszköz, oktatástechnikai és infokommunikációs eszköz rendelkezésre áll ahhoz, hogy a NAT-ban, valamint a helyi tantervünkben megfogalmazott célokat, fejlesztési feladatokat a megjelölt tananyagon keresztül meg tudjuk valósítani.

Rendelkezünk olyan speciális, tanulást és mozgáskoordinációt fejlesztő eszközökkel, amelyek a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai fejlesztését segítik.

Valamennyi tantermünkre kiterjedő számítógépes hálózat működik mindkét épületünkben teljes körű internet-elérhetőséggel. A tantermek mindegyikében állandó számítógép-használati lehetőséggel rendelkezünk, amelyek biztosítják az információs és kommunikációs technológiák oktatásban való alkalmazhatóságát. Minden teremben/szaktanteremben van projektor és/vagy interaktív tábla. A koronavírus világjárvány következtében szükségessé vált az oktatás-nevelés minden szereplője számára digitális kompetenciáinak fejlesztése, az otthoni és iskolai eszközrendszer bővítése, felkészülés az időszakosan bevezetésre kerülő távoktatásra. Iskolánk fenntartója és saját alapítványa segítségével intézményünk folyamatosan szerzi be és frissíti eszközparkját.

Az informatika tantárgy oktatását két korszerűen felszerelt multimédiás informatika szaktanteremben végezzük.

Iskolánk könyvtára (székhelyünkön) és letéti könyvtára (telephelyünkön) is hozzájárulhat a kutatómunkához: több mint 25 ezer kötetnyi könyv (melyek a legkorszerűbb online katalógusban is kereshetők), folyóiratok, továbbá több számítógépes munkahely is rendelkezésre áll a nevelés-oktatás, valamint a tanórákra való felkészülésben a pedagógusok és tanulók szolgálatára. Így a könyveken túl az elektronikus ismerethordozók is felhasználhatóak a tanulás, a személyiségfejlesztés folyamatában.

2.3.2 A nevelő-oktató munka eljárásai

Iskolai arculat

Irányultságok – idegennyelv-oktatás, művészetekkel történő nevelés

A fenti célok megvalósításának egyik fontos eljárása a nyelvi és művészeti irányultság, melynek tartalma, egymásra épülése 8 évfolyamon át meghatározza iskolánk arculatát.

Alsó tagozaton minden osztálynak vagy nyelvi vagy művészeti irányultsága van, ennek részletes tartalmát iskolánk helyi tanterve tartalmazza.

1. osztályban a szülők gyermekeik személyiségének, érdeklődésének figyelembevételével választhatnak az irányultságok között, de a beiskolázási rendezvények alatt a vezetőség is tájékoztatást ad a programok céljáról, tartalmáról és az alkalmazott módszerekről. Felvételi képességmérés nincs, mert az irányultságok célja a minél szélesebb körű, az általános kulcskompetenciák fejlődését szolgáló személyiségfejlesztés, és nem a túl korai specializáció.

A nyelvi irányultságú program célja, hogy diákjaink képessé váljanak arra, hogy egyéni kommunikációs céljaikat elérjék, és a nyelvtudást valódi nyelvi helyzetekben, ismeretszerzésre, és ezek átadására, szórakozásra, személyes és szakmai céljaik megvalósítására valódi vagy digitális térben alkalmazni tudják. A tanulók aktív, önálló nyelvtanulóvá nevelése elengedhetetlen feltétele az élethosszig tartó tanulás megalapozásának. Az idegen nyelvi irányultságú nyelvórán tanulóink életkoruknak megfelelő, játékos és örömteli foglalkozásokon keresztül találkoznak a célnyelvvel és a célnyelvi kultúrákkal. A legalapvetőbb kifejezéseket, kommunikációs fordulatokat élmény- és tevékenységközpontú feladatokon keresztül sajátítják el.

A tanulók együttműködése, a kooperatív munkaformák, a projektmunkák fejlesztik a probléma- és folyamatközpontú gondolkodást, és általában a célnyelven folytatott kommunikációt. Az idegen nyelv tanulása során, valamint az iskolán kívüli tevékenységek által a nyelvtanuló részesévé válhat az adott kultúráknak, kapcsolatot teremthet a célnyelven beszélőkkel, összehasonlíthatja saját kulturális szokásait más kultúrákkal.

Igény szerint a német nyelvet is igyekszünk beépíteni iskolánk irányultságainak kínálatába.

A művészeti (éneke-zene, zenehallgatás, dráma, játék, mozgás és tánc, vizuális kultúra) irányultságú program legfontosabb pedagógiai alapelve a művészetekkel történő nevelés.

Célunk, hogy a gyermekek találkozási az általunk közvetített művészeti ágakkal természetes élmény legyen, amely a napi életük tevékenységeibe szervesen beilleszthető.

A művészetekkel történő nevelés közös célja: a kommunikáció összetett formáiról olyan élményszerű tapasztalatok nyújtása, amelyek fejlesztik a képességeket, készségeket és hozzájárulnak a harmonikus személyiség kialakulásához. A harmonikus személyiségfejlesztésnek, a készségek fejlesztésének, képességek alakításának elengedhetetlen eszköze minden életkorban a tantárgyak transzferhatásának felhasználása. A művészeti tantárgyak készség- és képességfejlesztő hatása megalapozza a többi tantárgy készség- és képességfejlesztését is.

A művészeti irányultság további célja a zenét, a komolyzenét, a mozgást, a táncot, a vizuális kultúra alkotásait szerető, azokat kritikusan szemlélő zenehallgató, koncertre, kiállításra, táncházba járó, a művészetek iránt érdeklődő, befogadói magatartással rendelkező tanulók útra bocsátása a 8. évfolyam végére. Nem művészek nevelése, hanem a művészetek iránt nyitott személyiségek fejlesztése, valamint ízlésformálás a célunk.

Ennek a közös célnak a megvalósítása határozza meg a programunk összeállításának főbb alapelveit.

2020/2021-es tanévvel kezdődően a felső tagozaton olyan emelt óraszámú nyelvi tagozat elindítása mellett döntöttünk, melyben megjelenik az iskolánk arculatára jellemző művészeti és idegen nyelvi irányultság is. Célunk, hogy az első négy évfolyam mindkét irányultságának alapozó, fejlesztő munkáját a felső tagozaton egyesítsük, kibővítsük, és általuk új perspektívát nyissunk tanulóink számára. Ez nem utolsósorban szoros összhangban áll a NAT által szorgalmazott tantárgyközi integrációval.

A felső tagozat egy átmeneti, nem emelt óraszámú 5. évfolyammal kezdődik, mely alatt a diákoknak idejük és lehetőségük van a megváltozott körülményekhez hozzászokni, azok között a helyüket megtalálni.

A 6. évfolyamon a nyelvi órák heti óraszámát ötre emeljük; a nyelvoktatás emelt szinten folytatódik tovább 8. év végéig

Minden tanév végén a tanulóknak, nyelvi csoportoknak egyéni lehetőségeikhez mértén lehetőségük van létrehozni és bemutatni egy (művészeti és/vagy nyelvi) alkotást (pl.: projektmunka,

saját készítésű ismertető, filmfelvétel, PPT, kiselőadás, kiállítás, dramatikus előadás, gyűjtemény...) Ezek az alkotások évről évre komplexebbek, hűen követik a gyerekek által megtett fejlődési utat, ezért ezek teljesen egyediek.

Az új képzési formánk a tevékenységközpontú, kommunikációs helyzeteken alapuló, játékos tanulást tekinti elsődlegesnek. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő és kommunikáló tanulók állnak, akik a nyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg, melyben pótolhatatlan segítséget nyújtanak a művészetek.

Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezért a nyelvet és a művészeteket egymásba fonódóan tanítjuk. A nyelv ezáltal a tanulás célja helyett annak eszközévé válik, a tanulók információszerzésre és -átadásra használják azt.

Az idegen nyelv tanulása, és ezzel egyidőben az egyes művészeti tananyagrészek idegen nyelven történő elsajátítása fokozza a hatékonyságot mindkét területen. A tanulási folyamat szervezésében mindemellett nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, amelyek a kommunikatív képességek fejlődése mellett erősítik a motivációt, és nyilvánvalóvá teszik a tanulók számára a nyelvtanulást kívüli nyelvtudás fontosságát.

A tantárgyakra vonatkozó részletes tartalmakat iskolánk helyi tanterve tartalmazza.

A fenntartható jövő

A fenntartható jövő iskolánkban is fontos célkitűzés. Ennek megtestesítője Zöld programunk, mely átszövi az egész tanévet az első naptól az utolsóig: folyamatosan beépítjük a környezettudatossággal kapcsolatos programokat a tanórák és a szabadidős programok közé.

A tanulói motiváció alakításának lehetőségei

Elkötelezettek vagyunk az iránt, hogy a tanulási motiváció a nevelés és oktatás egyik központi céljaként, ne csupán a hatékony tanulás, tudásszerzés eszközeként jelenjen meg.

A magas szintű tanulási motiváció kialakítása érdekében azt az interakciós szemléletet követjük, amely a tanuló egyéni szükségletei (személyiségjegyek, érdeklődés, egyéni szükségletek, egyéni célok) mellett a környezeti jellemzőket (pedagógus-erőforrás, a létesítmény adottságai, a létesítmény felszereltsége, a tanulói összetétel) is figyelembe veszi. A tanulási-tanítási folyamat eredményességét mind az egyéni, mind a situációs interakció befolyásolásával alakítjuk.

Törekszünk a célorientált, fejlődés szemléletű légkör megteremtésére.

A formális tanulási környezet mellett hangsúlyt fektetünk az informális tanulási formákra is.

A pozitív motivációs klíma kialakítása azt a célt szolgálja, hogy tanulóink

- érdeklődőek legyenek,
- tanulni, fejlődni, teljesíteni akarjanak,
- fejlődőképesnek gondolják magukat (fejlődési szemléletűek),
- kedvezőnek ítélik meg az észlelt kompetenciáikat,
- önállóságra törekedjenek és fogalmazzák meg saját céljaikat,
- belső motivációk mentén vegyenek részt az órákon.

Ennek megvalósíthatóságát feladatorientált tanulási környezettel biztosítjuk, ahol az új tudás vagy készség megszerzése, a tanulás, a kihívást jelentő, de a tanuló számára teljesíthető feladatmegoldás van a középpontban.

2.3.3 Digitális oktatás

Az először 2019-ben megjelenő pandémiás helyzet rendkívüli mértékben felgyorsította az oktatási kultúra digitalizációs megújulását iskolánkban is. Az oktatás minden színterére berobbant, és cselekvésre készített minden szereplőt (intézményt, oktatót, tanulót, oktatási szakembereket, döntéshozókat). Az IKT oktatás előtérbe helyezése jelentős minőségi változást eredményezett, akár

a személyes tapasztalat, akár az attitűdváltozás tekintetében diákoknál, tanároknál egyaránt. Mind az eszközökben, mind a tanári metodikában jelentős változás következett be. Iskolánkban az elektronikus tanulási környezet „természetessé”, mindennapossá vált, igyekszünk folyamatosan szinten tartani.

Alapvetések, célok:

- Vízióink egy olyan 21. századi kreatív, digitális módszertani kultúrájában is sokrétű, szakszerűen felkészített iskolai közösség, amelyben az oktatás szereplői rendszeresen és színvonalasan kommunikálnak és együttműködnek.
- Kiemelt területként kezeljük a digitális megújulást, tanárkollégáink támogatását, módszertani váltását, akik használják a digitális tananyagokat a hagyományos és online óráikon egyaránt, készek fejlődni és tanulni, valamint tudásukat megosztani a tanulás eredményessége érdekében. Fókuszban a pedagógusok módszertani kultúrájának bővítése, képzések és továbbképzések segítségével.
- Intézményünk egyik célja, hogy megvalósuljon a tanulók digitális kompetenciáinak fejlesztése digitális taneszközök és digitális tartalmak tanórai használatának elősegítésével.
- A digitális kompetenciák fejlesztésével javuljon a tanulók tantárgyakhoz fűződő viszonya, tanulási motivációja, a tanulói ismeretek és attitűdök szintjének emelése és tanulási eredménye.
- Tanulóközpontú, játékos, felfedezéssel, mélységelvű digitális oktatási tartalmak és módszerek alkalmazását támogatjuk.
- A digitális oktatás járuljon hozzá a képességek eltérő fejlesztéséhez, a kooperativitás megismeréséhez, vagy akár az SNI és BTM tanulók egyéni tanulási útjának támogatásához.
- A diákok tanulás támogatása mellett, a tanulók visszajelzéseire építünk. Tanítványainkban az IKT eszközökön keresztül is igyekszünk kialakítani az önálló ismeretszerzés igényét.
- Fontos területként kezeljük a tanulók információkezeléssel kapcsolatos készségeinek fejlesztését, valamint a hagyományos és az elektronikus információhordozók biztonságos, etikus használatára nevelést.
- Fontosnak tartjuk a tanítási időn kívüli hasznos digitális programok szervezését.
- Kapcsolatépítés kialakítására törekszünk olyan szakemberekkel, akik szakmai tevékenységükön keresztül támogathatnak bennünket intézményi szinten.
- Digitális kooperációt valósítunk meg a gyakorló iskolákkal. Tudásmegosztás támogatása jegyében szakmai és módszertani tekintetben pedagógusokkal és diákokkal együttműködve.
- A Microsoft Teams segítségével igyekszünk megteremteni egy biztonságos virtuális teret, a hagyományos és online oktatás egységes felületét, amely térben és időben kiterjeszti a hagyományos kommunikációs formákat.

További céljaink egyike, hogy a pandémia időszakának befejeztével hasznosítsuk és alkalmazzuk a digitális oktatás során szerzett tapasztalatainkat.

A pedagógiai munka tervezése:

A tervezésnek fontos momentuma, hogy pedagógiai céljaink eléréséhez milyen eszközrendszerrel kívánunk igénybe venni. Eszközrendszeren nemcsak a fizikai értelemben vett eszközöket, hanem a szoftvereket, alkalmazásokat, sőt a használatukra szánt módszereket is értjük.

Mindig azokat az eszközöket választjuk, amelyek legjobban szolgálják pedagógiai céljaink elérését.

A Teams mint a tanítás-tanulás eszköze:

- A távoktatás idején online tanítási órák tartása teljes osztályoknak vagy bontott csoportoknak
- A tanítást-tanulást segítő szemléltető anyagok és információs anyagok megosztása a diákokkal
- Jelenléti oktatás esetén az elektronikus eszköz használatával szervezett tanítási órákon a feladatmegosztás helye

- Elektronikus feladatmegoldások gyűjtőhelye, visszajelzés, ellenőrzés, értékelés, számonkérés lehetőségei adottak.

A Teams mint a virtuális szabadidős és közösségfejlesztő programok ajánlásának eszköze:

- Offline produktumok digitalizálása és megosztása a közösség tagjainak jobb megismerése és/vagy a kapcsolattartás érdekében.
- Saját használatra létrehozott csatorna, pl. „játstóter”, ahol engedélyezettek a mémek, matricák stb.
- Életkornak megfelelő online tartalmak felkínálása – fotók, videók, játékok stb.
- Online elérhető ötletek offline alkotásokhoz
- Könyvajánlások, könyvtári programok

3. A közösségfejlesztéssel, a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiség sokoldalú fejlődése a közösségen belül megy végbe. Az iskola közössége, az osztályok, a gyermekek életében sorrendben a család után következő egység. Azoknak az alakító hatásoknak a színtere, amelyek az egyének, illetve a közösség között hatnak.

Ezek figyelembevételével tantestületünk tagjai kiemelt feladatuknak tartják a közösségfejlesztést a tanórákon és a tanórákon kívüli tevékenységekben egyaránt. Ez az az értékadó és értékőrző közeg, amelynek életkornak megfelelő fejlesztése biztonságot, motivációs bázist jelent a fejlődő személyiségnek.

Tanáraink kiemelt feladatuknak tekintik az egyes tanulókra való odafigyelést, ami minta is egyben, hogy tanulóink, a közösség tagjai is ezt kövessék. Iskolánk fontos értéke a jó teljesítmény, ami látszólag ellentétes az elfogadás értékével. Fontos, hogy a pedagógus a gyermek egész személyét értékeli, az eredményeitől függetlenül. Problémás viselkedés esetén nem a gyermek személyét, hanem a viselkedését ítéli el.

Az önszabályozás és az önkontroll fejlődését világos, kiszámítható keretek segíti: a hatékony tanulást és a gyermekek testi-lelki fejlődését szolgálják. A pedagógus ennek betartására motiválja, ösztönzi a gyerekeket, a problémás viselkedésnek kiszámítható következményei vannak.

A tanulókat reális önértékelésre, képességeik maximális kibontakoztatására ösztönözzük.

Méltányoljuk diákjaink személyes fejlődését, figyelembe vesszük személyes adottságaikat, és reális elvárásokat állítunk. Dicsérettel motiválunk, igyekszünk sikerélményhez juttatni őket, egyre inkább bízhatnak abban, hogy erőfeszítéseik fejlődéshez vezetnek, és nem állítanak fel magukkal szemben túl magas vagy túl alacsony elvárásokat.

A tanulók társaikkal együtt tapasztalják meg a segítségnyújtást, annak kölcsönös elfogadását, az egymáshoz való alkalmazkodást. Gyakorlat, hogy tanuló párok alakulnak egymás tanulmányi munkájának segítésére. Ezek a tanuló párok a tanórák napi feladatain túl projektek során is biztonságot adó forrást jelenthetnek a egymásnak. A projektek megvalósítási folyamata újabb aktív, tanulást segítő kapcsolatok kialakulására is lehetőséget ad.

Az integráció, az együttnevelés is pozitív magatartásmintákat közvetít.

Iskolánk munkaterve – a különböző munkaközösségek javaslatai alapján – gazdag, sokrétű programot nyújt a tanulásra és egyéb tevékenységekre. Az iskolai rendezvények, alkalmak során a tanulók sokszínű képessége is hangsúlyt kap. Szélesebb körben is megmutathatják tudásukat, gyakorolhatják azokat a kompetenciákat, amelyeket a tanulás különféle színterein sajátjukká tesznek. A közösség tagjai számára pedig komoly motivációs bázist jelent a tagok széleskörű műveltsége: ez a közösség adja a társas kapcsolataik alapját jelentő barátokat, önmaguk is igyekeznek ennek a közösségnek az értékes tagjaivá válni, valamilyen területen felmutatni valamit.

A hasonló érdeklődésű tanulók a fentieken túl iskolán kívüli programokban is részt vehetnek, illetve kérhetik az érdeklődésüknek megfelelő programok szervezését. Így kívánunk lehetőséget biztosítani az egyéni önállóságnak, és a közösségi önrányítás érvényre jutásának.

Az önköltséges alapon szervezett osztálykirándulások, a táborozások, a különféle iskolai és iskolán kívüli programok mind-mind lehetőségét adják az egyén és a közösség más körülmények

közötti megnyilvánulási formáinak. Igyekszünk gazdag választékát adni ezeknek a programoknak, hogy az alkalmi körülmények is újabb színteret adhassanak a szocializációnak, ill. az ezzel párhuzamosan végbemenő egyénné válás folyamatának is.

Iskolánk könyvtára az információs műveltség, a digitális írástudás elemei gyakorlati alkalmazásának színtere. Alapvető viselkedési szabályok, viselkedési normák (köszönés, kérés megfogalmazása), könyvtári szabályok kulturált alkalmazására nevelő helyszín. Kialakítja a diákokban az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges készségeket. Könyvtárhasználati ismereteket nyújt, valamint tantárgyközi feladatként fejleszti a tanulási-önművelési kultúrát az 1-8. évfolyamon. Közösséget formál, segíti a korosztályok közötti kapcsolatok kialakítását.

A közösségfejlesztés sajátos színtere az osztályfőnöki óra, melynek kidolgozott cél- és feladatrendszere, tananyagrendszere a személyiségfejlesztés sikerét, eredményességét szolgálja. Hagyomány iskolánkban az osztályközösségek személyiség- és közösségfejlesztési feladataival, helyzetével foglalkozó „esetmegbeszélések” szervezése. Nem a szokásos értelemben vett „értekezlet”, hanem osztályközösségenként szervezett fórum, ahol találkoznak az osztályban tanító tanárok, és az osztályfőnök által adott összefoglaló helyzetelemzést követően információt, tapasztalatot cserélnek a közösséget, illetve az egyes tanulókat érintő nevelési feladatok tekintetében. Így a más-más tantárgyakat tanító tanárok új adatokat kaphatnak egy tanulóról, kiderül(het)nek egyéni irányultságok, magyarázatot kaphatunk a személyiségfejlődésben bekövetkezett változásokra. A legfontosabb azonban az a lehetőség, hogy módunk van egységes eljárást kidolgozni egyes problémás esetek kezelésére, a segítségadás módjára.

Az alsó tagozaton a személyiség- és közösségfejlesztés tanórán és tanórán kívül folyamatos, tantárgytól független.

Ha a szülő vagy a pedagógus tanulási, magatartási, vagy beilleszkedési problémát észlel, azt egymással együttműködve igyekeznek feltárni és megoldani, szükség szerint az iskolapszichológus bevonásával. A nemzeti köznevelési törvényben foglalt kötelezettségünknek fogva a szülőket a rendszeresen tartott fogadóórákon tájékoztatjuk a gyermekük személyiségfejlődését és tanulmányi előmenetelét érintő kérdésekről.

Az empátiás készség és a konfliktuskezelés beszélgetések, szituációs játékok, és az aktuális helyzetek megoldása során fejlődik. A pedagógus a munkájában teret ad annak, hogy a tanulók megfogalmazhassák véleményüket, érzéseiket, igényeiket. A problémák nyíltan felvállalhatók, az érintettek megbeszélhetik egymással. Ehhez olyan beszélgetéseket tartunk, ahol a tanulók megoszthatják élményeiket, közösen alakítják ki az osztály szabályait, céljait, szabadidős tevékenységeit, és az aktuális konfliktusokra közösen keresnek megoldást. A megvalósítás színtere például az alsó évfolyamok esetében az osztálytanítók vezetésével tartott reggeli beszélgető-kör, felső tagozaton pedig az osztályfőnöki óra. Aktuális konfliktusok esetén szakórákon is időt fordítunk a megbeszélésre.

A személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatokat különösen fontosnak tartjuk minden kiemelt figyelmet igénylő tanulónknál. A szociális, emocionális képességek fejlesztését drámapedagógiai módszerekkel, szituációs játékokkal, önismereti foglalkozásokkal, relaxációs technikák tanításával segítjük. Ezeknek a tevékenységek során a tanulók megtapasztalhatják a döntéshozatal, felelősségvállalás, nemet mondás, segítségkérés, segítségnyújtás élményét, fejlődik énképük. A megvalósítás színtere például az alsó évfolyamok esetében az osztálytanítók vezetésével tartott reggeli beszélgető-kör. Az iskolapszichológus valamennyi évfolyamon, igény szerint osztályfőnöki órák keretében segíti az osztályfőnököket a tanulók személyiségének fejlesztésében.

Hangsúlyosnak tartjuk a kiemelt figyelmet igénylő tanulók osztály és iskolai közösségbe történő beilleszkedésének segítését, melyben intézményünk iskolapszichológusa, gyógypedagógusa, fejlesztőpedagógusa(i) segítik a tanítókat, szaktanárokat. Mindezek mellett a tanítási órákon kooperatív módszer alkalmazásával törekszünk az együttműködési készségek javítására, a tolerancia növelésére.

4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Az Nkt. 4.§ 13. bekezdése értelmében a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók körébe a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanulók tartoznak.

4.1 A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

4.1.1 A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésével, oktatásával összefüggő feladatok

Az Nkt. 4.§ 25. bekezdése szerint sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló „*az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási zavarral) küzd.*”

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása integráltan folyik. Az Alapító okiratunkban meghatározottak alapján érzékszervi fogyatékos (nagyothalló), beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő, ezen belül tanulási zavarral küzdő tanulókat (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia) fogadunk az 1-8. évfolyamon. Osztályonként maximálisan 2 fő sajátos nevelési igényű tanuló integrált nevelését-oktatását tudjuk biztosítani a tantervben meghatározott feltételekkel. Az SNI tanulók rehabilitációs ellátását a diagnózisnak megfelelő végzettségű szakember látja el, aki lehet az intézményünk gyógypedagógusa vagy utazó gyógypedagógus.

Az SNI tanulók integrált nevelésének feltételeit az Nkt. ide vonatkozó jogszabályai, valamint NAT és a SNI igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveiben foglaltak alapján határoztuk meg.

Kiemelt cél az Irányelvekben foglaltak megvalósítása, betartása, annak érdekében, hogy az integrált nevelés-oktatás során SNI tanulóink számára biztosítsuk az alábbiakat:

- Fejlesztésük a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóságuk elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedésüket.
- Iskolánk fejlesztési követelményei igazodjanak fejlődésük lehetséges üteméhez.
- A tanulást megalapozó pszichikus funkciók, képességek, készségek kialakítása, fejlesztése kiemelt szerepet kapjon a teljes alapfokú oktatás szintjén.
- A rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmények pedagógiai programjainak tartalmi elemeivé,
- A tanulókat a nevelés-oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

A sajátos nevelési igényű tanulók egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs ellátása

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységek céljai és feladatai

- A hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
- Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók és a személyiség fejlesztése.
- Társas beilleszkedés, a szociális kompetenciák fejlődésének támogatása.
- Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

Az SNI tanulók rehabilitációs foglalkozásainak időbeosztását a gyógypedagógus az osztálytanítókkal, osztályfőnökökkel és a tagozat igazgatóhelyettesével konzultálva határozza meg. Az egyeztetés az utazó gyógypedagógus(ok) óráinak meghatározására, valamint az intézmény saját gyógypedagógusának tanórákon való részvételére, tanítóval, tanárral való közös nevelő-oktató munkájára terjed ki. A foglalkozásoknak állandó helyet és időt jelölünk meg, ami egy megbízható heti ritmus kialakításának alapja.

Az együttnevelés folyamatában nagyon fontosnak tartjuk az SNI tanulók tanórai megsegítését. A tanóra keretein belül a gyógypedagógus részvételével együtt folyó nevelő-oktató munkára nevelőtestületünk nyitott.

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára

Az Nkt. előírja azokat a nevelés-oktatás, fejlesztés során kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeket, amelyeket ki kell alakítani és hozzáférhetővé kell tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára. Ennek megfelelően intézményünk biztosítja, szükség szerint együttműködve az érintett egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézménnyel (EGYMI):

- a speciális tantervet, tankönyveket, tanulási segédleteket, differenciált, egyénre szabott tananyagokat,
- az egyéni szükségletekhez igazodó környezetet, fejlesztő helyiséget,
- a fejlesztő eszközöket, játékokat, könyveket, kiadványokat.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet a sajátos nevelési igény típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus végzi. Az egyéni, illetve osztálytermi foglalkoztatás megvalósításánál rugalmas szervezeti keretek kialakítására törekszünk.

Az **SNI tanulók esetében sikerkritériumnak** a tanulók beilleszkedése, önmagukhoz mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető.

Az eredményes megvalósulás érdekében intézményi szinten:

- Az iskola vezetősége támogatja a pedagógusok részvételét az együttneveléshez szükséges kompetenciák fejlesztését célzó, az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken, alkalmat teremt a horizontális tudásátadásra.
- Elengedhetetlennek tartjuk a pedagógusok szemléletének, a diverzitás iránti pozitív attitűd (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) folyamatos alakítását.
- A tanuló képességeinek kibontakoztatása érdekében az együttnevelés megvalósításában a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesül és sérülésspecifikus módszertani eljárásokat alkalmazunk.
- A hatékony belső tudásmegosztásra törekszünk: a pedagógusaink által kidolgozott egyes differenciált tananyagok, feladatlapok stb. megosztásával, felhasználásával, melyeket az iskola minden pedagógusa használhat, illetve minden pedagógusa gyarapíthat.

A pedagógusok feladatai az integrált nevelés-oktatás során

- A tananyag feldolgozásánál figyelembe veszik a tantárgyi tartalmak – egyes SNI tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait.
- A gyógypedagógussal együttműködve egyéni haladási ütemet biztosítanak, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat (differenciált foglalkoztatás, kooperatív tanulási technikák alkalmazása, páros munka, fejlesztő programok, feladatlapok) alkalmaznak.
- A pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépítik a tanórai és tanórán kívüli tevékenységekbe, foglalkozásokba.
- A folyamatos értékelés, hatékonyságvizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatják eljárásaikat, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaznak.
- A neurodiverzitást figyelembe vevő oktatási módszerek, rugalmas tanulásszervezés segítségével minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezetet hoznak létre, melyben érvényesül a differenciált

célkijelölés, a többszintű tervezés, a differenciáló módszerek (az instrukciók adása terén is) alkalmazása, beleértve az értékelést is.

- Egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keresnek.
- Együttműködnek különböző szakemberekkel és a szülőkkel; a gyógypedagógus, iskolapszichológus iránymutatásait, javaslatait beépítik a pedagógiai folyamatokba, a felelősséget velük közösen, megosztva vállalják a különleges bánásmódot igénylő gyermek haladásáért.

A sikeres együttnevelés alapfeltételének tekintjük a gyermek diagnózisát felállító szakértői bizottságokkal történő szakmai együttműködést, a nevelőtestület tagjai közt a tapasztalatok cseréjét, jó gyakorlatok megosztását, a szülőkkel való kölcsönös együttműködést, a partneri, bizalmi kapcsolat kialakítását.

Az integrált SNI tanulók nevelése-oktatása során szükség szerint igénybe vesszük az egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmények (EGYMI), a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógusi hálózatok segítségét.

A gyógypedagógus feladatai:

- A gyógypedagógus segítséget nyújt a pedagógusoknak a szakértői vélemény, a pedagógiai diagnózis értelmezésében.
- Segíti az SNI tanulók egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítását (pl. a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, eszközök alkalmazása stb).
- Segítséget nyújt a tanuláshoz szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát.
- Javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükségletehöz igazodó módszerváltásokra.
- Együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait.
- Támogatást nyújt a többségi pedagógus számára a differenciáláshoz a tantervi követelmények szintjén, a következőknek megfelelően:

a) Nincs érdemi változtatás a tantervben, elvárt tudásban:

- Több idő, személyi támogatás (többségi pedagógustól, gyógypedagógustól, asszisztentstől), eszközhasználat, differenciált tananyag-feldolgozás révén jut el a gyermek a tantervi célig.

b) Eltérő tantervi célok megjelenítése esetén – a gyermek szakértői véleményének alapján:

- Egyéni fejlesztési terv alapján (a rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon, melynek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.
- Alkalmazza a sajátos nevelési igényű tanuló osztályterem belüli megsegítésének lehetőségeit.
- Segíti a befogadó pedagógust a szűrésben, az egyéni értékelésben, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésében.
- Segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.
- A többségi pedagógus közreműködésével nyomon követi, értékeli a tanuló fejlődését.
- Kapcsolatot tart a szülőkkel. Segíti őket a szakértői véleményben foglaltak, a diagnózis értelmezésében, a gyermekkel szembeni reális elvárások, követelmények kialakításában. Rendszeres tájékoztatást nyújt a fejlesztés eredményeiről.

4.1.2 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók nevelésével, oktatásával összefüggő feladatok

Az Nkt. 4.§ 3. bekezdésébe foglaltak szerint beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló „*az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartás-szabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.*”

A BTMN tanulók nevelésének, oktatásának feltételeit az Nkt. ide vonatkozó jogszabályai, valamint NAT és a BTMN szakmai ajánlásban foglaltak alapján határoztuk meg.

A BTM tanulókat megillető különleges bánásmód alapelveinek megfelelően:

- *A kudarcok halmozódásának elkerülése* érdekében pedagógiai munkánkat prevencióss szemlélettel végezzük. A nehézségek, hiányosságok, problémák időben történő felismerésére és a szükséges pedagógiai lépések megtételére törekszünk. Célunk, hogy a megelőzés által a „veszélyeztetett” tanulók körében megakadályozzuk az intézményi teljesítményelvárások iránti közömbösség, a tanulmányi teljesítmények és az intézményi szocializáció iránti elutasítás, valamint az önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési, viselkedési, kapcsolati problémák kialakulását.
- *A BTMN tanulók izolációja, elkülönítése sem gyógypedagógiai, sem pedagógiai, sem iskolajogi szempontból nem lehetséges, nem szükséges.* Iskolánk nevelőtestülete magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel rendelkező pedagógusokból áll, akik rendelkeznek a probléma megoldásához szükséges kompetenciákkal. Együttműködnek a segítő szakemberekkel, a BTMN tanulóknak kevesebb kudarcélménnyel terhelt, védettebb nevelési környezetet biztosítva.
- *A BTMN tanulók esetében sikerkritériumnak* az tekinthető, ha a szakértői vélemény által megállapított beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megszűnik, vagy jelentősen csökken, gyengül, ritkább és kisebb súlyú konfliktusokat eredményez, mint korábban, s így viselhetővé, kezelhetővé válik a gyermek, tanuló számára. Ha már nem eredményezi azokat a következményeket (jelentős tanulmányi alulteljesítés, társas kapcsolati probléma, tanulási és magatartás-szabályozási hiányosság, közösségi beilleszkedésének, illetve személyiségfejlődésének nehezítettsége vagy sajátos tendenciái), amelyek előállása miatt a BTMN-minősítés korábban megszületett.

Pedagógiai erőforrás-koncentráció

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a sikerként megfogalmazott cél eléréséhez elengedhetetlennek tartjuk a pedagógiai erőforrás-koncentrációt, a nevelőtestület valamennyi tagjának közös feladatvállalását és együttműködését.

- Iskolánk vezetősége támogatja, hogy a pedagógusok a különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelésének-oktatásának specialitásaihoz kapcsolódó szakmai programokon, továbbképzéseken, konzultációkon vegyenek részt.
- A hatékony prevencióss munka érdekében a pedagógusok együttműködnek a gyógypedagógussal, fejlesztőpedagógus(okkal). Figyelembe veszik és alkalmazzák a közösen kialakított, a kultúrtechnikák tanítását megalapozó, osztályban végezhető megelőző készségfejlesztést.
- A különböző pedagógiai szintereken következetesen alkalmazzák a „neki megfelelő oktatáshoz való jog” alapelvét. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában igazodnak a BTMN típusához, az elmaradás súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz, az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez.
- A tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszik a tantárgyi tartalmak – BTMN tanulókra esetlegesen kihatással lévő – módosulásait.
- A tanítók, szaktanárok az iskolai tantárgyuk vonatkozásában – szükség szerint – a BTMN

tanulónak egyéni haladási ütemet biztosítanak, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaznak.

- A tanítók, szaktanárok a szakértői véleményben szereplő pedagógiai javaslatokat beépítik a tanórai tevékenységekbe, foglalkozásokba. Szükség esetén, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján eljárásaikat megváltoztatják, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaznak.
- Egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keresnek.
- Alkalmazkodnak az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez, a tanuló problémájához.
- A tanítók, szaktanárok együttműködnek különböző szakemberekkel. A gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus iránymutatásait, javaslatait beépítik a pedagógiai folyamatokba.
- A nevelőtestület valamennyi tagja szoros együttműködésre törekszik a szülőkkel, épít az iskolai törekvéseket és hatásokat megerősítő pozitív szerepükre.
- Szükség szerint tanulóink fejlesztése, segítése során, a számukra biztosítandó „különleges bánásmód” biztosításának érdekében igénybe vesszük a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, indokolt esetben a gyermekvédelem intézményeit.

A segítő szakemberek feladatai

Iskolánkban a BTM tanulók nevelésében, oktatásában, fejlesztésében gyógypedagógus és/vagy fejlesztőpedagógus(ok) működnek közre.

- Az iskola kezdő szakaszában a preventív szemléletet érvényesülését segítve – a tanulási nehézségek jeleinek mielőbbi feltárásához, illetve azok kialakulást megelőzendő – pedagógiai szűréseket végeznek az iskolapszichológussal együttműködve, majd a pedagógusokkal együtt megtervezik az érintett tanulók segítségének folyamatát. Szükség szerint támogatják a tanítókat a kultúrtechnikák bevezetéséhez szükséges és elégséges készség- és képességstruktúra kialakításának módszertanában.
- Segítik a tanítókat a szakértői bizottság BTMN-t megállapító szakértői véleményének – különösen a pedagógiai diagnózis részének – értelmezésében.
- A szakértői vélemény alapján egyéni fejlesztési tervet készítenek, hogy a fejlesztő pedagógiai ellátásból a törvény szerint feladatkörébe tartozó készségfejlesztéssel a leghatékonyabb módon tudják segíteni a tanulót a nehézsége leküzdésében.
- Javaslatot tesznek a nehézség típusának és az ebből következő tanulói igénynek megfelelően szükséges nevelési-oktatási környezet kialakítására (például ültetés, eszközhasználat stb.), oktatásszervezési, közösségi intézkedések meghozatalára vagy egyéb más feltételek biztosítására.
- Javaslatot tesznek a specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására; esetleg pedagógiai (konfliktuskezelési eljárások, értékelési- önértékelési technikák, jutalmazási – ambicionálási – sikerességi metodikák) bevezetésére, és más olyan pedagógiai innovációra, amely pozitív hatással lehet az adott tanuló konkrét nehézségének megszüntetési folyamatára.
- Figyelemmel kísérik a gyermekek, tanulók haladását, részt vesznek a részeredmények értékelésében, javaslatot tesznek az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra.
- Együttműködnek a tanulót nevelő-oktató pedagógusokkal, figyelembe veszik tapasztalataikat, észrevételeiket, javaslataikat.
- Segítik a pedagógust az egyéni értékelés kialakításában, a tanuló önmagához mért fejlődésének megítélésében a problémás területen vagy dimenzióban.
- Segíti a helyi feltételek és a tanuló egyéni szükségleteinek összehangolását.
- Fejlesztő tevékenységet végeznek a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon, egyéni fejlesztési terv alapján az erre szolgáló és az iskola által biztosított fejlesztő pedagógiai ellátás órakeretében. A fejlesztés során a tanulót sikerélményhez juttatható képességeire, az átlagot meghaladóan működő és jól teljesítő funkciókra támaszkodnak.

Az Nkt. 27. § (5) bekezdésének megfelelően a BTMN tanulók számára szervezett fejlesztő pedagógiai ellátás keretében a tanuló tantárgyi felzárkóztatását a nevelő-oktató munka szakaszának, illetve a tantárgynak megfelelő szakképzettségű pedagógus, készségfejlesztését pedig fejlesztő pedagógus, illetve ebben a munkakörben foglalkoztatott gyógypedagógus végzi iskolánkban. A konkrét fejlesztési órarendeket tanév elején állítjuk össze. A készségfejlesztő foglalkozások szervezésekor két-három fős csoportokat alakítunk ki, illetve egyéni foglalkozásokra is lehetőséget teremtünk, figyelembe véve a szakértői véleményben foglaltakat. A csoportok kialakításánál törekszünk arra, hogy hasonló nehézségekkel küzdő tanulók alkossák a csoportot.

4.1.3 Az SNI és BTMN tanulók azonosításának és segítésének rendje, folyamata

Az iskolába való 1. osztályos beiratkozás alkalmával az iskola vezetősége az Alapító okiratban foglaltaknak megfelelően dönt a BTMN és SNI gyermeknek a felvételéről, osztályba sorolásáról.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségeket természetüknél fogva sokkal hatékonyabb megelőzni, mint a már kialakult nehézségeket és másodlagos figyelmi, motivációs vagy ezekből adódó viselkedési problémákat kezelni, a már elindult kedvezőtlen folyamatokat visszafordítani. Célunk minden évfolyamon a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek kialakulásának megelőzése, valamint a tanulók egyéni tanulási útjainak minél hatékonyabb támogatása.

Különös odafigyeléssel kezeljük az 1. és 5. évfolyam tanulóit.

Az 1. évfolyamon prevenciósz szemlélettel a problémák korai feltárására törekszünk.

- Az iskolakészültséget saját intézményi mérési rendszerünkkel térképezzük fel, amely kiterjed az adaptív viselkedés, a mozgásfejlettség, a nyelvi fejlettség és a számolás felmérésére. A mérési folyamatban a segítő szakemberek mellett az 1. osztályban tanító kollégák és szaktanárok vesznek részt.
- Az osztálytanító és a gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus(ok) minden tanév decemberéig elvégzik a Difer mérést azokkal az elsős tanulóinkkal, akiknél az előkészítő időszak alatt az átlagostól eltérő fejlődést tapasztalnak. A tesztrendszer alkalmazása az iskolai előrehaladás szempontjából kritikus elemi készségek diagnosztikus értékelését teszi lehetővé és alapja a kritériumorientált készségfejlesztésnek.
- Az iskolapszichológus – a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XII. Kerületi Tagintézménye protokolljának megfelelően – október végéig minden 1. osztályos tanulóval pszichológiai méréseket végez.

A 2. évfolyamon az évfolyam valamennyi tanulója kiterjedően elvégezzük az olvasás vizsgálatát. A tanulók olvasását mennyiségi és minőségi szempontból is értékeljük. Az eredményeket részleteiben is rögzítjük. Az osztálytanítókkal meghatározzuk a felzárkóztatás/fejlesztés irányát, illetve amennyiben szükséges további vizsgálatokra teszünk javaslatot. Szükség esetén konzultálunk a szülővel. A vizsgálatot minden tanév szeptemberében, az olvasási tempó és/vagy olvasástechnika szempontjából gyengébben olvasó gyerekek nyomon követő vizsgálatát pedig januárban végezzük el.

Az 5. évfolyamon a tanulás és az értelmi fejlődés szempontjából alapvető jelentőségű készségek és képességek fejlettségének anyanyelvi, matematikai, gondolkodási kulcskompetencia-diagnosztikus mérését végezzük. Az eredmények megmutatják, hogy hol tartanak tanulóink a fenti készségek, képességek elsajátításában. A diagnosztikus mérés a szükséges pedagógiai eljárások meghatározása és megtétele mellett segíti a BTMN és SNI tanulók fejlődésének nyomon követését és a fejlesztési területek pontosítását is.

Az 1-8. évfolyamon a BTMN és SNI tanulók fejlődésének nyomon követését segítő helyi intézményi rendszert alkalmazunk, melynek elsődleges célja, hogy a tanulókról komplexebb, árnyaltabb kép alakuljon ki, amely pozitív hatással lehet konkrét nehézségeik megszüntetési folyamatára.

Ennek érdekében a tanítók, szaktanárok és a segítő szakemberek együttműködnek:

- folyamatos értékelést, folyamatdiagnózist alkalmaznak,

- hatékonyság-vizsgálatot végeznek, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – változtatnak eljárásaikon, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaznak,
- nyitott tanítási-tanulási folyamatban dolgoznak, amely lehetővé teszi az egyes tanuló igényeitől függő pedagógiai, gyógypedagógiai, pszichológiai, szociális, egészségügyi eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális metodikák alkalmazását,
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához közösen keresnek
- alternatívákat,
- megismerik egymás munkáját, megosztják 'jó gyakorlataikat'.

A tantestület minden tagjának kötelessége a tanulók személyiségfejlődése, tanulmányi munkájának alakulása területén szerzett tapasztalatainak, észrevételeinek átadása az osztályfőnöknek, aki összegyűjti ezeket az adatokat és szükség esetén pedagógiai intézkedést kezdeményez.

- az osztályfőnök egyéni megbeszélést folytat a nevelőtestület tagjaival, a gyógypedagógussal, fejlesztőpedagógus(ok)kal), és az iskolapszichológussal, szükség szerint esetmegbeszélést kezdeményez
- egységes nevelési eljárás megbeszélése
- konzultáció a szülőkkel a tanuló nevelésében-oktatásában résztvevő pedagógusok, segítő szakemberek részvételével
- szükség esetén a pedagógiai szakszolgálatok igénybevétele
- a szakértői véleményben foglalt pedagógiai javaslatok beépítése a tanórai és tanórán kívüli tevékenységekbe
- az egyénileg indokolt segítő szakemberek igénybevétele, a fejlesztési keretek megszervezése

4.1.4 A kiemelten tehetséges tanulók nevelésével, oktatásával összefüggő feladatok

Az Nkt. 4.§ 14. bekezdése szerint *kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.*

Iskolánk tanulói között több olyan tanuló van, akik valamely területen kiemelkedő adottságokkal rendelkeznek. A pedagógusok segítik a kiemelkedő tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartják a tehetséges tanulókat. Számukra is továbbfejlődési lehetőséget jelent a korábbiakban kifejlesztett differenciált tanulásszervezési eljárás keretében megvalósuló nevelési-oktatási forma. A kiemelt tehetségek fejlesztésére emellett a köznevelési törvény alapján az osztályok órakeretén felül egy órát biztosítunk.

Nevelő-oktató munkánk során törekszünk olyan lehetőségek biztosítására, amelyek következtében a tanulóban egyre jobban mélyül a tudásvágy és a tevékenység iránti igény. Az életkornak megfelelő tartalmakat kínáló szakköröket, tanfolyamokat, kiállításokat, házi bajnokságokat szervezünk a számukra, hogy lehetőséget adjunk képességeik fejlesztésére, egyéni érdeklődésük és erősségeik felfedezésére. Tanulmányi versenyekre, sportversenyekre készítjük fel őket, hogy iskolán kívüli környezetben is próbára tehessék tudásukat.

Iskolánkban szinte minden tantárgy keretében működnek képességfejlesztő, tehetséggondozó foglalkozások. Az elért eredményeket iskolánk honlapján hozzuk a szülők és az iskola iránt érdeklődők tudomására.

- A tehetséges tanulók felismerése: - tanító, szaktanári kötelesség
- A velük való foglalkozás formái: - differenciált tanulásszervezés
- eseti foglalkozás
- rendszeres foglalkozás

4.2 A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulóval kapcsolatos feladatok

A tanulók személyiségfejlődésének figyelemmel kísérése a tantestület minden tagjának kiemelt feladata. Kollégáink folyamatosan tájékoztatják az osztályfőnököt tapasztalataikról. A már említett őszi nevelési értekezleten alkalom nyílik az észrevételek összegzésére, a személyiségfejlesztés lehetőségeit meghatározó további döntéshozatalra.

A családdal való együttműködés arra szolgál, hogy elősegítse a gyermek családban történő nevelkedését, esetleges veszélyeztetettségének megelőzését. Amennyiben a tanuló tanulási, magatartási zavarai a családi rendszer nehézségei, vagy anyagi problémák miatt alakultak ki, akkor eredményes lehet, ha a szülők a családsegítő szolgálattal együtt dolgoznak. Az iskolai családsegítő és az osztályfőnök közvetíthetik a szülőket a családsegítő szolgálat felé. Ha valószínűleg más áll a problémák hátterében, akkor feltétlenül szükség van a tanuló komplex vizsgálatára, bevonva az iskolapszichológust és a pedagógiai szakszolgálat szakembereit.

Nagyobb figyelmet fordítunk az elvált vagy válófélben levő családok gyermekeire, az egyéb körülmények miatt hátrányos helyzetű tanulókra, hogy a megfelelő időben fordulhassanak segítségért a kerületek szociális ellátó szolgálataihoz.

A szociálisan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos problémák megoldásában a kulcsszerep az osztályfőnöké, aki, ha szükséges, a szülőkkel történő beszélgetés során tájékozódni próbál a tanuló családi helyzetéről. Javaslatot tesz a családnak a lehetséges szociális juttatások igényléséről: kedvezményes (esetleg ingyenes) étkeztetés, rendszeres, illetve rendkívüli pénzbeli támogatás igényléséről a területileg illetékes önkormányzatoktól.

Iskolánk alapítványai is adnak támogatást a rászoruló gyermekeknek a nyári táborokon és a tanulmányi kirándulásokon, egyéb programokon való részvétel költségeinek enyhítéséhez.

A veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű és a szociális hátrányokkal küzdő tanulók felismerése, aktuális helyzetüknek nyomon követése a tantestület minden tagjának kötelessége, mint ahogy az is, hogy észrevételeiket megtegyék az osztályfőnököknek. Különös figyelemmel kezeljük az 1. és 5. osztályba lépő tanulókat, illetve a bármely évfolyamunkra iskolaváltás miatt érkező új diákokat.

Segítésük rendje:

- az osztályfőnök gyűjti az információkat,
- az osztályfőnök a megfelelő intézkedést kezdeményezi az igazgatónál,
- tantestületi konzultáció az őszi nevelési értekezleten, igény szerint máskor is;
- egységes nevelési eljárás megbeszélése,
- konzultáció a szülőkkel, gyermekjóléti szakszolgálatokkal, önkormányzattal,
- a korábbi nevelési eljárás korrigálása.

5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

5.1 A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógusok helyi intézményi feladatai egyrészt az adott tanévhez kötötten iskolánk munkatervében fogalmazódnak meg. Ezek a feladatok részben a munkaközösségek javaslatára, részben pedig az iskola vezetésének javaslataira kerülnek a munkatervbe. Végleges változatuk a nevelőtestület támogatását bírva válik az adott évben teljesítendő feladattá. (Lásd: éves munkaterv)

A helyi intézményi feladatok másik része iskolánk sajátos feladatellátásából következik. A vezetőtanárok a tanító- és tanárképző karok hallgatóit fogadják az adott tanévek gyakorlati képzési programjának megfelelő gyakorlatokra. Munkájuk a tanítások előkészítéséből, a megtartott órák értékeléséből, minősítéséből, valamint a teljes iskolai gyakorlat munkájában való részvétel minősítéséből áll.

A módszertani kurzusok adott szakaszában csoportos hospitálásokra fogadják a hallgatókat. Ezeken túlmenően az egyéni és csoportos megfigyelések is intézményünkben zajlanak.

Felsőoktatási feladataink ellátása nemcsak a vezetőtanárok munkáját foglalja magába, hanem a nevelőtestület minden tagjával szemben sajátos feladatok ellátását jelenti:

- az egyéni vagy csoportos megfigyelésekre fogadják a tanítóképző kar hallgatóit;
- a napközis nevelők felkészítik a hallgatókat szabadidős foglalkozások megtartására, majd elemzik, értékelik a megtartott foglalkozást;
- a könyvtáros tanár tankönyvek és szakirodalom ajánlásával segíti a hallgatók munkáját a tanév során, valamint tanárképzős könyvtárszakos hallgatókat készít fel az iskolai könyvtári munkára.

Beiskolázással kapcsolatos tevékenységek:

- alsó tagozaton minden pedagógus aktívan részt vesz a leendő elsősöknek és szüleiknek rendezett programokon (Ovisuli, Nyílt nap);
- felső tagozaton felvételi előkészítő foglalkozások, tematikus napok megtartásával segíti a tanulók sikeres középiskolai beiskolázását;
- tanácsokkal látja el a tanulókat és szüleiket a diák személyiségének legjobban megfelelő középiskola kiválasztásával kapcsolatban.

A megfelelő kommunikáció kialakításával kapcsolatos helyi intézményi feladatok:

- az iskola programjainak, rendezvényeinek audiovizuális vagy IKT eszközökön való rögzítése a honlapon való közlés céljából;
- a tanulmányi és sportversenyek eredményeinek folyamatos rögzítése és a honlapon való megjelenítése a munkaközösség-vezetők feladata;
- az iskola honlapjának gondozása az ezzel a feladattal megbízott személy feladata.

5.2 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Egy osztályt és annak tanulóit érő iskolai fejlesztő hatások koordinálása; a nevelési tényezők összefogása a tanulók személyiségének a pedagógiai programban megfogalmazott értékrend szerint való fejlesztése érdekében. Az osztály közösségi életének szervezése.

A legfontosabb felelőségek és feladatok:

Az osztályfőnököt az igazgató bízza meg határozott időre. Munkáját az iskola pedagógiai programja és éves munkaterve alapján végzi. Az osztályfőnök felelős vezetője a rábízott tanulócsoporthoz. Feladata a tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése, közösségi tevékenységük irányítása; önállóságuk, öntevékenységük és önismereti képességük fejlesztése.

Nevelőmunkáját folyamatosan tervezi, ennek írásos dokumentuma a helyzetelemzés és az osztályfőnöki órák tématerve, amelyeknek formai, szerkezeti követelményeit az osztályfőnöki munkaközösség határozza meg.

Személyiség- és közösségfejlesztő munkája, az iskola pedagógiai programjában preferált alapértékek osztályban való elfogadtatása érdekében:

- Törekszik tanulói személyiségének, családi és szociális körülményeinek alapos megismerésére, a szülők iskolával szembeni elvárásainak, a gyerekekkel kapcsolatos ambícióinak megismerésére.
- Feltérképezi az osztály szociometriai jellemzőit, az osztályon belül uralkodó értékrendet, a nem kedvező tendenciákat – akár iskolapszichológus bevonásával is – javítani igyekszik.
- Együttműködik az osztályban tanító szaktanárokkal, napközis nevelőkkel.
- Látogatja osztálya tanítási óráit. Tapasztalatait, észrevételeit, az esetleges konfliktusokat az érintett nevelőkkel megbeszéli.

- Az őszi nevelési értekezleten az osztályban tanító tanárokkal megvitatja az osztály neveltségi szintjével kapcsolatos helyzetet. Egyeztetni az egyes tanulók esetében alkalmazandó pedagógiai eljárásokat.
- Az osztályozó konferenciákon ismerteti a tanulócsoporthelyzetét, neveltségi szintjét, tanulmányi munkáját, magatartását, szorgalmát.
- Gondot fordít arra, hogy osztálya tanulói érjék el a képességüknek megfelelő szintet a tanulásban. Havonta az osztállyal együtt értékeli a tanulók tanulmányi előmenetelét, magatartását, szorgalmát.
- Segíti, szervezi a tanulásban lemaradók felzárkózását. Tájékoztatást ad a szülőknek az pedagógiai szakszolgálat igénybevételeének lehetőségéről.
- Tiszteletben tartja a gyerekek emberi méltóságát; gondoskodik arról, hogy az osztály közösségi tevékenysége során alkalmat teremtsen minden tanulónak a közéleti szereplésre való felkészülésre.
- A helyi tantervben meghatározott órakeretben osztályfőnöki órát tart. Ezt használja fel az osztályban adódó szervezési és pedagógiai problémák megoldására is.
- A tanmenetben tervezett témák feldolgozására alaposan felkészül, és a tanulók érdeklődésének figyelembevételével kezeli azokat. Kiemelten a fenntarthatóság, az iskolai és online térben zajló zaklatás, a káros szenvedélyek kialakulása, nemzeti értékeink témákat.
- Felkészíti osztályát az iskola hagyományos rendezvényeire, ünnepségeire.
- Segíti az iskolai diákönkormányzat munkáját, felkelti a tanulóknak az iskolai közéleti tevékenység iránti érdeklődést.
- Folyamatosan törekszik osztályában a közösség iránti felelősségvállalás lehetőségeinek megteremtésére. A gyerekek életkorának megfelelően önismereti gyakorlatokkal készíti fel tanulóit a pályaválasztásra. Megszervezi a pályaaorientációs napot.
- Törekszik a család és az iskola nevelőmunkájának összehangolására, együttműködik a szülőkkel.
- Évente két alkalommal szülői értekezletet, valamint az iskola munkatervében meghatározott időpontokban fogadóórát tart.
- Elvégzi az osztályfőnök adminisztrációs teendőit, felel az E-Kréta szabályszerű, naprakész vezetéséért, a törzslapok rendeletnek megfelelő vezetéséért.
- A hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett tanulók segítése érdekében együttműködik az iskola szociális segítőjével, gondoskodik számukra szociális és tanulmányi segítség nyújtásáról.
- Segíti, szervezi a tehetségígéreték azonosítását és fejlesztését.
- Havi rendszerességgel ellenőrzi a tanulók Krétába beírt érdemjegyeit, és felveszi a kapcsolatot a szaktanárokkal és a szülőkkel, ha jelentős romlást tapasztalt.
- Regisztrálja és összesíti a tanulók hiányzásait, adatokat szolgáltat osztályáról az iskolai statisztika elkészítéséhez.
- Elvégzi a 8. évfolyamos tanulók továbbtanulásával kapcsolatos teendőket.

6. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Iskolánkban a tanulók teljesítményének osztályzattal történő megállapításához a tanév folyamán a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben előírt tanulmányok alatti vizsgákat jegyezzük. Ennek értelmében a tanulók szükség szerint osztályozóvizsgát, javítóvizsgát és különbözeti vizsgát tehetnek.

Osztályozóvizsga: a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. § (1)-(3) bekezdésében foglaltak szerint szerveződik.

Különbözeti vizsga: a fentiekben hivatkozott rendelet (5)-(6) bekezdése szerint szerveződik. Amennyiben a tanuló más képzési szerkezetű iskolából jön, illetve ha tanulmányi teljesítménye jelentősen különbözik az iskolai teljesítmények átlagától, egy intézmény által szervezett

különbözeti vizsga hidalja át az értékelésbeli eltéréseket. A vizsga csak azokat a tantárgyakat érinti, amelyek tartalma, eredménye jelentősen eltér az iskolaitól. A különbözeti vizsga a tantárgy jellegétől függően írásbeli; illetve szóbeli is lehet, amennyiben az a tanuló számára kedvezőbb. A felvételtől a szaktanárok véleményének meghallgatását követően az igazgató dönt.

Javítóvizsga: a fentiekben hivatkozott rendelet (7)-(8) bekezdése értelmében és időben tehető. A szabályozásnak megfelelően a vizsgák idejéről az iskola írásban tájékoztatja a vizsgázót.

A vizsgák követelményeit a Helyi tanterv tartalmazza. A vizsga előtt az érintett pedagógusok tájékoztatják a diákat és a szülőt az értékelés szempontjairól és menetéről.

7. A felvétel, az átvétel helyi szabályai

Az elsős beiskolázás a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 50. és 51. §-a alapján történik. Iskolánkba azokat az iskolaérettséget bizonyító óvodai nyilatkozatokkal rendelkező tanulókat vesszük fel, akiknek szülei iskolánkat választották.

Lehetőséget adunk a szülőknek arra, hogy gyermekük felvételét előzetesen írásban jelezzék. A január, február és március hónapokban tartott Ovisuli nevű foglalkozások során a jelentkező óvodások élményeket gyűjthetnek, bepillantást nyerhetnek iskolánk életébe, találkozhatnak azokkal a tanítókkal, akik várhatóan első osztálytól tanítani fogják őket. A beiratkozás előtt nyílt napon – két alkalommal – ismerhetik meg a leendő szülők tanítóink munkáját. Ezt követően megerősíthetik vagy megszüntethetik jelentkezési szándékukat. Azokat a tanulókat vesszük fel iskolánkba, akiket a fentiekben jelzett bemutatkozási időszak után szülei ebbe az iskolába szeretnék beírni.

Az iskolában a tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van, amennyiben az adott évfolyamon/osztályban van betöltetlen férőhely, és amennyiben a szülők vállalják az iskola sajátosságaival együtt járó követelményeket, elvárásokat, és amennyiben gyermekük személyisége megfelel ezeknek. Tanuló és iskola, illetve osztály kölcsönös megfelelésének lehetőségét teremtjük meg azzal a lehetőséggel, hogy felvétel előtt 1-2 napra „vendégtanulónként” fogadjuk a jelentkezőt iskolánkban. A tapasztalatok szülői, tanári megbeszélése, egyeztetése után születik meg a döntés az átvételről.

Abban az esetben, ha a jelentkező tanulmányi átlageredménye jelentősen eltér iskolánk tanulmányi átlagától, különbözeti vizsgát kérünk a tanulótól.

Külobözeti vizsgát kérünk az iskolánkba jelentkező tanulóktól abban az esetben is, amikor az általános iskolai tanuló úgy kíván iskolát váltani, hogy az az iskolatípus változtatásával is jár. A különbözeti vizsgák szabályait lásd a 6. pontban.

A felvételnél vagy átvételnél előnyt élvezhet az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Külobzemes helyzetnek minősül, ha a tanuló

- a) szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
- b) testvére az adott intézmény tanulója, vagy
- c) munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
- d) az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

A felvétel és az átvétel szabályai sajátos nevelési igényű tanulók esetében:

Iskolánk nyitott az Alapító okiratunkban meghatározottaknak megfelelő sajátos nevelési igényű tanulók felvételére és átvételére. Ebből következően felvesszük azokat a tanulókat, akiket a szakértői bizottságok hozzánk irányítanak, és nem haladnak túl azon a létszámkereten, amit iskolánk kezelni tud (2 tanuló osztályonként). Amennyiben ezeken a kereteken belül van a megkeresés, az átvétel, a felvétel folyamatos.

Az iskola jellemzőiről, a nálunk folyó fejlesztési lehetőségekről részletes tájékoztatást adunk a szülőknek. Ismertetjük nevelési elveinket, elvárásainkat. Amennyiben ezek ismeretében, továbbá a

szakértői bizottság javaslata alapján a szülő iskolánk mellett dönt, jöhet létre a felvétel, ill. az átvétel.

8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény egyéb partnerei kapcsolattartásának formái

Az intézmény eredményes működését a tanulói teljesítményeken, tanulmányi, tantárgyi átlagokon, kompetenciamérési eredményeken túl a szülők, tanulók, tanárok elégedettsége méri. Iskolánk fontos feladatának tekinti ezeknek az információknak a folyamatos figyelemmel kísérését, változását, az iskola nemzeti köznevelési törvényben meghatározott kötelességeinek teljesítését, az egyetemi karok gyakorlati képzése feladatainak ellátását és a szülők igényeinek egymáshoz közelítését.

A fentiekből következő feladataink az alábbiak.

8.1 Egységes külső ellenőrzési és értékelési rendszer, az intézményi önértékelési rendszer

Intézményünk minőségi és hatékony működésének alapfeltétele, hogy a szülők, tanulók, tantestületünk és egyéb partnereink tapasztalatait, véleményét is figyelembe véve képesek legyünk a permanens és konstruktív fejlődésre. A folyamatos együttműködés és kommunikáció mellett, illetve ezekkel együtt, e célunk megvalósításának alapjául szolgál az egységes külső ellenőrzési és értékelési rendszer, és az intézményi önértékelési rendszer is, melynek lényege a következő:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény elrendelte a köznevelési intézmények egységes szempontok alapján történő, külső ellenőrzési és értékelési rendszerének bevezetését. Az ellenőrzés és értékelés célját, eszközeit és a szereplők feladatait a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet részletezi.

Az egységes külső értékelés az intézmények önértékelési rendszeréhez kapcsolódva képes objektív, fejlesztő értékelést adni valamennyi köznevelési intézmény számára.

A rendszer szakmai alapját az általános pedagógiai szempontok, a Nemzeti alaptantervben megjelenő értékrendszer és az egyes intézmények saját értékrendszere adják. Nem szaktárgyi, hanem pedagógiai ellenőrzésről van szó, ezért nem szakfelügyeletként, hanem tanfelügyeletként működik.

Az intézmények saját céljaikat a pedagógusok, az intézményvezetők és az intézmények értékelési területein megfogalmazott általános elvárások mentén, az intézményi önértékelés előkészítéseként fogalmazzák meg.

Az általános elvárások értelmezése lehetőséget biztosít az intézményeknek, hogy az egyes elvárások mögé olyan konkrét – az eredeti elvárás tartalmát tovább pontosító, értelmező – elvárásokat fogalmazzon meg, amelyek levezethetők az adott intézményre jellemző sajátosságokból, támogatják az intézményi célok teljesülését.

Intézményünk sajátosságai közé tartozik gyakorló iskola mivoltunk, így kiemelten fontos számunkra az egyetemi partnereinkkel; oktatókkal, egyetemi hallgatókkal, így a Hallgatói Önkormányzattal (HÖK-kel) való szoros együttműködés is, mely szintén intenzív és folyamatos. A hallgatók elégedettségének, tapasztalatainak mérésére kidolgozott kérdőíves rendszerünk van.

8.2 A partnerekkel folytatandó kommunikáció kiépítése

Az eredményes nevelő-oktató munka napi gyakorlatában folyamatos kapcsolattartásra van szükség. A szükséges információk áramlásának biztosítása elemi feltétele a munkavégzésnek, ezért az információk belső áramlásának rendszerét folyamatosan felülvizsgáljuk.

Ez a felülvizsgálat 2020-ban nélkülözhetetlen, az intézményi működésünket alapjaiban meghatározó szerepet kapott. A pandémiás helyzet miatti digitális távoktatásra való átállás alapfeltételét – a *Kréta elektronikus napló*, mint hivatalos információközlő felület mellett – egy

olyan kétirányú online kommunikációs platform bevezetése jelentette, melyen keresztül a partnerekkel folytatott interaktív kapcsolattartás az online térben is megvalósulhat.

Iskolánk a *Microsoft Teams* rendszerét választotta, így aztán ez vált intézményünk hivatalos külső és belső kommunikációs, illetve információs felületévé is.

Az egységes és biztonságos iskolai platform előnyei:

a, A tanulók számára:

- nem kell a különböző tevékenységeik elvégzése közben az egyik alkalmazásból a másikba átlépni,
- egy helyen találják meg a tanárok által kiosztott tananyagokat, a feladatokat és a határidőket,
- az egymással és a tanárokkal folytatott kommunikáció is egy alkalmazáson belül történik,
- jóval kisebb az esélye annak, hogy egy üzenet vagy határidő elkerüli a tanulók figyelmét.

b, A pedagógusok számára:

- a tanulók munkáját egy felületen tudják nyomon követni,
- egymással és a vezetőséggel is kapcsolatot tudnak tartani ugyanezen a felületen.

Kommunikációs felület

- a) iskolavezetés és a tantestület tagjai között kiváltja a hagyományos formákat, minden pedagógust hatékonyan el lehet érni – ehhez szükséges, hogy a pedagógusok itt keressék az információkat a jelenléti oktatás ideje alatt is
- b) pedagógusok egymás között – adott célra szerveződő csoportok, szakmai közösségek, munkakapcsolatok
- c) pedagógusok és a diákok között – elsősorban távoktatás idején információk eljuttatása közvetlenül a diákokhoz, egyéni vagy kiscsoportos párbeszéd lehetősége a tanítványokkal
- d) diákok egymás között – adott célra szerveződő csoportok, munkacsoportok, tanulócsoporthok – nem mindig ellenőrizhető, minden korosztálynál szükséges a Netikett tudatosítása

A belső tudásmegosztás eszköze

- a) online értekezletek és szakmai megbeszélések, videokonferencia
- b) szakmai anyagok és segédletek gyűjteménye
- c) digitális alkalmazások megismertetése, ajánlása

Az internetezésnek, az e-mail küldésének, azonnali üzenetküldésnek, az online felületek használatának vannak írott és íratlan szabályai. Az interneten használt illemszabályokat, szokásokat a hálózati etikett (netikett) tartalmazza.

Iskolánkban a partnerekkel folytatott kommunikáció rendszerét az alábbi táblázat mutatja be részletesen:

A partnerek megnevezése	Kapcsolattartó	Kommunikációs fórum	Kommunikációs felület	Gyakoriság
fenntartó	igazgató igazgatóhelyettesek	értekezlet	személyes Teams telefon e-mail	folyamatos
		megbeszélés		
pedagógusképző karok	igazgató igazgatóhelyettesek	értekezlet	személyes Teams telefon e-mail	folyamatos
		megbeszélés		
szülők	igazgató igazgatóhelyettesek osztályfőnökök szaktanárok	SZMK-választmány	személyes Teams	évente 2-szer
		fogadóórák	személyes Teams	félévente/ hetente
		szülői értekezletek	személyes Teams	évente 2-szer

		a tanulók iskolai teljesítményével kapcsolatos információk	KRÉTA e-napló Teams e-mail telefon	folyamatos
		az iskola működésével, iskolai programokkal kapcsolatos információk	iskolai honlap Teams	
tanulók	DÖK minden diák	DÖK-gyűlés	személyes Teams Kréta e-napló iskolai honlap Teams	folyamatos
		iskolagyűlés		
		hirdetőtáblák		
		osztályfőnöki órák		
		online tanórák		aktuálisan
egyetemi karok hallgatói	minden hallgató	közös tájékoztatás órák után megbeszélések, információk	személyes Teams	folyamatos
nevelőtestület	igazgató igazgatóhelyettesek	értekezlet	személyes, Teams	hetente
		nevelési értekezlet	személyes, Teams	munkaterv szerint
		munkaközösségi értekezlet	személyes Teams	évente 2-szer igény szerint
		információk	Teams	folyamatos
		online tanórák	Teams	aktuálisan
technikai dolgozók	igazgató igazgatóhelyettesek gondnok tanárok	megbeszélések	személyes e-mail	folyamatos

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az igazgatóság állandó munkakapcsolatban áll fenntartójával, az Eötvös Loránd Tudományegyetem megfelelő szervezeti egységeivel, ill. azok vezetőivel, dolgozóival.

Ezekon túl munkakapcsolatban van:

- a Közép-Budai Tankerületi Központ képviselével,
- a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XII. kerületi tagintézményével,
- a Hegyvidéki Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal,
- a BFK XI. kerületi Hivatal, Népegészségügy Osztály kerületi képviselével,
- a XII. kerületi gyermekorvosi rendelő gyermekorvosával,
- a XII. kerületi gyermekfogászat fogorvosával,
- a Solti György Zeneiskolával,
- az iskolánkban hitoktatást folytató egyházak képviselőivel,
- a XII. kerület művelődési intézményeivel.

Kapcsolatot tart továbbá minden olyan intézménnyel és szervezettel, amely az iskola céljainak megvalósítása tekintetében lehetőséget jelent az iskolának a színvonalasabb működésre valamely területen.

A kapcsolattartás rendszeres, kölcsönös és személyes attól függően, hogy a felkérés tárgya milyen gyakoriságot igényel.

Formája és módja a hivatalosan szokásos rend szerinti megkeresés.

A nemzeti köznevelési törvény vonatkozó bekezdésében foglaltak értelmében az intézmény helyiségeiben párt, politikai célú mozgalom vagy párthoz kötődő szervezet nem működhet, továbbá nevelő-oktató munka időtartama alatt párt vagy párthoz kötődő szervezettel kapcsolatba hozható politikai célú tevékenység nem folytatható. A rendelkezést iskolánk támogatja, betartja.

9. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

9.1 A tanulók részvételi jogai az intézményi döntési folyamatokban, a jogok gyakorlásának rendje

A tanulók neveléssel-oktatással összefüggő közös érdekeik képviselőjére a házirendben meghatározottak szerint diákköröket hozhatnak létre. Döntési jogkört gyakorolnak – a nevelőtestület véleményének meghallgatásával – saját közösségi életük megszervezésében, tisztségviselőik megválasztásában. Jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban (A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 48. § (1), (2) bekezdés szerint). Az iskola tanulói a diákok érdekeinek képviselőjére diákönkormányzatot működtetnek. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A diákönkormányzat munkáját tanár segíti, aki a diákönkormányzat megbízása alapján eljárhat a diákönkormányzat képviselőjében. A diákönkormányzat működését jogszabályokban meghatározott módon gyakorolja (A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 48. § (3) bekezdés). A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a házirend elfogadása előtt.

(A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 48. § (5) bekezdés.)

A diákönkormányzat havi rendszerességgel ülésezik a diákönkormányzatot segítő tanár közreműködésével. Elmondják az iskola működésével kapcsolatos aktuális tapasztalataikat, javaslataikat. Egyeztetik egymással az iskola munkatervében szereplő következő iskolai programok lebonyolításában szükséges diákszerepeket, feladatokat. Javaslatokat tesznek a megtartott rendezvények színvonalasabb, hatékonyabb bonyolítására, továbbá új javaslatokat fogalmaznak meg a jövőbeli iskolai programok szervezésére vonatkozóan.

Ezen alkalmak során gyakorolják a véleménynyilvánítás tartalmát, formáját. Megismerik azokat a kereteket, amelyek között javaslataikkal, ötleteikkel segíteni tudják az iskola működését.

9.2 A szülők részvételi jogai az intézményi döntési folyamatokban, a jogok gyakorlásának rendje

Az iskolában a szülők jogaik érvényesítése, kötelességük teljesítése érdekében, az intézmény működését, munkáját érintő kérdésekben véleményezési, javaslattevő joggal rendelkező szülői szervezetet (közösséget) hozhatnak létre (A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 73. § (1) bekezdés).

Az iskola szülői közösségét a Szülői Munkaközösség (továbbiakban SZMK) az osztályok szülői közössége által, osztályonként minden évben újraválasztott 2-3 tag képviseli.

Az SZMK feladatai:

- stratégiai partnerként vesz részt az iskola oktatási-nevelési folyamatainak felépítésében;
- kapcsolatot tart az iskola vezetésével, tantestületével, az osztályok szülői közösségével;
- közvetítő szerepet lát el a szülői közösség és a vezetőség között;
- ülésein megtárgyalja a szülőket érintő fontos kérdéseket, közös álláspontot alakít ki, melyet aztán a delegált szülők továbbítanak a vezetőség vagy más partnerek felé;
- véleményező jogkört gyakorolhat a működési szabályzat szülőket is érintő rendelkezéseiben, a házirend megállapításában, a szülőket anyagilag is érintő ügyekben;
- képviseli az iskola szülői közösségét az iskolán kívüli egyéb szervezetek felé is;
- segíthet a tanórákon kívüli iskolai programok megszervezésében.

Az SZMK-val való együttműködés szervezése az intézményvezető feladata.

9.3 A közösség és egyén viszonya

A közösségfejlesztés fontosságát részben kifejtettük már a 3. pontban, a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink meghatározásakor. A terület fontosságát jelenti önmagában az a tény is, hogy a személyiségfejlesztés során is az egyik kiindulópontnak tartjuk azt a közösséget, annak a közösségnek a jellemzőit, amelyben a tanulói személyiség fejlődik, változik. Fő célunk az, hogy egymásra figyelő és egymást elfogadó iskolai közösség alakuljon ki, ahol érzelmi biztonságban valósulhat meg gyermekeink harmonikus testi, lelki és szellemi fejlődése.

Az iskola nagyobb közösségeinek vizsgálata során a közösségfejlesztésnek a fentiekén túl más területei is érvényesülnek. Az alábbiakban az itt jelentkező lehetőségeket nevezzük meg.

Célunk, hogy tanulóink megtanuljanak összhangot teremteni az egyéni célok és a közjó között. Magatartásukat hassa át a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség és a méltányosság.

Mindezek pedig ne csak a személyes interakciókban, hanem az online térben is valósuljanak meg. Az internetes jelenlét jogi környezetének szabályozottsága az elmúlt években jelentősen erősödött, a tanulóknak kötelessége ezek ismerete és a szabályok betartása is. A digitális oktatás, távoktatás előtérbe kerülése miatt pedig erre fokozott hangsúlyt kell fektetni, elengedhetetlen az internetes magatartási szabályok, a „netikett” megismerése, elfogadása és alkalmazása is a mindennapok során. A tanuló az iskolai online felületeken is a közösség tagja és aktív résztvevője, az ott folyó munka pedig ugyanúgy a tanulási folyamat szerves része. Alapvető elvárásként jelenik meg tehát feljűk itt is a közösségi lét szabályainak betartása, a kölcsönös elfogadás és az egymás iránti tisztelet.

Célunk, hogy életkoruknak megfelelően vegyenek részt az iskola közügyeiben, ennek érdekében fejlesztjük kreativitásukat, önálló kritikai gondolkodásukat, vitakultúrájukat. Kiemelten kezeljük a kölcsönös elfogadást elősegítő tanítás- és tanulásszervezési eljárások megismerését és a napi gyakorlatban történő alkalmazását. Pl.: kooperatív munkaformák, projektek.

Az iskolai nevelő-oktató munka keretei között is igyekszűk felkészíteni tanulóinkat a harmonikus családi életre és a felelős párkapcsolatra. Konfliktuskezelési eljárások megtanításával segítűk az egyén és a közösség között esetleg fellépő problémák megoldását.

Tanulóink személyiségfejlesztésében célunk a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kifejlesztése. Kiemelt értékek: együttérzés, együttműködés, önkéntes feladatvállalás, segítő magatartás, személyes előítélet legyőzése, kompromisszumkészség.

Az intézmény több épületben történő elhelyezkedése indokolja a közösségépítés olyan eseményeit, ahol tanulóink együttműködése, együttes jelenléte lehetséges. Minden évben közösen kerül megrendezésre az évnnyitó és évvzáró ünnepség. Több olyan rendezvényt tartunk, ahol a különböző tagozatok és a Kar hallgatói közreműködőként vesznek részt. Pl. A magyar népmese napja, zenei világnap, szűret, az őszi népszokásokhoz kapcsolódó programok, karácsonyi koncert, jótékonyági gála, farsangi multság, Nyírfa-program.

Fontos számunkra olyan események szervezése, ahol tanulóink átélhetik a közösséghez tartozás érzését, az iskolai hagyományok ápolásának, továbbvitelének jelentőségét. Ilyenek az ünnepekhez kapcsolódó rendezvények. Megteremtűk annak lehetőségét, hogy a közösség elé példaképű állítsuk kiemelkedő tanulók vagy tanulói csoportok teljesítményét. Pl. Dicsőségkönyvbe kerülő tanulók bemutatása, Gyertyánffy-díj átadása, tanulmányi- és sportversenyek díjainak átadása.

A tanulók az iskolai Diákönkormányzat keretei között kezdik megtanulni az érdekérvényesítés módját. (Lásd: 10. pont) Munkájukat tanár segítű, irányítja.

10. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

10.1 Az egészségfejlesztés céljai, feladatai

Az egészségnevelés célja, hogy a tanulók egészséges életviteléhez szükséges szokások kialakításán túl járuljon hozzá a harmonikus személyiség kialakításához, azoknak a szükségleteknek a kialakításához, amelyek szabályozzák a tanulók napi életrendjét.

Célunk, hogy megtanítsuk a tanulókat arra, hogy napi szinten kísérjék figyelemmel egészségi állapotukat, utasítsák el az arra irányuló káros hatásokat.

Célunk, hogy kialakítsunk a tanulóknál olyan szükségleteket, amelyek összhangot teremtenek a tanulók környezete, fizikai és szellemi állapota között.

Célunk az egészséges környezettel harmonikus életvezetési szokások kialakítása.

Célunk az egészséges életmód, az egészséges táplálkozás és a környezet között lévő kapcsolatok bemutatása.

A célok megvalósítása iskolánkban a következő tartalmakon keresztül valósul meg:

10.2 Tanórákhoz kapcsolódó tevékenységek

A NAT-ban foglalt műveltségi területek fejlesztési feladatait az órateremben szereplő tananyagokon keresztül valósítjuk meg. Ezek lehetőséget adnak a teljes körű egészségfejlesztésre, mely alatt nem csak a testi, hanem a lelki egészséget is értjük.

10.3 Tanórán kívüli tevékenységek

10.3.1 A napközi otthonban használt egészségnevelési lehetőségek, fejlesztési feladatok

Iskolánkban az alsó tagozatos osztályok mindegyikéhez kapcsolódik napközis csoport.

A felső tagozatos tanulók közül általában két csoportnyi tanuló készül fel az iskolában a másnapi tanulmányaira.

A fentiekben vázolt viszonylagos állandóság jó lehetőségeket ad a személyiségfejlesztésre. A fejlesztésben kiemelt helyen szerepel az egészséges életmód szokásrendszerének megalapozása.

Ezek a területek a következők:

- személyes higiéniai szokások,
- a helyes táplálkozás és kulturált étkezés,
- az öltözködési szokások,
- környezet tisztán tartása, környezettudatos magatartás,
- egészségmegőrzés – testi, lelki egészségvédelem.

Szervezeti és működési szabályzatunk tartalmazza a napközi rendjét, amelyet úgy alakítottunk ki, hogy az egyes tanórák utáni programok sorrendje, időtartama megalapozza a tanulók helyes életrendjét. Pl.: figyelemmel vagyunk az ebédelés és a levegőzés, a különböző szakkörök, tanfolyamok, valamint a délutáni tanulás időpontjának összehangolására. Úgy szervezzük a különböző szakköröket, hogy napi eloszlásuk egyenletes terhelést biztosítson a tanulónak.

Napközi otthoni foglalkozásaink között sajátos szerepet töltenek be a péntek délutánként megvalósításra kerülő szervezett szabadidős foglalkozások, amelyeket többféle formában és témában valósítunk meg. Ezek a témák követik az európai kultúrkörben ismert aktuális ünnepek rendjét, a programok során kipróbálják, gyakorolják azt a szokásrendet, ami az egyes ünnepkörökhöz tartozik. Természetesen az egészséges életmódhoz, a hétköznapi, ünnepek ritmusához, a kiegyensúlyozott, harmonikus életmódhoz kapcsolódó szokásokat kívánjuk továbbörökíteni.

A tanév során rendezünk néhány olyan programot is, ahol a szülők is részt vesznek, segítenek ezek lebonyolításában. Érdeklődésükkel, odafigyelésükkel az azonos gondolkodás, az azonos érték közvetítés megerősítő érzését adják az napköziben zajló programokhoz.

Néhány példa a témához tartozókból:

- szüret, őszi fesztivál
- őszi sportversenyek, bajnokságok
- a téli ünnepkör ünnepei
- mézeskalácssütés
- farsangi népszokások
- a húsvéti ünnepkörhöz kapcsolódó rendezvények
- tavaszi sportversenyek, bajnokságok
- A Föld napja

A napközi napirendjének fontos részét képezi az ebédelés és az uzsonnázás során adódó lehetőség az étkezéshez kapcsolódó szokásrend fejlesztésére, alakítására.

Az ételt készítő szolgáltatóval napi kapcsolatban állunk. A rendelkezésre álló választékból igyekszünk a legkedvezőbbet megrendelni, ami a korosztály egészséges táplálkozását biztosítja. Az ételt készítő konyha vezetője tanácsokkal lát el bennünket azzal a célzattal, hogy a választáshoz szükséges ismeretekkel rendelkezünk. A heti étlap az iskolában nyilvános helyen is látható, így a szülők szándékaiknak megfelelően esetlegesen egyéni pótlással, kiegészítéssel hozzájárulhatnak gyermekeik napi étkezésének teljesebbé, jobbá tételéhez.

A napköziben folyó program egészséget biztosító része, fontos fejezete még a mindennapos testmozgás, levegőzés, a szabadban folytatott játék. Ennek feltételeit a tornaterem, az udvari sportpályák és játszóterek biztosítják.

10.3.2 A mindennapos iskolai testnevelés

Az egészséges és harmonikus életvitelhez kapcsolódó tanórán kívüli programjaink további részét a mindennapos iskolai testmozgás lehetősége adja.

Célja, hogy a tanulók olyan életvitelhez szokjanak hozzá, ami napi rendszerességgel az életkornak megfelelő időtartamú és terhelésű mozgási lehetőséget biztosít számukra. Cél, hogy a mozgás természetes szükségletüké váljon, mert ezzel lehet megelőzni a mozgásszegény, egészségre ártalmas életstílus kialakulását, a fizikai képességek igénytelen voltát.

Az iskolában szervezett mindennapos testmozgás különféle szakkörökön, túrákon és a diákolimpia versenyein keresztül lehetőséget ad a harmonikus életvezetési modell kialakításához. Biztosítja a megfelelő erőnlétet, a test egészséges fejlődését és játékos mozgási lehetőségeket is tartalmaz. Ezek alkalmazása mellett még megtanulhatnak a tanulók olyan sportokat is, amelyeket egy egész életen át lehet folytatni az életminőség javítása céljából.

Iskolánkban korlátozottan biztosítottak a mindennapos testmozgás feltételei. Az A épület tornaterme egyszerre két osztály befogadására alkalmas. A B épület tornatermét a kötelező feladatellátás érdekében iskolánk az önkormányzattól bérli. Az udvari sportpályák jó idő esetén adnak mozgási és játéklehetőséget a tanulóknak.

A napi kötött óraszám keretében igyekeztünk a maximális lehetőséget biztosítani az iskolai testnevelés óráinak lebonyolításához. (lásd: óraterv)

A délutáni foglalkozások keretében az alábbi foglalkozások állnak a tanulók rendelkezésére:

- gyermektorna
- kosárlabda
- futball
- tömegsport-foglalkozások
- a kerületi diákolimpia versenyei

10.3.3 Rendezvények, versenyek

Iskolánkban évente egy sportnapot, alkalmanként pedig egészségnapokat vagy más tematikus napokat tartunk, ahol a legváltozatosabb mozgási lehetőségeket igyekszünk biztosítani, valamint az egészséges táplálkozás, illetve az adott téma legfontosabb ismereteit kívánjuk átadni a tanulóknak. A rendezvények némelyikére a szülőket is meghívjuk, hogy ezeken betekintést nyerjenek az iskolai életünk mindennapjaiba, így erősítve a tanár-diák-szülő hármass kapcsolat egységét, amely a közösségfejlesztés egyik legfontosabb tényezője.

A kerületi diákolimpia versenyei heti rendszerességgel zajlanak. Folyamatos felkészülést kívánnak a tanulóktól, de iskolánk tanulóinak folyamatos sikereket is jelentenek, amelyek a biztosítékai annak a motivációnak, ami a napi jóérzésen túl fenntartja a mozgás iránti igényt a tanulóknak.

Évente ünnepeljük a Föld napját. Változatos műsorral készülnek a tanulók arra, hogy felhívják társaik figyelmét közös otthonunk, a Föld egészséges, élhető viszonyainak fenntartására. Évente mondják, éneklük el, hogy mekkora felelősség a tiszta, egészséges környezet fenntartása magunk és utódaink további élete szempontjából.

Az elméleti ismereteken túl tevékenyen részt vesznek környezetük alakításában, védelmében. Osztályonként egy bokrot ültetnek el évente az iskola kertjében, illetve végeznek el kisebb környezetcsépzési munkálatokat a tanulók

10.3.4 Szünidei programok

Iskolai keretben a nyári szünidőre szervezünk táborokat a tanulók önkéntes jelentkezése alapján. A költségeket a szülők fizetik. Az iskola hozzájárulása a tanári szervezés, kísérés/felügyelet biztosítása. Iskolánk létszámának megfelelően általában egy alsós és egy felsős tábort működtetünk, amelyet felmenő rendszerben mindkét tagozatot érintő táborra bővítünk.

Ezek programja annak a harmóniának a jegyében telik, amit az adott táborhely és környéke kulturális szempontból, hagyományörzés vonatkozásában és sportolási lehetőségekben jelent. A tanulói személyiséget harmonikusan fejlesztő programokat szervezhetnek kollégáink az adott környék értékeinek megismerése érdekében.

A rövidebb iskolai szünetekre (őszi, téli, tavaszi), valamint hétvégékre az osztályközösségek szervezhetnek hosszabb, rövidebb túrákat, kirándulásokat, és működik az iskolai kiránduló szakkörünk is. Ezek elsősorban a friss levegőn végzett testmozgás és közösségépítés igényének kielégítését jelentik, az együtt eltöltött idő jó érzését adják.

10.3.5 Az iskolai egészségnevelési programot segítő külső kapcsolatok

Szülői közösség

A fentiekben már hivatkozott pontok mutatják, hogy napi kapcsolatban vagyunk a szülőkkel az egészségnevelési feladatok ellátásában. Támogatásukban bízhatunk, de elvárásainknak is meg kell felelnünk. Megfelelő tájékoztatás és információ-átadás után aktív részvételükkel, segítségükkel tudják támogatni programjainkat, szakértelmükkel is jelentős mértékben növelik az iskolai egészségnevelés hatékonyságát.

Iskolaorvos, védőnő

Iskolánkban állandó orvosa, védőnője van, akik a jogszabályokban foglalt iskola-egészségügyi feladatokat ellájták. Intézményünkben megfelelően felszerelt orvosi szoba áll rendelkezésre a vizsgálatok elvégzéséhez.

Feladataik az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV törvény 38. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakkal egyezően a következők:

- A tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését, az érzékszervek vizsgálatát. Az életkorhoz kötött

szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére irányulnak.

- Adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése.
- Közreműködés a közegészségügyi, járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás-egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve.
- Közreműködés felkérésre egészségügyi szakértői feladatok ellátásában.

Ortopédiai szűrés és felülvizsgálat

Minden tanévben egy alkalommal, ősszel vizsgálja meg szakorvos iskolánk 1. és 5. osztályos tanulóit. További szakorvosi vizsgálatra küldi azokat, akik valamilyen érintettséggel rendelkeznek, itt döntenek az iskolai testnevelésben való részvételről.

Ezen a vizsgálaton ellenőrzik azokat a tanulókat, akiket a korábbi vizsgálatokon kiszűrtek. A felülvizsgálat az iskolai testnevelésben való további részvétel módját határozza meg.

Fogorvosi szakellátás

Tanítványaink évente rendszeresen vesznek részt fogászati vizsgálaton, ellenőrzésen. Az ellátás során megkapják a szükséges kezeléseket. Esetenként további szakrendelésre irányítja őket a fogorvos. Javaslatot tesz a későbbiekben esedékes ellátás, ellenőrzés elvégzésére.

Gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók

Rendszeres kapcsolatunk van a kerületünkben működő fentiekben megjelölt intézményekkel. Napi munkánkban szakmai segítséget nyújtanak a problémás esetek megoldásában. A szülői házzal való egyeztetést követően közösen igyekszünk megoldást találni a felmerülő problémákra.

A gyermekjóléti szolgálattal iskolánk gyermekvédelmi felelőse, a nevelési tanácsadóval az osztályfőnökök, illetve az iskola igazgatója tartja a kapcsolatot.

ÁNTSZ és szakemberei

A szolgálat szakembereinek rendszeres ellenőrzése azt a biztonságot jelenti intézményünkben, hogy a vonatkozó jogszabályoknak, rendeleteknek megfelelően működik intézményünk. Adott esetben hívásunkra szakmai segítséget adnak feladatellátásunkban.

Rendvédelmi szervek

Intézményünk Az iskola rendőre program keretében kapcsolatban áll a XII. Kerületi Rendőrkapitánysággal. A rendőrség képviselői havonta egy alkalommal tájékoznak az iskolában esetlegesen jelentkező problémákról. (Droghelyzet, fiatalok által elkövetett cselekmények, közlekedési problémák.) Ezen alkalmak során tanácsokat, segítséget is adnak egyes kérdések vonatkozásában.

11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Elsősegély-nyújtási alapismereteket nyolcadikos tanulóinknak tartunk tekintettel arra, hogy ebben a tanévben tanulják biológiából az emberről szóló ismereteket.

Az oktatás során megismertetjük a tanulókat az elsősegélydoboz tartalmával, a dobozban levő dolgok, eszközök rendeltetésével.

Az elsősegélynyújtást az alábbi területeken tanulják a tanulók:

1. Bőrelváltozások, bőrsérülések (forrázás, lúg- vagy savmarás)
Sebek ellátása
 - a napozás okozta sérülések ellátása;
 - a fertőzések megakadályozása;
 - a bőr megtisztítása a mérgező, maró anyagoktól;
 - az égési sérülések ellátása.

2. Vérzések ellátása egyszerűbb esetekben.

A vérzés eredetének felismertetése: belső vagy külső vérzés;

A külső vérzések fajtáinak felismertetése – hajszáleres vérzés, gyűjtőeres vérzés, ütőeres vérzés.

A felsorolt vérzések ellátása, bekötésének megtanulása.

A kötésfajták megismertetése, gyakoroltatása.

A nyomáspontok megismertetése.

Intézményünkben az elsősegély-nyújtási ismereteket a Johannita Lovagrend elsősegély-nyújtási csoportja végzi.

HELYI TANTERV**1. Óratervek a NAT 2020, illetve kerettantervek szabályai szerint****1.1 NAT 2020 szerint haladó évfolyamok óraterve (1-4., 5-8. évf.)**

Az óraszámok alakításának döntő szempontjai a jogszabályok betartása mellett az iskolai arculat megjelenítése, az életkori sajátosságok figyelembevétele.

Az 1-4. évfolyam óraterve

Az alsó tagozaton minden osztály rendelkezik valamilyen irányultsággal, művészeti vagy nyelvi irányultság közül választhatnak a hozzájuk beiratkozó első osztályosok. Évfolyamonként változó, hogy a három osztály közül egy nyelvi és két művészeti vagy két nyelvi és egy művészeti irányultságos osztályt hirdetünk meg.

A nyelvi irányultságú osztályokban az idegen nyelv oktatása az első évfolyamon megkezdődik, a művészeti irányultságú osztályokban a 3. évfolyamon. Utóbbiban választható angol vagy német nyelv is.

A nyelvtanítás és a művészeti irányultságú osztályokban a vizuális kultúra tantárgy tanítása az alsó tagozaton bontott csoportokban folyik. (A csoportbontás szempontjait, elveit a 3. pontban részletezzük.)

A művészeti irányultságú osztályokban a mindennapos testnevelés 2 órájában mozgás és tánc oktatás folyik.

A művészeti irányultságú osztályokban a többletóra 3. évfolyamon az ének tantárgynál, 4. évfolyamon a vizuális kultúra tantárgynál jelentkezik, az ének-zene tantárgy esetében elsősorban a zenehallgatásra fordítjuk a többletórát.

Mindkét irányultságon kötelezően választható szakkörökkel erősítjük meg a fejlesztő munkát.

A választott irányultság óraszámai, programjai, tantárgyai minden tanulóra nézve kötelezőek.

Az irányultságok tantrágyainak részletes tartalmát iskolánk helyi tanterve tartalmazza.

Heti óraszám/évfolyam	1.			2.			3.			4.		
	*	A	M	*	A	M	*	A	M	*	A	M
Magyar nyelv és irodalom	7	8	8	7	8	8	5	6	6	5	7	7
Magyar nyelv		4	4		4	4		3	3		3	3
Irodalom		4	4		4	4		3	3		4	4
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret							1	1	1	1	1	1
Első élő idegen nyelv		1			1			1	1	2	2	2
Ének-zene	2	2	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Digitális kultúra							1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	3	5	5	3	5	5	3	5	5	3
Ebből néptánc			2			2			2			2
Kötelező alapóraszám	22			22			22			23		
Szabadon tervezhető óra		2	2		2	2		2	2		2	2
Összes tervezett óraszám	22	24	24	22	24	24	22	24	24	23	25	25
Maximális órakeret		24	24		24	24		24	24		25	25
Szakkör								1	1		1	1
Jelölések:												
* Alapóraszám												

Jelölések:

Csoportbontások (sárga)

A: angol irányultság**M:** művészeti irányultság

* Alapóraszám

Az 5-8. évfolyam óraterve

A felső tagozat 5. évfolyamát a gyerekek életkori sajátosságainak figyelembevételével átmeneti évnak tekintjük.

A felső tagozaton a 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben 6. évfolyamtól emelt szintű nyelvoktatást vezetünk be. Ez magába foglalja a helyi tantervben az új témakörök megjelölését, illetve emelt követelmények megfogalmazását. Az új témakörök kiválasztásánál figyelembe vettük, s elsődleges szempont volt az iskolai arculat megjelenítése, így kerültek be a művészettel, illetve a fenntarthatósággal kapcsolatos témák a helyi tantervbe.

A tanulók az átmeneti időszakban választhatnak az emelt szintű vagy nem emelt szintű nyelvoktatás közül. Az első tanév, melyben már minden tanuló emelt szintű nyelvoktatásban részesül a 2024/2025. tanév.

A hon- és népismeret tantárgyat a 6. évfolyamon tanítjuk, helyi tantervünk tükrözi a művészeti irányultság alapelveit.

A dráma és színház tantárgy hetedik évfolyamon kerül megtartásra.

8. évfolyamon – folytatva a művészeti irányultság alapelveit – a vizuális kultúra tantárgy moduljaként médiaismeret órákat vezetünk be.

8. évfolyamon a felvételit megelőző félévben a fizika, kémia és a matematika tantárgy esetében alkalmazzuk a tantárgyköziséget.

A táblázatban jelölt tantárgyak csoportbontásainak szervezésénél figyelembe vesszük az osztályok/csoportok aktuális létszámát és a szaktantermek befogadóképességét. (A csoportbontás szempontjait, elveit a 3. pontban részletezzük.)

A tantárgyak tartalmára vonatkozó részletes tartalom iskolánk helyi tantervében jelenik meg.

Heti óraszám/évfolyam	5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv és irodalom	4	5	4	5	3	3	3	4
Magyar nyelv		3		3		2		2
Irodalom		2		2		1		2
Dráma és színház						1		
Matematika	4	4	4	4	3	4	3	3
Történelem	2	2	2	2	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek							1	1
Hon- és népismeret				1				
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Természetismeret	2	2	2	2				
Fizika					1	1	2	2
Kémia					1	1	2	2
Biológia					2	2	1	1
Földrajz					2	2	1	1
Első élő idegen nyelv	3	3	3	5	3	5	3	5
Ének-zene	2	2	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	2
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1		
Digitális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		1		4		4		4
Összes tervezett óraszám	27	28	26	30	28	32	28	32
Maximális órakeret		28		30		32		32
Szakkör		1						

Jelölések:
Csoportbontások (sárga)
* Alapóraszám

A kerettantervek a 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben (1., 5., 9. évfolyamokon, valamint a 6 évfolyamos gimnáziumok 7. évfolyamán) bevezetésre kerülő Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: NAT 2020) foglalt szabályozásnak megfelelnek. Ezeket a NAT 2020.

bevezetésével párhuzamosan, felmenő rendszerben alkalmazzuk. Először az 1. és 5. évfolyamon a 2020/2021. tanévben.

A jogszabály alapján az iskola a pedagógiai programjának részeként a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készített. Az intézményünk számára a helyi tantervünk készítéséhez a NAT 2020 *Alapóraszámok tanulási területenként kétéves bontásban* (II.2.1.1. táblázat) és *A tanulók heti kötelező alapóraszámja és maximális óraszámja évfolyamonként* (II.2.1.2. táblázat) volt az irányadó.

2. A nevelőtestület pedagógusainak éves tervező feladata a helyi tanterv alapján

Az alábbi ábra a helyi tanterv tantárgyi felépítését tartalmazza, a 10%-ot minden tantárgy esetében a gyakorlásra fordítjuk.

A nevelőtestület minden pedagógusának kötelessége a tartalmi szabályozók (NAT, kerettanterv, helyi tanterv) ismerete. A pedagógusok minden tanév elején elkészítik az iskola helyi tanterve alapján a tanmeneteiket, illetve ennek segítségével tanulási egységekhez tematikus terveket is készíthetnek. Az elkészült dokumentumokban érvényesíteni kell a nevelés, oktatás alapelveit, valamint nyomon követhető kell, hogy legyen az iskolai arculat megvalósításának gyakorlati alkalmazása.

2023/24. tanév végéig a pedagógusok minden tanév végén összegzik a tapasztalatokat, s elvégzik az esetleges módosításokat, korrekciókat a helyi tantervben.

3. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Intézményünkben háromféle formában bontjuk csoportokra egy osztály vagy az évfolyamok tanulóit az eredményes tanulás, s a minél hatékonyabb képességfejlesztő munka érdekében.

- A csoportalakítás általános szempontja az osztály névsor szerinti két részre osztása, de a tantárgyak specifikumai illetve a csoport pedagógiai szempontjai felülírhatják ezt. (pl.: technika, idegen nyelv, informatika, vizuális kultúra)
- A felső tagozaton a nyelvi csoportok kialakításánál a hetedik évfolyamtól a csoportalakítás szempontja a gyerekek aktuális tudásszintje, így a továbbiakban ennek megfelelő terheléssel haladhatnak a nyelvtanulásban. Fontos megjegyezni, hogy a csoportok között biztosított az átjárás. A csoportokban tanító tanárok közötti konzultáció lehetőséget teremt arra, hogy bizonyos pontokon ezek az átlépési lehetőségek módot adjanak a tanulóknak arra, hogy képességeiknek, fejlődésüknek megfelelő terheléssel tanulhassanak tovább.

- Abban az esetben, ha a 6. évfolyam utáni továbbtanulás miatt a 7. évfolyam létszáma oly mértékben csökken, hogy indokolt az osztályösszevonás, akkor a matematika és a magyar nyelv és irodalom tantárgyak csoportbontásra kerülnek az előző pontokban megfogalmazott elvek szerint.

4. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Intézményünkben a tantárgyválasztásra az iskola közoktatási profiljának alakítása/alakulása következtében az alábbi esetekben van lehetőség:

- Az 1. osztályba lépő tanulók és szüleik idegen nyelvi irányultságú osztályok vagy művészeti irányultságú osztályok közül választhatnak. Ez a választás egyúttal a pedagógusok, illetve az irányultság programjának, tantárgyainak választását is jelenti.
- Az irányultság választása mellett a szülőknek lehetősége van az iskolával való ismerkedés után megjelölni azt a tanítót, akihez szeretnék gyermeküket beíratni. A létszámkereteknek megfelelő lehetőségek/korlátok függvényében kívánságukat próbáljuk teljesíteni.
- A választott irányultság óraszámai, programjai, tantárgyai minden gyerekre nézve kötelezőek.
- A művészeti osztályokban tanuló diákjaink számára a harmadik osztályban kezdődik el az élő idegen nyelv tanulása. Ezek a tanulók választhatnak, hogy angol nyelvet vagy német nyelvet tanulnak.

A megjelölt lehetőségeken kívül tanárválasztásra nincs lehetőség.

5. Az oktatásban alkalmazandó tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, IKT eszközök, alkalmazások kiválasztásának elvei

Nevelőtestületünk az alkalmazott taneszközök kiválasztásakor az alábbi szempontokat veszi figyelembe (A Mozaik Kiadó szempontjainak felhasználásával):

- Tankönyveket a köznevelési tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvek közül választunk és felhasználjuk a könyvtárunk állományában lévő egyéb, osztálynyi mennyiségű tankönyveket is.
- A kiválasztott tankönyv a lehető legnagyobb mértékben feleljen meg az iskola helyi tantervében megfogalmazott tartalomnak.
- A kiválasztott tankönyv/taneszköz legyen korszerű: képviselje az adott tudományterület korszerű eredményeit, továbbá legyen alkalmas különböző oktatásszervezési formák során való alkalmazásra is.
- A taneszköz legyen esztétikailag motivációs hatással a tanulókra, nevelje őket igényességre, a taneszköz állapotának megóvására.
- Felépítésével, szerkezetével, nyelvezetével segítse a tananyag minél jobb elsajátíthatóságát.
- Változatos, többféle munkaformát (egyéni, páros, csoportos) alkalmazó feladataik tegyék lehetővé a képességfejlesztést és a differenciált oktatást.
- A tantárgyi kereteken belül a korosztály tapasztalatait, jellegzetes problémáit a középpontba helyezve, a tanulókat önálló véleményalkotásra ösztönözve adjanak teret az önismeret és az érzelmi intelligencia fejlesztésének, az erkölcsi nevelésnek.
- Az alkalmazott taneszközök legyenek egymásra épülő rendszerek: a tankönyvekhez kapcsolódjanak munkafüzetek, digitális tananyagok, kiegészítések.
- A taneszközöket egészítse ki olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, valamint olyan digitális hozzáférés, amely segíti a diákok otthoni tanulását az interneten elérhető tartalmakkal.
- Az iskola szertáraiból kikölcsönözhető és egyéb alkalmazott taneszközök támogatják a tanulók cselekvő tudásépítését, a képesség-kibontakoztatást.
- Az iskolai könyvtárban rendelkezésre álló színes könyvkinálat szintén a színvonalas, eredményes és hatékony oktatás szolgálatában áll. A SNI és BTMN tanulók fejlesztésére külön taneszköztár áll a pedagógusok rendelkezésére.

- Nagy hangsúlyt fektetünk az IKT és digitális eszközök mindennapi használatára is. Tagozatonként 30-30 iskolai tablet használatára van lehetőség a tanítási órákon. Hosszútávú cél, hogy minden gyereknek saját tablette legyen.
- A Teams felület használata pedagógusainknak lehetőséget ad saját készítésű tananyagok, feladatlapok, a képességfejlesztést, az ismeretek alkalmazását segítő feladatok megosztására, valamint a különböző netes alkalmazások segítik, színesítik a nevelő, oktató munkát. Olyan és annyi alkalmazást használunk, mely valóban segíti a tanulási folyamatot.

6. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

6.1 Alapelveink, feladataink a NAT alapján

A nemzeti köznevelésről szóló törvényben megfogalmazott célok elérése érdekében a NAT a köznevelés feladatait a nemzeti műveltség megőrzésében és átadásában, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és az érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg.

A NAT az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, melyek fejlesztése határozza meg az iskolai nevelés, oktatás tartalmát.

NAT 2012	NAT 2020
A hatékony önálló tanulás kompetenciája	A tanulás kompetenciái
Anyanyelvi kommunikáció	Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi
Idegen nyelvi kommunikáció	Digitális kompetenciák
Digitális kompetenciák	Matematikai gondolkodási kompetencia
Matematikai kompetenciák	Személyes és társas kapcsolati kompetencia
Szociális és állampolgári kompetenciák	Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság
Esztétikai, művészeti tudatosság kompetencia	Munkavállalói, vállalkozói kompetencia
Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia	
Természettudományos és technikai kompetencia	

Iskolánk nevelési programjában megfogalmazott helyi (iskolai) célok, feladatok ennek megfelelően hordozzák azokat a tartalmakat, amelyek a napi nevelési-oktatási tevékenységünket átszöve megvalósítják a fentiekben megjelölt kompetenciák fejlesztését.

Az elkövetkezendő 3 év speciálisnak tekinthető, hiszen a 2020-as NAT felmenő rendszerben kerül bevezetésre, így a jelenlegi nyolc évfolyam esetében vannak évfolyamok, melyek a 2012-es NAT alapelvei szerint haladnak. Összevetve a fejlesztendő kompetenciákat, kiemelt feladataink lényegében nem változnak, hiszen a kompetenciák inkább elnevezésben, semmint tartalomban térnek el a két NAT-ban.

A pedagógiai feladatok akkor valósulnak meg, ha a nevelés-oktatás elmélete és gyakorlata egységet alkot. A programunkban felsorolt és vállalt tartalmak áthatják egész működésünk minden elemét, az oktatási feladatok megoldásán keresztül, azzal egységet alkotva teszik ezeket az értékeket a tanulók személyiségének részévé az életkori sajátosságoknak megfelelő szinteken.

Legfontosabb alapelveink a NAT alapján:

- a stabil alapkészségek kialakítása (olvasás, szöveg- és feladatértés, matematika, gondolkodás)
- a természettudományokkal való megismerkedés, szemléletformálás az életkori sajátosságokhoz alkalmazkodva
- a műveltségterületek, tantárgyak tartalmának komplex szemlélete a tantárgyköziség lehetőségeinek kiaknázásával
- a művészettel és művészetre nevelés megerősítése

- az idegen nyelv gyakorlati készség szintű használatára nevelés
- a nem formális oktatás (szabadidősport, szakkör, témahét, világnapok, hagyományok ápolása, iskolai programok) fejlesztő hatásának kihasználása a nevelési, oktatási folyamatban (lásd tanórán kívüli nevelés, programok)
- a digitális műveltség általánossá tétele, szemléletformálás
- az egyéni tanulási utak segítése a „gyerekeket tanítunk és nem a tananyagot” elv gyakorlati alkalmazása, az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása
- a tanulói együttműködésen alapuló tanulás elvének gyakorlati alkalmazása
- az iskolai arculat meghatározó elemeinek (irányultságok, emelt szintű nyelvoktatás, átmeneti időszak kiemelt figyelemmel kezelése, iskolai „zöld” program) felhasználásával szemléletformálás
- gyermekközpontúság, az életkori sajátosságok figyelembevétele
- aktív, tevékenységközpontú tanulás (azon kompetenciák fejlesztése, mely a kreatív alkalmazni tudást támogatják, ismeretek és alkalmazni tudás megfelelő aránya)
- differenciált tanulásszervezési eljárások
- korszerű ellenőrzési, mérési, értékelési eljárások, módszerek alkalmazása

6.2 Az átmenetek feladatai

Mindkét átmeneti időszakot kiemelt figyelemmel kezeljük. Mind az iskolába kerülés, mind a tagozatváltás nagy változásokat jelent a gyerekek és a szülők számára egyaránt.

Iskolánk gyermekközpontú, az életkori sajátosságokat figyelembe vevő szemlélete megkívánja, hogy mindent megtegyünk annak érdekében, hogy ezek a változások ne gátolják, hanem továbbra is építsék a nevelés, oktatás folyamatát. Ennek érdekében külön eljárásrendet dolgoztunk ki, mely vonatkozik a pedagógusokra, szülőkre és tanulókra is.

6.2.1 Óvoda-iskola átmenet

Iskolánk kiemelt figyelmet fordít az óvoda-iskola átmenet megkönnyítésére. Leendő 1. osztályosainknak és szüleiknek betekintést engedünk iskolánk életébe Ovisuli rendezvényeinken. A gyerekeket játékos foglalkozásokon látjuk vendégül. A szülők nyílt órákon és vezetői tájékoztatón vehetnek részt, ahol megismerkedhetnek tanítóinkkal és közösségünk diák és pedagógus tagjaival, az iskola pedagógiai törekvéseivel, hitvallásával.

Az iskolaév megkezdése előtt szülői értekezletet tartunk, a gyerekek pedig megismerkedhetnek leendő osztálytársaikkal is.

A nevelőtestület pedagógusai tudják, hogy a szeptemberben iskolát kezdő gyermekek fejlődésében, iskolakészültségében akár több évnyi különbség is lehet, még akkor is, ha mindannyian 6 évesen kezdik az iskolát. A beilleszkedés megkönnyítésére, a fokozatos átmenet biztosítására az alábbi elveket vesszük figyelembe:

- Az 1-2. évfolyamot egy összefüggő fejlődési időszakként kezeljük, nem siettetjük a fejlődési folyamatokat.
- Diagnosztikus mérések segítségével egyénre szabott tanulási utakat biztosítunk, és rendszeres differenciálást alkalmazunk. Szükség esetén a megfelelő szakemberek segítségét is igénybe vesszük: iskolapszichológus, fejlesztőpedagógus, logopédus, nevelési tanácsadó.
- Hosszú előkészítő időszakot biztosítunk számukra. Ennek időtartamát a tanulók ismeretében, az osztályközösség igényeinek figyelembevételével az osztálytanító állapítja meg.
- A tanulás egyik fontos eszköze a játék.
- A tanítók alkalmazkodnak a gyermekek igényeihez, figyelmük tartósságához. Szükség esetén eltérhetnek a 45 perces órakerettől.
- A cselekvő tudásépítés, tevékenykedtetés, tapasztalatszerzés áll oktató-nevelő munkánk fókuszában. Tanulóink „hibázhatnak” és erre megértő, támogató módon reagálunk.

- Biztosítjuk tanulóink számára a megfelelő mozgást és az egészséges életmódhoz szükséges egyéb feltételeket.

6.2.2 Alsó tagozat – felső tagozat (4-5. évfolyam)

Alsó tagozatból felső tagozatba kerülve a gyerekek és szülők is számos változással találják szembe magukat, ezért az ötödik évfolyamot az átmenet évének tekintjük. Több év tapasztalata támasztja ezt alá. Időt kell hagynunk a gyerekeknek, szülőknek, hogy megfelelőképpen tudjanak alkalmazkodni a megváltozott helyzethez.

Helyzetelemzés, tapasztalataink:

- 5. osztálytól megváltozik a nevelés, oktatás környezete, tanítványaink iskolánk B épületében folytatják tanulmányaikat, szaktantermi rendszerben, mely azt jelenti, hogy óráról órára más - más tanterembe kell menniük.
- Változik az osztályfőnök, a pedagógusok személye, létszáma, megszűnik az ún. egy tanítós rendszer, bár iskolánk alsó tagozatán több osztályban már szakosok tanítanak alsó tagozaton is: művészetek, idegen nyelv, testnevelés, digitális kultúra.
- Új tantárgyak lépnek be: történelem, digitális kultúra (2012. NAT alapján tanuló évfolyamok esetében).
- Változik a tantárgyak tartalma, amely új ismereteket, követelményeket, új tanulási módszereket jelent, nő a tananyag, a tanulnivalók mennyisége is.
- Változik a teljesítményértékelés módja.
- A gyerekeknél megjelennek a serdülőkor változásai, változhat a gyerekek osztályközösségben elfoglalt helye is.
- Elvárásként jelentkezik a nagyobb önállóság.

Szülőkkel kapcsolatos feladataink:

- Kiemelt figyelmet fordítunk a szülőkkel való kapcsolattartásra, az együttműködés kialakítására.
- Lehetőségeinkhez mérten kijelöljük és bemutatjuk a leendő ötödikes osztályfőnököket a negyedikesek januári szülői értekezletén.
- Májusban és/vagy az ötödik évfolyam elején évfolyam szülői értekezletet, szeptember elején osztály szülői értekezlet tartunk. A szülői értekezletek tartalmának kiemelt szempontja az érzékenyítés, a szülők megismertetése a változásokkal. Az iskola pszichológusának ismertetői és a Szülők Akadémiája rendezvényeink is ezt a célt szolgálják.
- Október elején rendkívüli fogadóórát szervezünk az ötödikes gyerekek szüleinek, itt személyesen is megismerhetik gyermekeik pedagógusait.
- Kiemelt feladatunk a szülők felkészítése a változásokra. Fontos, hogy a szülők elvárásai szinkronban legyenek gyermekeik valós képességeivel, képességfejlődésük tempójával, ami diákonként eltérő. Szülői értekezleten hangsúlyozzuk a diákok fokozatos önállóságra szoktatásának fontosságát, a tanulói tudatosság, önellenőrzés szerepét az eredményes tagozatváltás érdekében.

Pedagógusok feladatai:

- Pedagógusaink felé iskolai elvárás a két tagozat nevelési, oktatási elveinek, ellenőrző-értékelő módszereinek alapos ismerete és azok beépítése a mindennapi gyakorlatba.
- A két tagozat pedagógusai között szoros munkakapcsolatot alakítunk ki, amely kiterjed a tanulók jellemzésére, nevelési eljárások összehangolására, oktatási módszerek fejlesztésére és a kölcsönös óralátogatásokra, szakmai megbeszélésekre.

- A leendő osztályfőnökök kijelölése lehetőség szerint már félévkor megtörténik. Ők a 4.- es osztályfőnökökkel gyakori tapasztalatcserét folytatnak annak érdekében, hogy az osztályközösség szokásrendszerét, az osztályba járó tanulókat megismerjék.
- A szakos kollégáknak is lehetőséget biztosítunk a tanórákon való hospitálásra.
- Az 5. évfolyam elején diagnosztikus jelleggel képességmérő teszt megírására kerül sor. A teszt nem tantárgyi tudást, hanem képességeket mér. Ez az évfolyam szintű mérés a felső tagozatos pedagógusok számára bemeneti mutatóként használható, s az eredmények tükrében tervezhető meg a további évek fejlesztő munkája, valamint az eredmények ismerete segíti a mindennapokban a pedagógusok és a gyerekek közötti tanulási folyamat megszervezését.
- A pedagógusok feladata a szülőkkel történő kapcsolattartás, valamint kötelessége a szülők rendszeres tájékoztatása az E-kréta rendszerén keresztül.
- Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a gyerekek esetleges szorongásait enyhítsük, s minél több sikerélményhez juttassuk a tanulókat. A „mit nem tudsz” szemléletmód helyett a „mi az, amit már tudsz” szemléletmódot érvényesítjük.
- Fontos a fokozatosság elvének betartása, a türelem, az empátia minden pedagógus részéről.

Gyerekekkel kapcsolatos konkrét feladatok

- Az alsó és felső tagozaton az osztályok között testvérosztályok működhetnek
- A két tagozat számára közös kirándulásokat (pl. Kéktúra), a nyári szünetben tábort szervezhetnek a kollégák
- A felsősök alkalmanként közös programokon fogadják az alsósokat
- A 8. évfolyamos ballagás a Nyírfa – program keretében zajlik (alsósok is búcsúztatják a 8. évfolyamosokat.)
- Közösén működtetjük a Klímanó – Zöld Nagykövet programot
- A 4. évfolyamosok már a tanév 2. felében megismerkednek a leendő osztályfőnökeikkel.
- Lehetőséget biztosítunk a felsős szakorák látogatására, valamint a szakos kollégák óráit tarthatnak leendő tanítványaiknak.
- Májusban a B épület bejárását szervezzük meg.
- Érzékenyítő programot szervezünk, melynek lényege, hogy a gyerekeket tudatosan készítjük fel a bekövetkezendő testi, lelki változásokra. Ehhez igénybe vesszük az iskolapszichológus és az iskolai védőnő segítségét.
- Az ötödik osztályba kerülő tanulókat szeptember hónapban érdemjegyekkel nem értékeljük. Az érdemjegyekkel történő értékelés elmaradásából felszabaduló időt a következő célokra fordítjuk:
 - A gyerekek megismerkednek a tantárgyak újdonságaival, követelményeivel, az ellenőrzés, értékelés módjával, tanulási technikákkal.
 - Mintafelelések, mintaszámonkérések megírására sor kerülhet.

6.3 Tanórán kívüli nevelés, iskolai rendezvények, szakkörök

A tanórán kívüli nevelésre tartalmas programunk van, amellyel együtt teljessé válik a tanulók egy-egy napja, amely szerves egységet képez az egész iskolai munka cél- és feladatrendszerével. A nevelés minden egyes területén komoly feladatokat látunk el ezen a területen is. Különösen fontos területe a napközi otthonban végzett nevelő-oktató munka, melynek két kiemelt célja van: képessé tenni a gyermekeket az önálló tanulásra és ismeretszerzésre, valamint a tanulók érdeklődésének megfelelő programok szervezésével biztosítani a szabadidő kulturált eltöltését.

A tanórán kívüli nevelőmunkában a tanulási foglalkozások során célunk, hogy a tanulók a házi feladataikat képességeiknek megfelelő szinten elvégezzék, és a tanítási órákon erről számot tudjanak adni. Korosztályuknak megfelelő szintű tanulási technikák megtanításával, gyakoroltatásával, majd alkalmazásával, valamint az egyénre szabott tanulási szokások kialakításával tesszük képessé a tanulókat az önálló tanulásra.

A tanórán kívüli nevelőmunka másik fontos célja a szabadidő kulturált eltöltésére nevelés. Változatos programjainkkal az a célunk, hogy minél többféle tevékenység kínálatával érdekessé és szórakoztatóvá tegyük a gyerekek szabadidejét, segítsük őket abban, hogy megtanuljanak választani a programok közül, és személyiségük minél sokoldalúbban fejlődjön. Kulturális jellegű tevékenységek, kézműves foglalkozások, sport- és játékprogramok, színház- és múzeumlátogatások szerepelnek munkatervünkben, illetve havi programjaink sorában.

Ezt a folyamatot segítik azok a kötelező tanórai programokon túli lehetőségek, nevelési módszerek, tanulás-szervezési eljárások, amelyek nemcsak a fentiek kifejlődésének lehetőségét adják meg, hanem egy széles körű személyiségfejlesztést tesznek lehetővé.

Iskolánk munkaterve, a munkaközösségi munkaterv, tanmenetek tartalmazzák azokat a részben a tanórák során, részben pedig a tanórákon kívül megvalósítandó programokat, amelyek új és újabb lehetőségeket, színteret adnak a tanulóknak tudásuk, képességeik kipróbálására, fejlesztésére.

- Magyar népmesék értékeit megőrző, átadó, az irodalmi tudásukat igénylő, de játékos keretek között megtartott, széles körű képességeket megmozgató mesenap, amelyet Benedek Elek születésnapján, szeptember 30-án tartunk.
- Iskolánk régi hagyománya a Zenei Világnapról való megemlékezés, melynek időpontja október 1.
- A nyelvtudásukat igénylő, az angol kultúra ismeretét felhasználó játékos halloween-napi rendezvény.
- Hagyományőrző jelleggel tartjuk a népi kultúra nevezetes napjaihoz kapcsolódó megemlékezéseket (szüret, Márton-nap, őszi fesztivál),
- A téli ünnepekörhöz tartozó rendezvénysorozatunkat, adventi, karácsonyi hangversenyünket, farsangi multságunkat, amelyeknek lebonyolítására lehetőség szerint a szülőket is meghívjuk.
- Költészet napja – április 11.
- A környezeti nevelés szép példája a Föld napjáról való megemlékezés. A tanulók egyénileg vagy párban készülhetnek fel és mutathatják meg bolygónk egy-egy különlegesen érdekes részét társaiknak, miközben földrajzi, informatikai és szónoki képességeiket gyakorolhatják előadásaik során. Ehhez a naphoz gyakorlati tevékenység is kapcsolódik: vagy növényt ültetnek iskolánk udvarára, környezetük szépítésére, vagy pedig kirándulni mennek az iskola környékének valamely nevezetes pontjára, megismerni, megszeretni a környezetünkben levő értékeket, szépséget.
- Ezt az érték közvetítést támogatja a tanulmányi kirándulások programja. Az ország valamely vidékének, városának kultúrájával, hagyományaival, földrajzi, gazdasági jellemzőivel ismerkednek a tanulók. Kollégáink ezeket a kirándulásokat a tananyaghoz kapcsolódóan szervezik, így adva lehetőséget az ismeretek még intenzívebb elmélyüléséhez. Nélkülözhetetlen ebben a programban a szülők segítsége. Az anyagi feltételeket ők teremtik meg ezekhez a kirándulásokhoz. Ezen túl gyakran egyéb módokon is segítik a kirándulások sikeres lebonyolítását.
- A Nyírfá-program a tanulók iskolához való kötődését alapozza, erősíti. Ezen a napon az iskola tanulói búcsúztatják a nyolcadikosokat.
- Partneriskolai rendezvények (MÜPA, Fesztiválzenekar).
- Tematikus napok, témahetek, projektek az egésznapos iskolai nevelés keretei között zajlanak.
- Szakkörök: Iskolánk pedagógusai számtalan területen biztosítanak a diákok érdeklődésének megfelelő szakköröket, foglalkozásokat. Ezek szervezésekor arra törekszünk, hogy kötetlen, játékos formában egészítsék ki a tanórai képesség- és készségfejlesztést, továbbá lehetőséget biztosítsanak a szabadidő kulturált, pihentető eltöltésére. Az irányultságokhoz kapcsolódóan kötelezően választható szakköröket biztosítunk: nyelvi és művészeti szakkörök. Munkatervünkben a teljesség igénye nélkül szerepel: dráma, hangszer, sport, kézműves, tantárgyi, természettudományos, digitális és egyéb szakkörök.

7. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

A személyiség fejlesztésére, a diákok tanulmányi előmenetelére, valamint a NAT által meghatározott kompetenciák fejlesztésére különböző korszerű nevelési és oktatási módszereket alkalmazunk. Ezek kiválasztásának, alkalmazásának szempontjai a következők:

- a nevelési, oktatási folyamat alapelvei,
- a nevelési, oktatási folyamat célja és feladatai,
- az adott tantárgy, téma tartalma, módszerei,
- a tanulók tanulási feltételei (életkori sajátosságok, előzetes ismeretek, aktuális fejlettség, a diákok egyéni tanulási útjai, osztályközösség fejlettségi szintje),
- a külső feltételek sajátosságai (megfelelő tanulási eszközök, osztály/csoportlétszám, tanterem mérete),
- a pedagógusok személyisége, felkészültsége, lehetőségei, módszertani kultúrája.

Nevelési eljárásainkban elsődlegesen a pozitív megerősítést szolgáló módszerek kapnak helyet. Tudatosan és következetesen alkalmazzuk például az alábbi módszereket, eljárásokat: gyakoroltatás, segítségadás, ellenőrzés, nyomon követés, értékelés, műalkotások elemzése, beszélgetés, szemléltetés, problémamegoldás, játék (drámajáték, szerepjáték), ösztönzés, meggyőzés. Az értékelés módszerei közül: dicséret, biztatás, jutalmazás. Bizonyos esetekben, amennyiben szükséges, az értékelés módszerei közül a figyelmeztetés, utasítás, fegyelmezés, elmarasztalás módszereit is alkalmazzuk.

Legfontosabb, leggyakrabban alkalmazott oktatási módszereink: munkáltató, tevékenykedtető módszerek, szemléltetés, játék, magyarázat, tanulók kiselőadásai, megbeszélés, projekt módszer, kooperatív módszerek, szimuláció, játék, házi feladat.

A felsorolt nevelési – oktatási módszereket különböző munkaformákkal valósítjuk meg, melyek a csoportmunka, páros munka, egyéni munka, frontális egyéni vagy osztálymunka.

Oktatásszervezési módok, az oktatás munkaformái

A nevelőmunkák alapelvei, értékei, céljai, feladatai fejezetben már részletezettek alapján olyan munkaformák és módszerek alkalmazását részesítjük előnyben, melyek megerősítik tanulóink együttműködési képességeit, fejlesztik kommunikációs gyakorlatukat, képessé teszik őket véleményük több szempontból való megvizsgálására, a gondolkodási műveletek közül a kritikai gondolkodás elemeit erősítik.

Iskolánk nevelő-oktató munkájában kiemelt fontossággal kezeljük a következő oktatási munkaformákat.

Páros munka

A párban folyó tanulásnak az a lényege, hogy két tanuló működik együtt a tanulás során valamely feladat megoldása közben. A tanár kétféleképpen szervezheti ezt a munkát.

Az egyik esetben a két tanuló azonos képességű, így várhatóan a közös feladatmegoldást azonos erőfeszítéssel végzik el. A munka során tulajdonképpen kicserélik egymással gondolataikat, mérlegelik annak helyességét. A szakirodalom ezt a formát nevezi páros munkának.

A páros munka másik fajtája az, amikor a két tanuló különböző képességű. A tanár kifejezetten azzal a szándékkal hozza létre az ilyen összetételű párt, hogy a jobb képességű tanuló segítse társa tanulmányi munkáját, tanulási tevékenységét. Ezt a formát tanuló párnak nevezi a szakirodalom. A társtanítás hatékony lehet a kisebb megértési nehézségek esetén, mert a kortárs nyelvezet használata könnyen átlendítheti a diákot a problémáin.

Mindkét formának, többek között, az a jelentősége, hogy a tanórán kívüli keretekben is működhet, ott tovább tud tökéletesedni a munkaforma hatékony működése. Alapja lehet más tanulási, tanítási eljárásoknak is. Jelentős a nevelési hatása is: az így együttműködő párok szorosabban kötődnek egymáshoz, jobban segítik egymást az iskolai és iskolán kívüli élet minden területén. A tanulói személyiség fejlődésében felbecsülhetetlen a hatása. A közösség életének alakításában is nagyobb

bátorsággal, biztonsággal működ(het)nek közre ezek a párok, mintha a közösség egy-egy tagjaként vennének részt a feladatok megoldásában.

A munkaforma lehetőséget ad a tanulóknak új képességek kibontakoztatására, így a pedagógusok is új oldalukról ismerhetik meg a tanulókat: kortárs kapcsolatokban másképpen működnek közre a feladatok megoldásában.

A pedagógus számára fontos, hogy az ilyen munkaforma során is tudjon ismereteket gyűjteni a tanuló munkájáról, diagnosztizálása segítse a további tanulást, bátorító értékelése(i) pedig adjanak erőt a tanulóknak a további próbálkozásra.

Csoportmunka

E munkaforma során a tanulók kisebb csoportja – általában 4-6 fő – old meg közösen egy adott feladatot. Osztálytól és a munkaforma begyakorlottságától függően több területen és az oktatás különböző pontjain használható. Fontos szempont, hogy a tanulóknak tudni kell alkalmazkodni a közös munkavégzéshez, el kell fogadniuk az együttműködés közös normáit. A kooperatív csoportmunka alapelvei: építő egymásrautaltság, egyéni felelősség, egyenlő részvétel, párhuzamos interakciók. (Kagan, 2004)

A csoportok kialakítása többféleképpen történhet. A pedagógus létrehozhat olyan csoportot, ahol a tanulók különböző képességűek az adott feladat megoldása szempontjából (heterogén csoportok). Ebben az esetben a feladatmegoldás során tanulási, probléma-megoldási mintát kapnak a gyengébb képességű tanulók a társaiktól. Lehet úgy is csoportot szervezni egy adott feladatra, hogy a csoport tagjai azonos képességűek (homogén csoportok). Ebben az esetben a képességüknek megfelelő nehézségű feladatot kell megoldaniuk a tanulóknak.

A nevelő-oktató munka során arra is lehetősége van a pedagógusnak, hogy állandó csoportokat hozzon létre, akik bizonyos feladatok megoldásában már komoly szervezettséggel tudnak munkálkodni. Ebben az esetben hatékonyan segíti a munkát a csoport vezetője is, akinek szerepe minta (lehet) az egyes esetekre kialakított csoportok hatékony működésében.

A tanulók gyakorlatává válik ebben a kooperatív munkaformában is a tanulás, az együttműködés normáinak tiszteletben tartása. Akkor sikeres igazán a munkaforma, ha a tanulóknak ezekkel a problémákkal már nem kell megküzdeniük a munkavégzés során.

A munkaformának rendkívüli jelentősége van a tanuláshoz való viszony alakulásában, alakításában: tanulásra jobban inspiráló szerepe lehet a lemaradó tanulók esetében.

A csoportmunka folyamatában is fontos a pedagógus diagnosztizáló tudása. Részint a munkavégzés irányításában, részint a helyes értékelés megfogalmazásában.

A munkaforma lehetőséget ad a csoport tagjainak új kompetenciák alkalmazására, begyakorlására, továbbá más oktatásszervezési eljárások során is alkalmazhatók az itt megszerzett képességek (pl.: projekt).

A munkaformák megválasztásának elvei

A fentiekben hivatkozott munkaformákat – más egyebek mellett – nem önmagukban alkalmazzuk a nevelő-oktató munka folyamatában. Ezek sokféle kombinációra adnak lehetőséget, illetve szükséges is a kombinációjukat alkalmazni, hiszen ettől függnek az egyes tanulók eredményes tanulási lehetőségei. Az oktatásszervezési módok, munkaformák megválasztása minden egyes esetben komoly tanulásirányítási probléma megoldása elé állítja a pedagógusokat. A választást, a megfelelő munkaformák alkalmazását befolyásolja a tanulók

- aktuális tudásszintje,
- motiváltsága,
- képességeinek, készségeinek, jártasságának szintje,
- együttműködési képességének szintje.

7.1 Oktatási módszerek, eljárások

Iskolánk nevelő-oktató munkájában változatosan alkalmazzuk a klasszikus pedagógiai módszereket, azonban kiemelten kezeljük és minden pedagógustól elvárjuk a következő tevékenységközpontú, aktív tanulást támogató oktatásszervezési módok, eljárások alkalmazását.

Kooperatív tanulási technikák alkalmazása

Iskolánkban széles körben alkalmazott forma, ami a tanulók kiscsoportos tevékenységén alapszik. Szerepet játszik a tanulók intellektuális képességeinek, valamint szociális- és együttműködési képességeinek kialakulásában, fejlődésében.

A konstruktív tanulási elméletre épül, vagyis az ismeretek elsajátítása nem befogadó, hanem alkotó módon történik. A kooperáció során a hangsúly a csoportban dolgozó tanulók közös munkáján, együttműködésén van. Az együttműködés formáit, technikáit meg kell tanítani a tanulóknak, hiszen szociális készségeik területén még viszonylag képzetlenek az általános iskolás korú tanulók. A csoportok általában heterogének. A gyengébben teljesítő tanulók esélyt kapnak, hogy ne maradjanak le, a jobb képességűek a csoportmunka során gyengébb társaikat tanítva tanulhatnak, így tudásuk mélyebbé válik.

A munkaforma során a tanulás tevékenységhez kötődik, a motiváció erős. A diákok megtanulják, hogyan viszonyuljanak egymáshoz. Ez növeli önbizalmukat, erősíti kritikai érzéküket, elősegíti a szocializációt.

Projektoktatás

Iskolánkban mindkét tagozaton alkalmazzuk a projektoktatást. A módszer elsősorban a kooperatív tanulási technikákon alapul. Olyan sajátos tanulásszervezés ez, melynek fókuszában valamilyen valóságos probléma, tennivaló, elvégzendő tevékenység áll. Jellemző, hogy a projekt végére a tanulócsoporthoz olyan tárgyi vagy szellemi produktumot készít el, mely a lehető legszélesebb vonatkozásban kapcsolódik az adott témához, gondolatkörhöz. Ahhoz, hogy a cselekvés sikeres legyen, számos ismeret megszerzésére, elrendezésére és feldolgozására van szükség. A hagyományos, ismereteket átadó tanulásszervezéssel ellentétben nincsenek készen kapott információk. Egy meghatározott cél, melyet együttes munkával el akarunk érni – értelmet ad a munkának, és segít a konkrét produktum elkészítésében. Pl. iskolánkban a fenntarthatóság jegyében heteken át foglalkoztunk azzal játékos formában, hogy a menzán minél kevesebb étel kerüljön kidobásra. Öt évfolyam együttes munkája során jelentősen csökkenő pazarlás volt megfigyelhető, és a gyerekekre mély benyomást tett a program.

A projektoktatás során a következőket tartjuk szem előtt iskolánkban:

- A projektmódszer a készen kapott ismeretekről az ismeretszerzés folyamatára helyezi át a hangsúlyt.
- A projekt megoldása a tevékenységen keresztül kapcsolódik a valós élethelyzetekhez.
- A problémafelvető kérdés a tanulóktól indul ki, a tervezés közösen történik.
- A projekt keretein belül minden tanulónak lehetősége van individuális munkára és csoportban történő kooperációra is.
- Minden tanulónak módja van önálló döntéseket hozni, és döntéseiért felelősséget vállalni.
- A tanulást egy cselekvés végrehajtása köré szervezzük. A probléma megoldása mindig kettős: egyrészt a vizsgálat tárgyában, másrészt a vizsgált probléma megoldásának megszervezésében, a produktum elkészítésében jelenik meg.
- Egy-egy probléma feldolgozását interdiszciplinaritás jellemzi.
- Minél több információs felületet igyekszünk tudatosan felhasználni a tájékozódás szakaszában. (Weboldalak, könyvtár, élethelyzetekben utánjárás, valós életben kipróbálás stb.)
- A közös alkotás, a közös siker identitást, együvé tartozást megalapozó élmény. Párhuzamos osztályok, egész évfolyamok közti átjárást segít, az egész iskola közösségét erősíti.

- A siker a kollektivitástól, felelősségvállaló együttműködéstől nagyban függ, ezért a folyamatos érdekérvényesítés, konfliktuskezelés is része a munkának.
- Pedagógusok és tanulók egyenrangú, ám különböző kompetenciákkal rendelkező partnerekként működnek együtt.
- A tanárok folyamatosan támogatják a projekten dolgozó csoportot, feladatuk, hogy a munka megfelelő fázisaiban visszajelzést, visszacsatolást adjanak a tanulóknak. A pedagógus támogató, segítő, facilitátori szerepkörbe lép át.
- A projektmunka közben nem versengünk, hanem együttműködve munkálkodunk.
- A tanítási projekt egyszerre komoly és játékosan könnyed. Komoly, mert valódi teljesítményt várunk el. Ugyanakkor játékos is, hiszen az ötletek, a lehetséges szokatlan megoldások egyedi gondolkodást, a diákok elméjének játékoságát kívánja meg.
- Arra törekszünk, hogy a projekt befejezése után a diákok a tapasztaltakat a gyakorlati, mindennapi életbe beépítsék, használják.
- A projekt értékelésében részt vesznek a diákok, pedagógusok és esetleg külső partnerek is.

Témahét, témanap, tantárgyközi ség

A tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája. Az adott tárgykört a diákok egy vagy több tanítási napon át, iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenységek és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel. A témanap, témahét időtartama alatt az egyes tanórákon a témával kapcsolatos ismereteket sajátítanak el. Minden tantárgy egy-egy tanóráján foglalkozunk a programhoz köthető tananyaggal. A feladatokat az osztályban tanító pedagógusokkal, szakos tanárokkal, napközis nevelőkkel végzik a gyerekek. Iskolánkban ezt a módszert általában több osztályban, egész évfolyamon vagy tagozaton, illetve alsó és felső tagozaton átívelve is alkalmazzuk.

Tanulmányi kirándulás, séta

A tanulmányi kirándulás során a tanulók és a tanár az iskola falain kívüli világban ismerkedik azokkal a valósággelemekkel, amikről tanulmányaik során már tanultak, vagy éppen érinti eddigi tanulmányaik valamely részét. A közoktatás bármely évfolyamán alkalmazható eljárás, amely időtartamában természetesen igazodik a tanulók életkorához. A meglátogatott helyszín fontos ismertetőjegyeinek összegyűjtésére sok lehetőség kínálkozik. „Idegenvezetőként” a tanulók is közreműködnek a munkában. Tapasztalataink szerint nagy élvezettel teszik ezt – örömük is nagyobb ilyenkor. A kirándulás célja, hogy olyan valóságos ismereteket nyújtson a tanulóknak, olyan attitűdöket alakítson ki bennük, olyan tapasztalatokat jelentsen a számukra, amelyek az iskola falai között nem elérhetőek.

Differenciálás, egyénre szabott tanulási utak

A tanulók egyéni képességeinek, készségeinek feltérképezése után minden pedagógus megtervezi az osztályban alkalmazandó differenciálás tartalmát, módszereit, munkaformáit, eszközeit. Ezeket az osztályok csoportprofiljában, a tematikus tervekben vagy tanmenetekben rögzíti. A SNI és BTMN tanulók esetében a nevelési tanácsadó által kiadott szakvélemény megismerése után, egyéni fejlesztési tervet is készít, melyet az iskola által biztosított felületen rögzít.

A differenciálás tervezésekor figyelembe vesszük a tanulók különböző tanulási útjait, különböző intelligencia területeit, erősségeit, gyengeségeit. Minden tanuló esetében alkalmazzuk például a tartalom, érdeklődés, tempó, információszerző képesség szerinti differenciálást.

Tanórai differenciáláskor arra törekszünk, hogy rétegmunka esetén a feladatok mindegyike motiváló, érdekes, figyelemfelkeltő legyen minden diák számára.

Az értékelés korszerű eszköze: a tanulói portfólió

A tanuló munkáinak, a tanulás során összegyűjtött dokumentumainak, produktumainak gyűjteménye. Elterjedésére ösztönzően hat az a törekvés, amely egyre nagyobb teret kíván adni az önálló, tudatos tanulásnak, önértékelésnek, a tanulási folyamat a diák által való kontrollálásának. Az

értékelés folyamatában a formatív, fejlesztő értékelés lesz hangsúlyos, ami lehetőséget ad a feladat megoldásának fejlesztésére, korrekciójára, a tanár által adott segítség érvényesítésére. Mivel egy ilyen feladat megoldására több idő áll rendelkezésre, a tanulók kedvükre tökéletesíthetik a munkájukat, sokoldalú információt gyűjthetnek össze, növelve ezzel azoknak az ismereteknek a körét, ami az adott feladathoz kapcsolódnak. Egyúttal a kutatásban szerzett tapasztalataik is fejlődnek, hiszen a gondosan végzett munka eredményeképpen újabb területeket, kapcsolódási pontokat fedeznek fel. A portfólió lehet: munkaportfólió, bemutató portfólió, értékelési portfólió, kutatási portfólió, de ezek keveréke is. A módszer jól támogatja az iskolánkban kívánatos tantárgyköziség megvalósítását.

7.2 Digitális oktatás

Amennyiben a tanulók és pedagógusai együttes jelenléte az iskolában nem oldható meg (pl. online oktatás elrendelése esetén), digitális eszközök bevonásával tartjuk meg a tanórákat.

Ennek megvalósításához az alábbi eszközök biztosítására van szükség:

- internetes szolgáltatás (megfelelő minőségben, sebességgel),
- Teams program,
- számítógép vagy okostelefon, táblagép, tablet, melyeken megoldható:
 - hangbevitel (mikrofon)
 - képbevitel (kamera)
 - hangszóró
 - képernyő
 - billentyűzet
 - kurzor funkció
 - megfelelő tárhely, processzor, egyéb technikai minimális feltételek
- a fotózáshoz mobiltelefon,
- szkener (opcionális),
- nyomtató (opcionális),
- illetve továbbra is szükség van a hagyományos oktatás során alkalmazott eszközökre: tankönyvek, munkafüzetek, füzetek, írószerek egyéb speciális eszközök (pl. rajz, technika eszközök).

Rászorultság esetén az eszközöket az iskola és a szülők közösen biztosítják (a meglévő tárgyi feltételeink szerint). Arra törekszünk, hogy ne legyen olyan diák, akit távoktatás idején digitálisan nem érünk el.

A megvalósítás elengedhetetlen feltétele a megfelelő IT ismeretek elsajátítása a pedagógusok, diákjaik és az őket támogató szülők részéről is. Ezen ismeretek megismeréséhez oktatóvideók érhetőek el az iskola honlapján és a Teams felületén.

Tekintettel a fokozott képernyőhasználatra és a túlzott használat során kialakuló függőségre, testi és pszichés károsodásokra, tanulóink egészségének megőrzése érdekében kiemelten figyelembe vesszük a következőket:

Az online oktatás során külön online órarend alapján haladunk, ahol bizonyos tantárgyak teljes óraszámában, bizonyos tantárgyak csökkentett óraszámában jelennek meg.

A tantárgyak egy részét nem órarendi rendszerben, hanem projektmunka keretében tanítjuk. A feladatokat határidővel együtt a KRÉTA Iskolai Alaprendszerben is feltüntetjük.

Mivel a képernyős oktatás sokkal jobban igénybe veszi az idegrendszert a jelenléti, tantermi munkaformáknál, a házi feladatok mennyiségét is csökkentjük.

A tanórák végén motiváljuk tanulóinkat, hogy egészségesen töltsék az óraközi szüneteket: iktassanak be étkezést, igyanak eleget, sétáljanak, végezzenek nyújtógyakorlatokat, nézelődjenek, tornázzanak, levegőzzenek, lazítsanak, és mindenképp álljanak fel a képernyő elől.

Tekintettel arra, hogy tanulóink tanulmányi tevékenységét így kevésbé tudjuk nyomon követni, külön figyelmet fordítunk a túlterhelődés és oktatás alóli kibújás kezelésére.

A túlterhelődés elkerülése érdekében segítjük a gyerekeket életvezetési tanácsokkal, mintanapirend bemutatásával. Az osztályfőnökök folyamatosan tartják a kapcsolatot az osztályukkal, online beszélgetnek a tapasztalataikról, nehézségeikről.

Az oktatási folyamatban részt nem vevő tanulók esetén lépéseket teszünk azok bevonására. Amennyiben egy tanuló megfelelő indok nélkül nem vesz részt az online órákon, nem teljesíti a határidős feladatait, az osztályfőnökök a szaktanárok visszajelzései alapján felveszik a kapcsolatot a szülőkkel.

A digitális oktatás speciális jellege miatt különböző módon segíti a különböző adottságú tanulókat. A differenciálás itt is elengedhetetlenül fontos. Ebben az oktatási módban éppúgy jól használhatók a különböző oktatásszervezési módok: páros munka, csoportmunka, differenciált oktatás, kooperatív tanulási technikák.

A digitális oktatás egy új társadalmi korszak kivetülése az oktatásban. A társadalom átszerveződik, megváltoznak csoportszokások, viselkedések. Változik a gondolkodásmód. Erre reagálva készítettük el iskolánk digitális Netikettjét.

Nevelő munkánk egy új kihívás elé néz, melynek két legfontosabb feladata az, hogyan segítsük diákjaink szocializációját, és hogyan gátoljuk a negatív jelenségeket a digitális világban. Ezzel kapcsolatban folyamatos konzultálás és együtt gondolkodás során alakítjuk ki iskolánk nevelési digitális profilját, amelyet egységesen használva bízunk abban, hogy biztosítjuk diákjaink személyiségének kibontakozásához a megfelelő biztonságos és inspiráló iskolai környezetet.

8. A beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje, formáinak megnevezése

8.1 A beszámoltatások formáinak megnevezése, alkalmazásuk rendje

A tantárgyak jellegének megfelelően a szóbeli, az írásbeli és a gyakorlatban történő beszámoltatási formát egyaránt alkalmazzuk.

8.2 Szóbeli beszámoltatás

A szóbeli beszámoltatások köréhez tartoznak elsősorban a folyamatos tanulást, gyakorlást feltételező, a képességek és készségek fejlesztéséhez szükséges alapismeretek, szabályszerűségek, memoriterek stb. A tantárgyak jellegének megfelelően ide tartoznak kisebb tananyagokról szóló szóbeli beszámolók, feleletek. Gyakoriságukat részben a tananyag jellege, szerkezete határozza meg, részben pedig a szaktanár felelősségének körébe soroljuk. Értékelésük rendszere a tantárgyi követelmények figyelembevételével szintén a tanári autonómia körébe utalt területe az értékelésnek. A szóbeli beszámolók, feleltetések lehetőséget adnak a tanulóknak a tudásuk megmutatására a szóbeliség lehetőségei és korlátai között. Ebben az esetben némi segítséget jelenthet a tanulók egy részének, hogy a felelet közben azonnal van javításra mód – a tanár kérdéseire korrekciós lehetőségük van. A tanulók másik csoportjának ez a fajta felelési mód nem jelent kedvezőbb szituációt, mert pont a szóbeli felelés sajátosságai zavarják, vagy éppen kifejezőképessége és -készsége nem éri el a megfelelő fejlettségi szintet.

Fontos szempont a szóbeli feleltetések alkalmazása során, hogy a tanulók számára kedvező körülmények között kerüljön sor a beszámoltatásra, hogy a ennek módja ne legyen gátja a tanuló teljesítményének értékelésekor.

8.3 Írásbeli beszámolók: írásbeli feleletek, témazárók

Az írásbeli beszámolók csoportjába kétféle beszámolót sorolunk. Az egyik csoportot az alapvető ismeretek elsajátítását, a további készség- és képességfejlesztést megalapozó ismeretek, tananyagok stb. ellenőrzését, értékelését végző beszámolók jelentik. Ezek a rövidebb lélegzetű írásbeli feleletek részben formatív jellegűek, információval szolgálnak a tanulóknak a további tanulás intenzitásához; a tanár szempontjából pedig diagnosztikus jelleggel is bírnak, amennyiben a további tanulási folyamat tervezéséhez, szervezéséhez szolgálnak információkkal.

Gyakoriságukat a szaktanár határozza meg a fentiekben meghatározottaknak megfelelően.

A beszámolókra adott érdemjegyek is a tanári autonómia körébe tartoznak.

Az írásbeli beszámolók másik csoportját a hosszabb terjedelmű, átfogóbb jellegű ún. témazáró dolgozatok jelentik. Ezek egy-egy témakör végén összefoglalják a tanult ismereteket, lehetőséget adnak a témakörhöz kapcsolódó készség- és képességfejlesztés folyamatában elért szint mérésére, ill. az előbbieket kompetenciákba épülésének vizsgálatára (mérésére). Ezeknél a dolgozatoknál az összefoglaló jellegük mellett további fontos követelmény, hogy a lehetőségeknek megfelelően maximálisan törekedjenek a témával kapcsolatosan jelentkező használható tudás területén elért szint vizsgálatára.

Gyakoriságukat a tananyag szerkezete határozza meg, de a szaktanár a tananyagban megjelölnél kisebb, esetleg nagyobb témákat is megjelölhet.

Az írásbeli beszámolók a nevelési-oktatási folyamatban részben a szaktanár, részben pedig a tananyagok szerkezete, a készség- és képességfejlesztés folyamata által szabályozott rendben kerülnek alkalmazásra.

A dolgozatokban szereplő feladatok számát a tanulók életkori sajátosságai határozzák meg. Annyi feladatot adunk a tanulóknak, hogy a rendelkezésükre álló idő alatt a feladatok megoldásán túl önellenőrzésre is jusson idejük. További fontos szempont, hogy a tanár által értékelt dolgozatokat szintén egy óra alatt ki is lehessen javíttatni a tanulókkal, legyen lehetőség a hiányosságok pótlására.

A feladatok röviden és érthetően fogalmazottak legyenek!

Formailag legyen áttekinthető a dolgozat, legyen elegendő hely a feladatok megoldására!

Kapjanak utasítást a tanulók arra, hogy milyen felületen végezhetnek mellékszámításokat pl. a matematika vagy más tantárgy esetében.

Akár rövidebb terjedelmű beszámolót, akár témazáró dolgozatot íratunk a tanulókkal, fontos szempont a megfelelő előkészítés. Értelmezzük a dolgozatban szereplő feladatok bizonyos körét, tegyünk javaslatot arra vonatkozóan, hogy ki-ki tudásának megfelelően miféle sorrendben, módon oldja meg a feladatokat, hogyan gazdálkodjon az idővel, hellyel, stb. Mindezt természetesen az életkornak és a dolgozat fajtájának megfelelően súlyozva végezzük.

8.4 Gyakorlati beszámoltatások

A gyakorlati beszámoltatások körébe tartoznak az ének-zene feladatai, a rajz-, a technikaórán készült munkák, valamint a testnevelésórákon begyakorolt gyakorlatok, mozgásanyag bemutatása valamint a jelenléti és/vagy a távoktatás során készített prezentációk, bemutatók, projektmunkák stb.

A gyakorlati beszámoltatások előtt a tanulókkal ismertetjük a feladatok pontos részleteit, az elvárt követelményeket, az értékelés szempontjait. Csak annyi és olyan mélységű feladatokat adunk, ami a diákok életkori sajátosságainak megfelelőek és a pedagógus azok részletes áttekintésére és visszajelzés adására rövid időn belül képes.

9. Az otthoni és a napköziben történő felkészüléshez szükséges feladatok meghatározásának elvei

A házi feladatok feladásakor az alábbi elveket vesszük figyelembe:

- az elvégzett házi feladatokról visszajelzést kap a tanuló,
- a feladatok mennyisége feleljen meg az életkori sajátosságoknak,
- a megtanulandó tananyag mennyiségi tényezőinek meghatározásánál figyelembe vesszük a többi tantárgyat is, továbbá elegendő időt adunk a tanulásra,
- alsó tagozaton egy óra alatt elvégezhető legyen,
- differenciált, egyénre szabott vagy választható házi feladat feladására törekszünk,
- a feladáskor a tanár kellő segítséget, magyarázatot ad a megoldáshoz,
- a tanuló önállóan meg tudja oldani a feladatot és az biztosítja a készségek kialakításához szükséges gyakorlást,

- csak olyan feladatot adunk fel, amelyek megoldásához otthon rendelkezésre állnak megfelelő kiegészítő dokumentumok, könyvek, eszközök,
- alsó tagozaton, valamint 5. és 6. osztályban kiemelt házi feladatnak számít a hangos olvasás napi rendszerességgel történő gyakorlása, mert ez alapoz meg minden további tanulási folyamatot,
- az iskolai szünetekre nem adunk házi feladatot,
- a szüneteket követő első tanítási napon nem íratunk dolgozatot,
- a nyári szünetre házi feladat nem adható, legfeljebb gyakorlási célzatú feladatsor, nyári szabadidős tevékenység, közös olvasmány javasolható.

10. A tanuló tanulmányi munkájának, a tanulás folyamatának, illetve a magatartás és a szorgalom ellenőrzésének, értékelésének elvei, az értékelés módja

10.1 A tanulási folyamat ellenőrzésének, értékelésének alapelvei

Alapvető célunk a tanulók teljes személyiségének formálása, fejlesztése. Az eredményes tanulási folyamat elősegítése mellett elengedhetetlen feladatunknak tartjuk a tanulók önértékelésének fejlesztését, kritikus gondolkodásuk kialakítását, egymás munkájának elismerését annak érdekében, hogy a tanulók belső igényévé váljon az élethosszig tartó tanulás. A hibák elfogadása a tanulási folyamat részeként való kezelése a biztonság érzetét nyújtja, mentesíti a tanulókat a szorongástól. Az egyénre és közösségre szabott, adaptív, differenciált célok kitűzése és az ezekhez illeszkedő tevékenységek kijelölése pedig biztosítja az örömteli, kudarc nélküli tanulás lehetőségét.

Elvünk, hogy az értékelés elsősorban ne minősítsen, hanem fejlődési szintről számoljon be. Számba tudja venni, hogy a tanuló tudásának, képességeinek előző szintjéhez, illetve önmagához képest mennyit fejlődött. Tartalmazza, hogy a tanuló saját lehetőségeit mennyire aknáztta ki, hogy ezáltal képessé váljon a reális önértékelésre. A tanulási folyamat lezáró értékelésekor az abszolút teljesítmény mellett az önmagához mért fejlődést és a fejlődés érdekében tett erőfeszítést is figyelembe vesszük. Tanulóközpontú, motivációra épülő értékelésre törekszünk, mely növeli az oktatási folyamat hozzáadott értékét. Az értékelésünk komplexitása így hozzájárul a kimeneti szintek, pl. felvételi, kompetenciamérések, fittségi állapot stb. javulásához.

Az iskolánk pedagógusai által alkalmazott értékelés világos, egyértelmű, tárgyyszerű, méréseikkel, értékeléseikkel, visszajelzéseikkel a tanulók fejlődését segítik. A diagnosztikus jelleggel gyűjtött információkat felhasználják a tanulási folyamat tervezésére, a megfelelő terhelés kialakítására. Fejlesztő értékelésükkel rugalmasan alkalmazkodnak a tanulók eredményességéhez szükséges igényekhez, illetve ezek mentén szükség szerint korrigálják magát a tanulási folyamatot. Szummatív méréssel, értékeléssel pedig összegzik az eredményességet mérő adatokat, lezárják a tanulási folyamat különböző témaköreit, részegységeit. Az alkalmazott pedagógiai mérési-értékelési rendszerüket, módszereiket, illetve azok szempontjait a megkezdett nevelési-oktatási folyamat elején megismertetik a tanulókkal és a szülőkkel.

A pedagógusok a tanítási órákon előnyben részesítik azokat a pedagógiai eljárásokat, amelyek a lehető legjobban igazodnak a tanulók egyéni teljesítőképességéhez, haladási tempójához, illetve ezek fejlesztéséhez. Korszerű módszerek, munkaformák alkalmazásával és egyéb tanulás szervezési eljárásokkal adnak lehetőséget a tanulóknak arra, hogy a nevelési-oktatási folyamatban a lehető legeredményesebben tudjanak részt venni. Mindez megköveteli tőlük egy új pedagógusszerep vállalását, a tanulásirányító, támogató, folyamatszervező szerep alkalmazását, amelynek során a pedagógus a képességfejlesztés folyamatára, a tanulók teljesítményére koncentrál, motiválja, irányítja, mentorálja azt. [A tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor az érdemjegy, az osztályzat vagy más értékelési forma nem lehet fegyelmezési eszköz.](#)

10.2 A komplex, tanulást támogató értékelés formái

10.2.1 A szöveges értékelés

Intézményünkben az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam első félévében írásban kapnak szöveges értékelést a tanulók képességeik fejlődéséről. (2011. évi CXCV. törvény 54. § (3) bekezdés.)

Intézményünkben a szöveges értékelés rendje a következő:

- 01 kiválóan teljesített
- 02 jól teljesített
- 03 megfelelően teljesített
- 04 felzárkóztatásra szorul
- 05 nem megfelelően teljesített.

A pedagógiai program elvei által meghatározott szöveges értékelés tartalmi alapját az E-Krétában rögzítjük. Kollégáink ezt a mondatbankot egészítik ki, alkalmazzák a tanulók tudásának, képességei, készségei fejlődésének minősítésére.

A tanév folyamán a tanító és az adott osztályban tanító szaktanár folyamatosan ad értékelést a tanuló fejlődéséről. Félévkor és év végén pedig tantárgyanként kapnak összegző szöveges értékelést a tanulók az elért eredményeikről, melyet az e-naplóban rögzítünk.

Amennyiben a tanuló helyzete, fejlődésének további alakulása indokolja az írásbeli szöveges értékelést alkalmanként levél formájában juttatjuk el a szülőknek. Ezek az értékelések vonatkozhatnak a tanuló tudására, képességei, kompetenciái fejlődésére, magatartásának, szorgalmának alakulására is.

Szöveges értékelést, minősítést kapnak az évfolyamtól függetlenül azok a tanulók, akiket a pedagógiai szakszolgálatok valamelyike felmentett valamely tantárgy érdemjegyekkel történő értékelése, minősítése alól.

A szöveges értékeléshez szükséges pedagógiai, nevelési elvek és feladatok:

- a gyermek megismerésének visszatükrözése minél több szempontú megközelítésből,
- megfigyelések rögzítése,
- a gyermek erősségeinek hangsúlyozása,
- pozitívumok kiemelése,
- a fejlesztendő területek megfogalmazása,
- az értékelés objektivitása, tényekre, adatokra való alapozása,
- az értékelés tükrözze a pedagógus bizalmát.

Az objektivitás követelménye nem jelentheti a tanuló egyéniségének, átlagostól eltérő képességeinek figyelmen kívül hagyását. Megjelennek az egyénre szabott, folyamatkövető fejlesztési formák, de a tantárgyi tudást a követelményrendszerhez viszonyítjuk.

Ahhoz, hogy a szöveges értékelés pedagógiailag várhatóan pozitív hatással legyen, az alábbi általános feltételeknek kell teljesülnie:

- az értékelés a konkrét teljesítményre, viselkedésre vonatkozik,
- tartalmában komplex, a pozitívumok és a negatívumok együttes megjelölését tartalmazza,
- a továbblépésre vonatkozóan konkrét javaslatokat fogalmaz meg,
- nyelvi megformáltságában differenciált, személyhez szóló.

10.2.2 Az érdemjegyekkel/osztályzatokkal történő értékelés/minősítés

2. osztály második félévétől kezdjük érdemjegyekkel értékelni a tanulók teljesítményét.

Témát lezáró értékelés érdemjeggyel:

A témazáró érdemjegyének javítására lehetőséget, alternatívát ajánlhatunk a tanulóknak, hogy a témakörben kialakult hiányosságokat pótolni tudják.

A tanítási egységet lezáró felmérők érdemjegyeinek megállapítása elsősorban az elért %-os eredmény alapján történik.

Alsó tagozat		Felső tagozat	
100-90%	jeles	100-90%	jeles
89-75%	jó	89-70%	jó
74-60%	közepes	69-50%	közepes
59-46%	elégséges	49-40%	elégséges
45% alatt	elégtelen	39% alatt	elégtelen

A sávok között a szaktanár megítélése szerinti esetekben 5%-os eltérés a szaktanárok felelősségi körébe utaltan értelmezhető.

Év végi osztályzatok:

Az év végi osztályzatok megállapításakor a pedagógus az első és a második félévi értékelés összes érdemjegyét veszi figyelembe. A pedagógus ettől eltérhet, és felfelé módosíthatja a félévi és az év végi osztályzatokat, a tanuló addigi munkájának, a tantárgyi követelmények és a tanuló egyéni fejlődési mértékének figyelembevételével.

Tantárgyi dicséret az adott tantárgyat tanító pedagógus döntése alapján adható.

10.3 A sajátos nevelési igényű tanulók teljesítményének értékelése

Pedagógus kollégáink a tanulók egyéni sajátosságait, a szakértői véleményben megfogalmazottakat maximálisan figyelembe veszik, az SNI és a BTMN tanulóinkkal szemben egyértelmű elvárásokat támasztanak, melyeket a diákok állapotából adódó egyéni sajátosságaikhoz igazítanak, és már a tanulási folyamat elején ismertetik a tanulókkal. A mérési-értékelési stratégiákat ehhez igazítják. A differenciált pedagógiai tervezésük alapját a diagnosztikus céllal történő értékelés adja. A tanulási folyamat követését szolgáló felmérésekről, ellenőrző mérésekről a tanulást támogató, fejlesztő-segítő értékelést és visszajelzést adnak a tanulóknak. Ezeket kiegészítik a tanulói önértékeléssel, a társértékeléssel és a csoportos értékelési formákkal, fejlesztve ezzel a reflektivitást és az érzelmi, szociális intelligenciát, valamint a pozitív énkép és önbecsülés fejlődését. Arra törekcszenek, hogy az értékelés a tanuló számára örömteli eseménnyé váljon.

A pedagógusok tájékozódnak a szakértői véleményben megfogalmazott javaslatokról. Eszerint biztosítják a megfelelő segítségeket a tanulók számára.

Az SNI és a BTMN tanulók a szakértői bizottság szakértői véleményében meghatározottak alapján kapják meg azokat a többletsegítéseket, kedvezményeket, amiket különböző számonkérések során tudnak igénybe venni és használni.

A tanulási folyamatban a képességfejlesztés, illetve a gyakorlás során is minden lehetőséget megragadnak arra, hogy tanulási nehézségekkel küzdő tanulóink fejlődését támogató, pozitív visszajelzésekre alapozó értékeléssel irányítsák.

Bővebben lásd: Nevelési Program 4.1. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók nevelésével, oktatásával kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.

10.4 A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése

Iskolánkban az egyes osztályokban tanító pedagógusok folyamatos megfigyeléseik alapján minden hónapban értékelik minden tanítványuk magatartását, szorgalmát. Az értékeléseket egy erre a célra

létrehozott elektronikus felületen rögzítik. Az osztályokban tanító pedagógusoknak az adott hónap utolsó hetében van lehetőségük véleményük rögzítésére, majd azokat az osztályfőnök összesíti. Amennyiben az értékelések között számottevő különbségek vannak, az osztályfőnök esetmegbeszélést kezdeményez az osztályban tanító pedagógusokkal, és közös döntést hoznak a havi értékelésről, illetve a további lépésekről. A rögzítés pontos dátumának kijelölése, a kollégák tájékoztatása az értékelési munkaközösség-vezető feladatkörébe tartozik.

10.4.1 A magatartás értékelésének fokozatai és tartalmuk

A tanuló magatartásának értékelése a következő szempontok alapján történik:

Viselkedése az iskolában és az iskolán kívül (múzeum, színházlátogatás, kirándulás és egyéb iskola által szervezett programok):

- tanóra alatt
- tanórán túl a szünetekben, folyosókon, udvaron, öltözőkben, mosdókban, ebédlőben,
- a házirend betartása,
- a tanuló közösséghez való viszonya, feladatvállalás az osztályközösségben és azok ellátása,
- a felnőttekkel és társaival szemben tanúsított viselkedése,
- kommunikációs szokásainak kulturáltsága, a kommunikációs felületek (beleértve a világhálót is) az iskolai közösséget érintő, befolyásoló etikus használata.

Példás	- tanórán és tanórán kívül példamutatóan viselkedik, - a házirendet betartja, magatartásával társait is erre ösztönzi, - a szabadidős tevékenységek alatt mások szabad tevékenységét támogatja, - a közösséget formáló, előmozdító személyiség, - tisztelettudó, önzetlen, másokra tekintettel levő, megbízható, pontos, segítőkész, - a kulturált kommunikáció szabályait betartja, - írásbeli fegyelmező intézkedés vele szemben nem történt, - nincs igazolatlan mulasztása
Jó	- tanórán és tanórán kívül viselkedése alapvetően megfelel a házirendben foglaltaknak, - a házirend betartására törekszik, - a szabadidős tevékenységek alatt mások szabad tevékenységét nem gátolja, nem zavarja, - a közösségi munkából kiveszi a részét, a rábízott feladatokat elvégzi, - tisztelettudó, általában megbízható, pontos, - a kulturált kommunikáció szabályainak betartására törekszik, - írásbeli fegyelmező intézkedésként legfeljebb egy figyelmeztetése történt, - nincs igazolatlan mulasztása.
Változó	- viselkedésével zavarja a tanórai és tanórán kívüli munkát, tevékenységeket, - az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be, arra figyelmeztetni kell, - a szabadidős tevékenység alatt mások szabad tevékenységét gátolja, zavarja, - önfegyelmében hiányosságok tapasztalhatók, meggondolatlan, - a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, hozzáállása közömbös, - viselkedése a felnőttekkel és társaival időnként kifogásolható,

	- a kulturált kommunikáció szabályaira gyakran kell figyelmeztetni, - iskolai viselkedéssel kapcsolatos írásbeli fegyelmező intézkedés vele szemben több esetben is történt, - van igazolatlan mulasztása.
Rossz	- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza, - a házirendet nem tartja be, szándékosan árt, rongál, - a feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti, - a közösség fejlődését, munkáját hátráltatja, - a kulturált kommunikáció szabályait nem tartja be, tiszteletlen, - társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen durva, agresszív, - dokumentált, ismétlődő, a közösség szempontjából súlyos károkat eredményező viselkedése miatt több írásbeli fegyelmező intézkedés történt vele szemben, - több alkalommal igazolatlanul mulaszt.

10.4.2 A szorgalom értékelésének fokozatai és tartalmuk:

A tanuló szorgalmának értékelése a következő szempontok alapján történik:

A tanuló tanulmányi munkája,

- tanórai aktivitása,
- a képességeinek és teljesítményének összhangja,
- önállóságának szintje, alakulása,
- kötelességtudata,
- többletfeladatok vállalása,
- a felszerelés megléte, és rendezettsége,
- házi feladatok elkészítése, gondossága.

Példás	- munkavégzése, önállósága, házi feladatai, órai munkája, teljesítménye összhangban van képességeivel, - kötelességtudó, lelkiismeretesen felkészül, - felszerelése rendezett, - hiányzás esetén feladatait időre pótolja.
Jó	- munkavégzése, önállósága, házi feladatai, órai munkája, teljesítménye esetenként kissé elmarad a képességei alapján várhatótól, - általában lelkiismeretesen felkészül, - felszerelése általában rendezett, - hiányzás esetén feladatait többnyire pótolja.
Változó	- munkavégzése, önállósága, házi feladatai, órai munkája, teljesítménye többnyire elmarad a képességei alapján elvárható szinttől, - a tanórán többnyire figyelmeztetéssel, felügyelettel vagy felületesen dolgozik, - felkészülése változó intenzitású, - felszerelése gyakran rendezetlen, - hiányzás esetén feladatainak pótlása hiányos.
Hanyag	- munkavégzése, önállósága, házi feladatai, órai munkája, teljesítménye tartósan alatta marad a képességei alapján elvárható szinttől, - feladatait csak folyamatos utasításra, ellenőrzésre hajlandó

	elvégezni, - érdektelen, közömbös, kötelességtudata nincs, - felszerelése rendetlen, - hiányzás esetén feladatainak pótlása nem történik meg, - a tanuláshoz nyújtott nevelői segítséget nem fogadja el, - félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

10.4.3 A magatartás és a szorgalom értékelésének rendszere a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók esetében

A magatartás és szorgalom értékelésénél figyelembe vesszük a tanulók egyéni sajátosságait, az esetlegesen kialakult magatartási és szociális problémákat, illetve a szakértői véleményben megfogalmazottakat. Magatartás tekintetében a tanulók számára apró lépésekre bontott, teljesíthető szabályokat állítunk fel az adott osztály és a tanuló fejlettségi szintjének megfelelően. Szorgalomból nem a tanulmányi eredményeikhez mért teljesítményüket, hanem az önmagukhoz képest jelentkező változásokat vesszük figyelembe. Mindkét esetben támogató, fejlesztő-segítő értékelést és visszajelzést adunk a tanulóknak a pozitív énkép és önbecsülés elősegítése érdekében.

Bővebben lásd: Nevelési Program 4.1. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók nevelésével, oktatásával kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.

10.4.4 A magatartás és a szorgalom értékelésének rendje, dicsérő és fegyelmező intézkedések

A tanulmányi munka, a magatartás, illetve a szorgalom értékelését, a jutalmazó és fegyelmező intézkedéseket az elektronikus napló tartalmazza, ugyanakkor a pedagógusoknak van lehetőségük a szülők tájékoztatására papír alapon, levélben is. Ez utóbbi bejegyzéseket a beírást követő tanítási napon a szülővel aláíratva a tanulók kötelesek bemutatni a szaktanárnak vagy osztályfőnöknek.

Az elektronikus naplóban rögzített bejegyzések kézbesítettnek tekintendők. A szülő joga és kötelessége az e-naplóba való rendszeres betekintés.

Az egyes tanulók havi szaktanári minősítéseit az osztályfőnök összesíti az alábbi szempontok szerint:

- példás minősítést mind magatartásból, mind szorgalomból csak az a tanuló kaphat, akinek legfeljebb két pedagógus ad jó minősítést;
- **a magatartás és szorgalom minősítése nem lehet két minősítéssel jobb, mint az adott hónapban beírt leggyengébb minősítés,**
- az osztályfőnök köteles figyelembe venni az e-naplóban történt szaktanári beírásokat, illetve a szakos kollégák szóbeli jelzéseit,
- problémás esetekben az osztályfőnök, illetve a szakos kollégák esetmegbeszélést kezdeményezhetnek az osztályban tanító, vagy a konfliktusban érintett pedagógusok bevonásával a tanév során,
- a magatartás, szorgalom értékelése egyéni elbírálás szerint szöveges értékeléssel kiegészíthető,
- azonos számú kedvezőbb és kedvezőtlenebb minősítés esetén az osztályfőnök esetmegbeszélést kezdeményez, s a kollégák tapasztalatainak a figyelembevételével dönt a havi értékelésről.

Félévi és év végi értékelés:

- a félévi/év végi magatartás, szorgalom minősítés megállapításában a nevelőtestület dönt az értékelés céljából létrehozott konferencián;
- a nevelőtestület adott osztályban tanító tagjai a havi minősítések alapján összegeznek, figyelembe véve a tanuló teljesítményében történő változásokat, valamint az adott szummatív értékelésnek a tanuló további fejlődésére kifejtett hatását;

- ebben az értékelési fázisban is döntő szerepe van az osztályfőnök és a napközis feladatot ellátó pedagógusok véleményének;
- a nevelőtestület indokolt esetben – pl. ha az a tanuló jó irányú fejlődését segíti – az osztályozó konferencián a havi minősítéseknél jobb értékelést is adhat a tanulónak.
- *Az osztályfőnök szükség esetén esetmegbeszélést kezdeményez, a félévi ill. az év végi osztályozó értekezleten a kollégákkal közösen dönt az értékelésről.*

Iskolai munkájuk során felmutatott teljesítményükért a tanulók az alábbi elismerésekben részesülhetnek:

Dicséret, jutalmazások

- szóbeli dicséret,
- *írásbeli dicséret,*
- szóbeli osztályfőnöki dicséret,
- *írásbeli osztályfőnöki dicséret,*
- *írásbeli igazgatói dicséret,*
- nevelőtestületi dicséret – félévkor, év végén; tanulmányi értesítőbe, bizonyítványba,
- tantárgyi dicséret – félévkor, év végén; tanulmányi értesítőbe, bizonyítványba,
- a tanuló nevének bejegyzése az iskola Dicsőségkönyvébe – év végén,
- Gyertyánffy-díj – év végén; igazgató adja át a pedagógiai programban meghatározott feltételek teljesítése esetén.

Fegyelmező intézkedések

Ha a tanuló a házirendet megszegi, fegyelmező intézkedésben, büntetésben részesül. A fegyelemsértés mértékétől, előfordulási gyakoriságától függő intézkedések az alábbiak:

- szóbeli figyelmeztetés,
- figyelmeztetés - a tanév közben;
- intés - a tanév közben;
- szóbeli osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés – a tanév közben;
- osztályfőnöki intés – a tanév közben;
- osztályfőnöki megrovás – a tanév közben;
- igazgatói figyelmeztetés – a tanév közben;
- igazgatói intés – a tanév közben;
- igazgatói megrovás – a tanév közben;
- fegyelmi eljárás – a tanév közben; a vonatkozó jogi előírásoknak megfelelő eljárási rend szerint (20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 53-60§).

10.5 A nevelőtestület által adományozható elismerések

Példamutató magatartásért, szorgalomért és kimagasló tanulmányi eredményért járó, az egész tantestület nevében adományozható elismerés a tanév végén, mely a tanuló bizonyítványában kerül rögzítésre.

10.5.1 Általános nevelőtestületi dicséret

Általános nevelőtestületi dicséretet kaphat az a tanuló, akinek példás a magatartása, szorgalma, kitűnő a bizonyítványa és több tantárgyból tantárgyi dicséretet kapott.

A javaslatot az osztályfőnök a szaktanárokkal történő egyeztetés után teszi meg, melyet a diákok tanító pedagógusok egyhangúlag támogatnak.

10.5.2 A dicsőségkönyv

Hagyomány iskolánkban a jeles rendű tanulmányi eredményt elérő, példás magatartású és szorgalmú, legalább egy területen kimagasló eredményt elérő és/vagy példamutató közösségi munkát végző tanulók nevének, fényképének rögzítése iskolánk Dicsőségkönyvébe. A kitüntetésről az osztályfőnök és az osztályban tanító tanárok döntenek. Az általános nevelőtestületi dicséretet kapott tanulók is bekerülnek a Dicsőségkönyvbe.

10.5.3 A tanév legjobb sportolója díj

Az a tanuló kaphatja meg, aki az iskolai sportversenyeken, vagy az iskola színeit képviselve a diákolimpiai versenyrendszerben a legkiemelkedőbb eredményt éri el, rendszeresen részt vesz ezeken a rendezvényeken, valamint sportemberhez méltó magatartásával öregbíti az iskola hírnevét. A testnevelésórai magatartása és a tanórákon történő aktivitása példamutató. A díj odaítélésére a testnevelők tesznek javaslatot.

10.5.4 Gyertyánffy-díj

1988 óta hagyomány iskolánkban, hogy akkor Táncsics-díj, 2014 óta Gyertyánffy-díj kitüntetésben részesítjük azokat a tanulóinkat, akik tanulmányaik során példát mutattak társaiknak a tanuláshoz való viszony területén, az iskola- illetve az osztályközösségért végzett munkában.

A díjat az a 8. osztályos tanuló kaphatja meg

- aki folyamatosan, aktívan vesz részt az iskolai közösség munkájában;
- aki érdeklődési területein kimagasló eredményt ér el;
- akinek év végi bizonyítványában jónál gyengébb eredménye nincs;
- aki a különféle tanulmányi versenyeken eredményesen szerepelt;
- aki kiemelkedő eredményével iskolánk jó hírnevét öregbítette;
- aki ellen sem az iskolai, sem az iskolán kívüli magatartása miatt kifogás nem volt.

Rendkívüli esetben figyelembe lehet venni a tanuló kiemelkedő fejlődését.

Jutalmazott tanítványaink a díjat a tanévzáró ünnepségen/ballagáson az iskola közössége előtt vehetik át.

Gyertyánffy-díjat kapott és/vagy Dicsőségkönyvbe került tanulóink fényképét iskolánk honlapján, valamint iskolánk dicsőségablóján egy évig, majd a Dicsőségkönyvben őrizzük.

11. A tanulási folyamat ellenőrzésének, mérésének rendje, rendszere

Annak érdekében, hogy maximalizálni tudjuk a tanulási folyamat hatékonyságát, a tanulók eredményességét intézményünkben többféle módon, időben és módszerrel mérjük. A külső mérések, melyek helyi, regionális vagy országos szintűek lehetnek, visszajelzést adnak tanulóink haladásáról, az iskolánkban folyó munkáról. A belső méréseink funkciója a tanulók kritériumorientált mérése, illetve annak meghatározása, hogy a tanulóknak önmagukhoz képest milyen mértékű fejlődést sikerült elérniük. Ezen mérések segítségével nyomon követjük a tanulmányaik során mutatott eredményeket, figyelemmel kísérjük a kirajzolódó tendenciát. A kétféle méréstípust áthatja, átszövi a pedagógusi megfigyelés, illetve az észlelt változásokra való mielőbbi reagálás. Ez teszi az intézményi mérési rendszert rugalmassá és hatékonyá.

11.1 Az országos pedagógiai mérések és értékelésük

Iskolánk részt vesz a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben előírt országos mérések előkészítésében, lebonyolításában, szükség szerinti feldolgozásában, illetve az adatszolgáltatásban.

Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer

A Difer mérés az iskolai előrehaladás szempontjából kritikus elemi készségeket térképezi fel első osztályban, közvetlenül az iskolai tanulmányok megkezdése után. A mérésben részt vevő tanulók esetében ún. fejlődési mutatót állapít meg, mellyel leírható, és igény szerint követhető a vizsgált készségek elsajátítási szintje, amíg az optimálisan használhatóvá nem válik. A mérési adatok kiértékelése után állapítható meg a további egyéni fejlesztés iránya, és kiindulási alapként szolgál a tanulók nyomon követő méréséhez. Iskolánkban minden elsős tanuló mérésére törekszünk.

Országos kompetenciamérések

Az országos kompetenciamérések iskolánk 6. és 8. osztályos tanulóinak szövegértési, természettudományi képességét, valamint matematikai eszköztudását vizsgálják. A mérőeszközök által szolgáltatott adatokat az Oktatási Hivatal dolgozza fel, és a részminták statisztikáit, illetve összevont mutatókat állapít meg. Emellett a tanulók eredményeit egy közös képességskálára vetíti, így a fejlődésük nyomon követhetővé, beilleszthetővé válik az intézményi mérési rendszerbe. A tanulók mérési azonosítója segítségével nemcsak az iskola, hanem a szülők is közvetlen tájékoztatást kaphatnak az eredményekről. A kapott adatok további elemzése is lehetséges, mely által további következtetések vonhatók le, és szükség szerint intézkedési terv készíthető.

Idegen nyelvi mérések

Az országos idegen nyelvi mérés szintén a 6. és 8. osztályos tanulókat vizsgálja, középpontjában az idegen nyelvű olvasott és hallott szöveg értése áll. A mérőeszközök által összegyűjtött adatokat iskolánk pedagógusai dolgozzák fel, az eredményeket pedig továbbítják az Oktatási Hivatalnak. A mérés így azonnali visszajelzést ad nemcsak a tanulók nyelvtudásának Közös Európai Keretrendszer (KER) szerinti szintjéről, hanem más, intézményi mutatókról is, így lehetővé válik a tanulási folyamat azonnali finomhangolása. A tanulók mérési azonosítót kapnak, amely hozzáférést biztosít a hivatalos eredmények megtekintéséhez.

Fizikai fittségi mérés (NETFIT)

A Nkt. 80. § (9) bekezdés értelmében az iskola 5-8. évfolyamára kiterjedően, tanévenként meg kell szervezni a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát. A mérést, vizsgálatot az iskola testnevelő tanárai végzik a Magyar Diáksport Szövetség által kifejlesztett NETFIT (Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt) rendszer felhasználásával.

A tanulók fittségi mérését az alábbi alapelvek vezérlik:

1. A tanulók általános fittségi mérésével képesek vagyunk a tanulók fizikai állapotát az elvárható egészség standardhoz viszonyítani.
2. A szülők által hozzáférhető online felület lehetővé teszi, hogy nyomon tudják követni gyermekük fizikai állapotának változásait. A program konkrét ajánlásokat tesz arra, miképpen tartható meg, fejlesztés esetén miképpen érhető el az elvárható egészség szint.
3. A NETFIT rendszer létrehozásakor a kor igényeinek megfelelően, az egészséges, jövőorientált életvezetési kompetencia megvalósítását tűzték ki célul.
4. Az eredmények alapján képesek leszünk (szülő, gyermek, testnevelő) a tanulók fizikai állapotának és morfológiai változásainak nyomon követésére.
5. A mérési eredmények önmagukban nem alkalmazhatóak osztályzásra!

A mérési folyamat eredményét a helyi tantervben foglaltakhoz igazodva az alábbiak szerint értékeljük:

1. A tanulók egyéni fejlődését minden esetben az egészség szinthez viszonyítjuk, valamint vizsgáljuk a megelőző mérések eredményéhez képest. Érdemjegyet nem rendelünk hozzá.
2. Értékeljük a tanulók órai munkáját és a sikeres végrehajtásra törekvéshez szükséges attitűdöt.

3. A tanulócsoporthok teljesítményének változását vizsgáljuk, és összehasonlítjuk a megelőző évek mérésének eredményeivel.
4. Az évfolyamok teljesítményének változását vizsgáljuk, összehasonlítjuk a megelőző évek mérésének eredményeivel és a központi mérési eredményekkel.
5. Az iskola összesített teljesítményének változását vizsgáljuk, összehasonlítjuk a megelőző évek mérésének eredményeivel és a központi mérési eredményekkel.

Egyéb országos mérések, vizsgálatok

Iskolánk több olyan országos mérésben is részt vesz, melyek vagy kísérleti fázisban vannak, vagy más, opcionális mérési lehetőséget rejtenek, mint pl. a kísérleti jelleggel összeállított és lebonyolított Országos Pályaorientációs Vizsgálat, vagy az Oktatási Hivatal tehetségazonosító mérései pl.: MaTalent. Az általuk szerzett információk tovább árnyalják a tanulók haladásáról kialakított intézményi képet.

11.2 Intézményi nyomon követő mérési-értékelési rendszer

A tanulók fejlődését iskolánk nem csak külső, normatív mérések segítségével követi figyelemmel, hanem egy komplex, belső nyomon követő mérésrendszerrel igyekszik optimalizálni. A rendszer célja, hogy meghatározza és figyelemmel kísérje a tanulók előmeneteléhez szükséges kulcsfontosságú tényezőket, valamint az adatok tükrében, amennyiben szükséges, minél hamarabb be tudjon avatkozni.

A belső mérési rendszer három alappilléren támaszkodik: méri a tanulók képességeinek, kompetenciáinak alakulását, követi tantárgyi haladásukat, illetve figyelemmel kíséri szociális, érzelmi, erkölcsi fejlődésüket. Az összegyűjtött adatok, eredmények az adott tanulót nevelő-oktató pedagógusok számára elérhetők, kiegészíthetők, ami által a közös szakmai munka még hatékonyabbá válik.

A képességek, kompetenciák fejlődésének nyomon követése

A tanulók képességeinek, kompetenciáinak fejlődését a külső, normatív mérésekre alapozva követjük figyelemmel. A képességfejlesztés időigényes volta miatt ilyen méréseket nem végzünk minden évben. A nyomon követés alapja az első osztályban elvégzett Difer mérés, mely meghatározza a további fejlesztés irányait, módjait, intenzitását. A tanuló általános iskolai tanulmányai során további 3 alkalommal vesz részt kompetenciamérésen, melyek az anyanyelvi, az idegen nyelvi szövegértésükre, a logikai gondolkodásuk, illetve a matematikai eszköztárak feltérképezésére koncentrálnak.

Nyomon követő tantárgyi mérések

A tanulók tantárgyi eredményessége szerves részét képezi a tanulási folyamatnak, ezért mérése alapvető fontosságú. A tantárgyi mérések rendszerét több tényező határozza meg: intézményünk tanulóinak szocioökonómiai háttere, képességstruktúrája, fittségi állapota, az iskolánk értékrendje, profilja, az általános iskolai tanulmányok kimenetei (pl. középiskolai felvételi eljárás) stb. A mérési rendszernek mindehhez alkalmazkodnia kell, így a matematika, a magyar nyelv, az idegen nyelv, a testnevelés, illetve a művészetek területén elért teljesítmények alkotják a gerincét. A tanulók eredményeinek rögzítése és nyomon követése lehetővé teszi az adott területen történő további fejlesztést, differenciálást.

A tanulók szociális, érzelmi, erkölcsi fejlődésének nyomon követése

Iskolánk célja a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, gazdagítása, ezért elengedhetetlennek tartjuk a szociális, érzelmi, erkölcsi fejlődésük nyomon követését. Ebben hatalmas szerepe van a pedagógus kollégák együttműködésének, hiszen ezen területek megfigyelése, mérése nehezen köthető egy-egy tanórához. Az osztályközösségek, tanulócsoporthok pedagógusai, az

osztályfőnökök, a pedagógiai asszisztensek, a fejlesztő kollégák, az iskolapszichológus, de még az iskolaorvos, a védőnő és az intézmény technikai dolgozói is fontos megfigyelésekkel, mérésekkel segíthetik a tanulók személyiségének épülését, az ebben való hatékony segítségnyújtást.

Az iskolapszichológus feladatai a tanulói nyomon követésben

Az 1. évfolyamon az iskolapszichológus pszichológiai méréseket végez, hospitál, egyeztet az osztályfőnökökkel, napközis tanítókkal. Az 5. évfolyamon szociometriai felmérést végez, hospitál, egyeztet az osztályfőnökökkel. A mérések, felmérések eredményét az őszi nevelési értekezleten és félévzáráskor egyezteti az osztályfőnökökkel és a fejlesztőpedagógussal. Szükség esetén más alkalommal is sor kerülhet egyeztetésre a kollégákkal.

Minden osztály és gyermek esetében a szülők, kollégák vagy az iskolapszichológus jelzése alapján az iskolapszichológus a következő vizsgálatokat végzi, ha szükséges:

- hospitálás
- szociometriai felmérés (ezt az osztályfőnökök is elvégezhetik)
- a gyermekek egyéni pszichológiai elődiagnosztikája szülőinterjúval
- A közösség mérése egyéb módon is történhet, abban az esetben, ha az osztályfőnöknek konkrét fejlesztési célja van: például a teljesítményszorongás, a tanulási motiváció és a tanulók érdeklődési köre is mérhető az iskolapszichológus segítségével.

A kötelező vizsgálatokra és minden más vizsgálatra igaz, hogy az erősségeket és a nehézségeket egyaránt igyekszünk feltérképezni. Az eredmények alapján a kollégákkal és a szülőkkel közösen keressük a megoldásokat, hogy elősegítsük a közösség és a gyermekek fejlődését, valamint döntünk szakértői vizsgálati kérelem, illetve más vizsgálatok (pl. klinikai pszichológiai, pszichiátriai vizsgálat) szükségességéről.

A belső mérési-értékelési rendszer működése, rendje

Az intézményi belső mérési-értékelési rendszer komplex képet fest a tanulók képességeinek, kompetenciáinak alakulásáról, tanulmányi előrehaladásáról, illetve szociális, érzelmi, erkölcsi fejlődéséről. A célja, hogy az összegyűjtött adatok segítségével ne csak a tanulók jelenlegi helyzetéről kapjunk információkat, hanem az általuk véghez vitt fejlődésről, így egyéni visszajelzést kaphatnak pedagógusaiktól, akik az egyéni fejlődési utakat sokkal hatékonyabban tudják megtervezni, segíteni. Az ilyen naprakész tanulói adatbázis szoros monitorizálást igényel, a megfigyelések és mérési eredmények pontos rögzítését, valamint az így kinyert adatok rendszerezését és a következtetések levonását. A rendszer legnagyobb hozadéka az, hogy segítségével az iskola pedagógusai sokkal személyre szabottabban tudják fejlesztő módon értékelni a tanulókat, erősítve motivációjukat, gazdagítva személyiségüket, és felkészítve őket az általános iskolán túli kihívásaikra.

12. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Iskolánkban a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében foglaltak értelmében az alábbi rend szerint szervezzük:

- 1-3. évfolyam minden osztályának (délelőtti, kötelező) óraterve tartalmaz öt testnevelésórát. Ezeket az órákat a rendelkezésünkre álló tornateremben tudjuk megtartani.
- A művészeti irányultságú osztályokban, 1-4. évfolyamig a mindennapos testnevelés 3 órája a kerettanterv szerint, két órája pedig műveltségterületi oktatással (néptánc) valósul meg.
- A 4-8. osztályosoknál gyakori, hogy iskolán kívüli szervezethez járnak rendszeresen sportolni a tanulók. Az ő esetükben a fent hivatkozott jogforrás adta lehetőség szerint elfogadjuk a szervezet igazolását a heti két alkalommal történő sportolásról;
- Az ilyen lehetőséggel nem bíró tanuló esetében délután szervezett sportfoglalkozások, sportversenyek adnak lehetőséget a mozgásra.

A 4-8. évfolyamos tanulóink délutáni testnevelése az alábbiak szerint szerveződik:

- Az iskolában kapnak lehetőséget mozgásra heti két alkalommal délutáni tömegsport formájában a kerettanterv mozgásanyagához igazodva vagy
- valamely sportegyesület tagjaként igazolást hoznak a heti két alkalommal történő sportfoglalkozásokról.
- A gyógytestnevelésre besorolt tanulók, a besorolási kategóriájuknak megfelelően, kötelezően részt vesznek a délutáni gyógytestnevelés foglalkozásokon.

13. A tanulók fizikai állapotának mérési rendje, a tantárgy értékelési rendje

A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 81. §-a értelmében tanévenként az iskola valamennyi évfolyamára kiterjedően meg kell szervezni a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát. A mérést, vizsgálatot az iskola testnevelő tanárai végzik a Magyar Diáksport Szövetség által kifejlesztett NETFIT (Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt) rendszer felhasználásával.

A tanulók fittségi mérését az alábbi alapelvek vezérlik:

1. A tanulók általános fittségi mérésével képesek vagyunk a tanulók fizikai állapotát az elvárható egészség standardhoz viszonyítani.
2. A szülők által hozzáférhető online felület lehetővé teszi, hogy nyomon tudják követni gyermekük fizikai állapotának változásait. A program konkrét ajánlásokat tesz arra, miképpen tartható meg, fejlesztés esetén miképpen érhető el az elvárható egészségszint.
3. A NETFIT rendszer létrehozásakor a kor igényeinek megfelelően, az egészséges, jövőorientált életvezetési kompetencia megvalósítását tűzték ki célul.
4. Az eredmények alapján képesek leszünk (szülő, gyermek, testnevelő) a tanulók fizikai állapotának és morfológiai változásainak nyomon követésére.
5. A mérési eredmények önmagukban nem alkalmazhatóak osztályzásra!

A mérési folyamatot a helyi tantervben foglaltakhoz igazodva az alábbiak szerint értékeljük:

A tanulók egyéni fejlődését vizsgáljuk az utolsó mérés eredményéhez képest. Értékeljük a tanulók órai munkáját és a sikeres végrehajtásra törekvéshez szükséges attitűdöt.

14. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Intézményünk Budapest XII. kerületében található. Tanulóink kb. 60-70 %-a kerületi lakos. Budapest Hegyvidék XII. Kerületi Önkormányzata hivatalos adatai alapján a kerületben több nemzeti kisebbséghez tartozó személy is él, működtetnek önkormányzatot.

A fentiekben megjelölt feladatnak megfelelően tanulóink megismerkedhetnek a bolgár, a görög, a horvát, az örmény, a szerb és a szlovák kisebbség kultúrájával.

Tanulmányaik során tanulóink ezeknek az országoknak a földrajzával 7. osztályban találkoznak, ekkor tanulják meg a tantervben előírt ismereteket, sajátítják el azokat a képességeket, amelyek szükségesek egy országról történő beszámoló elkészítéséhez.

Történelmi ismereteik is körülbelül erre a tanévre jutnak el oda, hogy országunkkal való korábbi kapcsolataikról legyen információik.

A hivatkozott nemzetiségek kultúrájának megismerését a fentiek miatt szintén erre az évfolyamra tesszük. A tanulók informatikai ismeretei lehetőséget adnak arra, hogy az elektronikusan rendelkezésre álló anyagokat kutatva naprakész adatokkal, korszerű ismeretekkel találkozassanak a fentiekben felsorolt nemzeti kisebbségek kultúrájáról.

A <https://emberijogok.kormany.hu/nemzetisegek-magyarorszagon> oldalon korszerű és naprakész adatokkal, információkkal találkozhatnak a tanulók. Ezeket az adatokat folyamatosan frissítik, itt mindig pontos adatokat kaphatnak az érdeklődők.

A <http://kisebbségiombudsman.hu/hir-14-magyarorszagi-%20bolgarok-t%C3%B6rtenelem.html>

oldal már lezárt oldal, de megtalálható rajta a fentiekben idézett nemzeti kisebbségek történelme, Magyarországra kerülésük folyamata.

Az oldalak azokat a nyomtatott hivatkozásokat is tartalmazzák, amelyeket az elektronikus anyag elkészítésekor felhasználtak, így azokat a tanulók is használhatják.

A rendelkezésre álló ismereteket egyéni vagy csoportosan végzett kutatás során gyűjthetik össze a tanulók. Kutatásaikról az adott országról folytatott tanulmányaik során adhatnak számot társaiknak tanáraik irányításával. Természetesen lehetőség van az ismeretek más formájú feldolgozására, értékelésére is, pl. projekt vagy portfólió formájában való megoldás is lehetséges. A választás az adott évfolyam képességeinek ismeretében a tantárgyakat tanító tanárokon múlik. A földrajz- és történelemtanárokon túl bevonható más szaktanár is (pl.: ének, irodalom stb.) a munkába, különösen akkor, ha pl. a projekt formát választják a tanulókkal való egyeztetés során.

Élő kapcsolatot lehet kialakítani a környezetünkben élő nemzetiségekkel, ha figyeljük azokat az alkalmakat, amikor a különböző kisebbségek egy-egy nevezetes eseményen bemutatót tartanak szokásaikból, vagy a többségi társadalom valamely nevezetes ünnepén jelennek meg valamiféle kulturális bemutatóval. A helyi kerületi újság (Hegyvidék) beszámol ezekről a lehetőségekről. Célszerű az ezeken való részvételre felhívni a tanulók figyelmét. A környezetünkben élő nemzeti kisebbségek kultúrájának megismerése folyamatának egy átélt élmény alapján lényegesen nagyobb a sikere, mint csupán ismeretet szerezni az adott kisebbség történelméről, kultúrájáról. Lehetőséget adhatunk tanítványainknak a tanórákon való beszámolókra egy-egy ilyen esemény után.

A tanulók családjainak körében bizonyára vannak ismerősök, akik valamelyik nemzeti kisebbséghez tartoznak. Úgy gondoljuk, szívesen tartanának egy beszélgetést az osztályokban életük, sorsuk alakulásáról, hazánkhoz való kapcsolatuk történetéről. Az ilyen alkalmak lényegesen közelebb hozhatnák a magyarországi nemzeti kisebbségek helyzetének, életének megértését a tanulókhöz.

A fentiekben felsorolt lehetőségek közül tanáraink mindig az adott osztályközösségek adottságainak ismeretében, az adódó alkalmaknak felhasználásával célszerűen gazdálkodva a leghatékonyabb módszert, eljárást fogják választani a kerületünkben élő nemzeti kisebbségek életének, kultúrájának megismertetésére.

15. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról a 2003. évi CXXV. törvény rendelkezik. A törvény hatálya kiterjed a közoktatási intézményekre is, ennél fogva az intézmény köteles az abban foglaltakat betartani.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti a közvetlen hátrányos megkülönböztetés, a közvetett hátrányos megkülönböztetés, a zaklatás, a jogellenes elkülönítés, a megtorlás, valamint az ezekre adott utasítás. (CXXV. tv. 7. §)

Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül minden olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt

- neme,
- faji hovatartozása,
- bőrszíne,
- nemzetisége,
- nemzetiséghez való tartozása,
- anyanyelve,
- fogyatékosága,
- egészségi állapota,
- vallási vagy világnézeti meggyőződése,
- életkora,
- társadalmi származása,

vagyoni helyzete,

egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne. (CXXV. tv. 8. §)

Közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely a 8. §-ban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport volt, van vagy lenne. (CXXV. tv. 9. §)

Zaklatásnak minősül az az emberi méltóságot sértő egyéb természetű magatartás, amely az érintett személynek a 8. §-ban meghatározott tulajdonságával függ össze, és célja vagy hatása valamely személlyel szemben megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszegyenítő vagy támadó környezet kialakítása. (CXXV. tv. 10. § (1))

Jogellenes elkülönítésnek minősül az a rendelkezés, amely a 8. §-ban meghatározott tulajdonságai alapján egyes személyeket vagy személyek csoportját a velük összehasonlítható helyzetben lévő személyektől vagy személyek csoportjától – anélkül, hogy azt törvény kifejezetten megengedné – elkülönít. (CXXV. tv. 10. § (2))

Megtorlásnak minősül az a magatartás, amely az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt kifogást emelő, eljárást indító vagy az eljárásban közreműködő személlyel szemben ezzel összefüggésben jogsérelmet okoz, jogsérelem okozására irányul vagy azzal fenyeget. (CXXV. tv. 10. § (3))

15.1 Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése az oktatás és képzés területén

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre,

- amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy
- amelynek megszervezéséhez az állam
 - közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, vagy
 - közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul. (CXXV. tv. 27. § (1))

Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell különösen

- az oktatásba történő bekapcsolás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- a teljesítmények értékelése,
- az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
- pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
- az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

(CXXV. tv. 27. § (2))

Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha az oktatást csak az egyik nembeli tanulók részére szervezik meg, feltéve, hogy az oktatásban való részvétel önkéntes, továbbá emiatt az oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri. (CXXV. tv. 28. §)

15.2 Az esélyegyenlőség biztosításának kiemelt helyi területei

Az intézményünkben folyó nevelő-oktató munka alapelvei, célkitűzései a tanulóközösség fejlesztését ezen belül a tanulói személyiség fejlesztését tűzik ki célul. Ezen belül igyekszünk mindent megtenni a tanulók, különösen a populáció átlagától bármiben eltérő tanulók fejlesztéséért: felzárkóztatás, tehetséggondozás és egyéb iskolai programok vagy iskolán kívüli tevékenységek szervezésével.

- Lehetőséget biztosítunk a tanulásban lemaradó tanulók folyamatos és alkalmi felzárkóztatására.

- Lehetőséget biztosítunk a tehetséges tanulók képességeinek továbbfejlesztésére, képességeik más színtereken való kipróbálására.
- A tanulási folyamatban lehetőséget biztosítunk a tanulók számára a pedagógiai szakszolgálatok igénybevételére.
- Lehetőséget biztosítunk a szakszolgálatok vizsgálati eredményének megfelelő további fejlesztésre, egyéni bánásmód, egyéni tanulási eljárások biztosítására.
- Minden tanuló számára lehetőséget biztosítunk az intézmény személyi és tárgyi feltételeinek biztosításával a tanulók lehető leghatékonyabb fejlődéshez, kompetenciáik kialakulásához.
- Igyekszünk szoros kapcsolatot kialakítani partnereinkkel; véleményük meghallgatásával, észrevételeik megfogalmazásával segíthetik iskolánk nevelő-oktató munkája színvonalának emelését.
- A fentiekben hivatkozott esélyegyenlőségi törvényben foglaltak betartásával egyenlő esélyt kívánunk biztosítani minden tanulónk számára a sikeres előmenetelhez.
- Az iskolai felvétel és átvétel szabályainak betartásával biztosítjuk, hogy minden tanuló egyenlő esélyekkel juthasson be iskolánkba, illetve folytathassa tanulmányait intézményünkben.
- A fentiekben megfogalmazott célokat, feladatokat átadjuk azoknak a tanító- és tanárjelölt hallgatóknak is, akik intézményünkben folytatnak tanítási gyakorlatot.

A BTMN tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések:

- A fejlesztő foglalkozások mellett korrepetálásokat szervezünk a BTMN tanulók számára.
- Kortárs mentorálási programot működtetünk.
- Figyelembe vesszük az egyéni sajátosságokat.
- Kompenzáló intézkedésként a segítő szakemberek és az osztályfőnökök felméri a tanulók tanulási szokásait, tanulási stílusát, és ennek a stílusnak a figyelembevételével, valamint a tanulási szokások feltárása alapján tanulástechnikákat tanítanak.
- A pedagógusok módosítják a kiadott feladatok mennyiségét, vagy növelik a rendelkezésre álló időkeretet.
- Az iskolai nevelés-oktatás minden színterén törekszünk a szociális hátrányok kompenzálására.

16. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

16.1 Az egészségnevelés elvei

Az egészségnevelés célja, hogy a tanulók egészséges életviteléhez szükséges szokások kialakításán túl járuljon hozzá a harmonikus személyiség kialakításához, azoknak a szükségleteknek a kialakításához, amelyek szabályozzák a tanulók napi életrendjét. (Nevelési program 10. pont)

A fent hivatkozott pontban leírtuk iskolánk teljes körű egészségfejlesztési programját.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek a tanulók személyiségébe való beépülése szempontjából az alábbi elveket vesszük figyelembe:

- rendelkezzenek önmaguk egészségei állapotának ismeretével:
 - a mozgás és a pihenés fontossága,
 - a helyes táplálkozás fontossága,
 - a helyes légzés és az egészség kapcsolata,
 - a bőr egészségessége, a bőrsérülések és kezelésük,
 - szépségápolás,
 - lelki egészségünk alkotóelemei,
 - szexualitás,
- rendelkezzenek az egészségesség kritériumainak ismeretével életkoruknak megfelelő részletességgel;

- tanúsítsanak kellő figyelmet a társas kapcsolatok egészségi és etikai kérdéseire, egészségértékük fontosságára;
- az egészséget meghatározó értékek ismeretében utasítsák el az egészséget károsító, veszélyeztető gyakorlatokat.

16.2 A környezeti nevelés elvei

Az ember egészségének alakulása nagymértékben függ a környezettől, amelyben él, ezért az alábbi környezettudatos szemléletmód elsajátítása az egészségességet alapvetően befolyásoló tényező. Környezeti nevelési elveinket alapvetően meghatározza közvetlen környezetünk, valamint tágabb környezetünk, a Föld sorsának alakulása. Ez a helyzet a kisebb közösségeket és a világ figyelmét is a fenntartható fejlődés körülményeinek megteremtése, biztosítása felé irányítja gazdasági, szociális, ökológiai, erkölcsi és politikai téren is.

A tanulók nevelésének napi gyakorlatában helyet kell adnunk ezeknek az értékeknek az életkornak megfelelő megközelítésére. Ennek értelmében az alábbi elveket kívánjuk követni, és ennek alapján tanítványaink szemléletmódját folyamatosan alakítani:

- fenntartható fejlődés;
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartás és életvitel;
- a környezet természetes és mesterséges értékei iránti felelős magatartás kialakítása, megőrzésének igénye és akarata;
- a természeti és épített környezet szeretete, védelme, sokféleségének megőrzése;
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései;

A fentiek eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a tanulóknál:

- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- problémaérzékenység, a problémák integrált megközelítése;
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia képességének fejlesztése,
- véleményalkotás, vitakészség fejlesztése;
- értékelés és mérlegelés képességének fejlesztése;
- a konfliktuskezelés képességének fejlesztése;
- a kommunikációs képességek fejlesztése.

Ezeknek a céloknak az elérése csak akkor lehetséges, ha a nevelés-oktatás folyamatának minden adódó lehetőségét minden tanítási órán kihasználjuk. Fenntartjuk és folyamatosan bővítjük a tantárgyak közötti együttműködést. Törekednünk kell arra, hogy diákjaink egységes egésként lássák a természetet és annak részeként a benne élő embert. Lássák a részek közötti összefüggések fontosságát, egymásrautaltságát, a jövő fenntarthatósága iránt érzett felelősséget.

A tanórákon kívüli lehetőségeket kihasználva (táborozások, kirándulások, erdei iskolák) megismertetjük tanulóinkkal a természetet, gyakoroltatjuk az egyszerű természetvizsgálatot. Próbáljuk rávezetni őket a jelenségek észrevételére, okainak feltárására, az okok közötti összefüggések megismerésére. Elmélet és gyakorlat így segíti a tanulóknál a környezettudatos személyiség kialakulását.

16.3 Az iskola Zöld programja

Célja, feladatai:

Az iskola pedagógiai programja kiemelten képviseli a fenntarthatóságra nevelés célkitűzéseit. Ezeknek a céloknak megfelelően alakítjuk a mindennapi pedagógiai munkánkat, ezáltal formáljuk a tanulók természet- és környezetvédelmi szemléletét.

A Zöld Program olyan tudatosan tervezett hosszabbtávú (3-4 év) fejlesztési terv, ami nemcsak tanórákon, hanem tanórán kívül és iskolán kívüli tevékenységekben jelenik meg. A környezeti

problémák általában globális jellegűek, mindig tágabb környezetre hatnak; mégis érzelmileg fontos, hogy tanulóink felismerjék a helyi problémákat, és ezekre reagáljanak.

A Zöld Program iskolai megvalósításának feladatai:

- Takarékos gazdálkodással kevesebb energia és egyéb erőforrás felhasználása.
- Dekoráció készítésekor a természetes anyagok előtérbe helyezése.
- Szelektív hulladékgyűjtés az iskola egész területén, lehetőleg otthon is.
- Újrahasznosítás fontosságának és előnyének tudatosítása.
- Szelektív hulladékgyűjtési akciók: papír, PET, elem, elektromos készülékek.
- Hulladékkezelési módok, eljárások megismertetése; hulladéklerakók, feldolgozók.
- A közvetlen környezet rendben tartása (osztályterem, iskola, saját szoba).
- Zöld környezet biztosítása, szépítése, rendben tartása.
- Az anyagi erőforrások előteremtése pályázati tevékenységgel.
- Együttműködés kiépítése több helyi, regionális és országos fenntarthatósággal foglalkozó civil szervezettel.
- A Zöld program eseményeinek megismertetése az iskola honlapján, cikkek, tájékoztatók megjelentetése az iskolaújságban.
- Természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos könyvek, multimédiás eszközök összegyűjtése a könyvtárban.
- A pedagógusok környezetvédelemmel kapcsolatos ismereteinek bővítése.
- Gyerekek és szülők a fenntarthatósággal kapcsolatos ismereteinek bővítése előadásokon, aktív részvétel a rendezvényeken.
- Egészséges életmód, életvitel elősegítése, gyakoroltatása.
- Kirándulásokon és túrákon hazánk tájainak, nemzeti parkjainak megismertetése, a természeti és épített környezet szépségének, értékeinek megóvása.
- A környezetvédelemmel kapcsolatos nevezetes napok tudatosítása, hozzájárulás különböző programokkal, akciókkal.
- Nagy iskolai programokon is előtérbe kerül a környezettudatos nevelés: sportnap, egészségnap, gyermeknap, Gyertyánffy-nap stb.

Tanulóink környezettudatosságának fejlesztése:

- alapvető elméleti és gyakorlati ismeretek átadása a környezetvédelemmel kapcsolatban,
- környezettudatos magatartás terjesztésére való igény kialakítása, alkalmazása a hétköznapokban, a tanulói aktivitás növelése,
- a Zöld programok népszerűsítése a Diákönkormányzat és a Zöld nagykövetek segítségével,
- a pedagógusok és a technikai személyzet személyes példamutatása.

Az egész tanév során megvalósuló tevékenységek:

- Zöld nagykövet és Klímanó rendszer működtetése,
- Szelektív hulladékgyűjtési program: használt elemek gyűjtése a földszinti aulában elhelyezett tárolóban,
- Újrahasznosítás a készségtárgyak tanítási óráin,
- Madáretetés az iskolaudvaron, madáretetők készítése,
- Az ültetett növények gondozása osztályszinten (és a Természetbúvár-szakkör segítségével a tanév során),
- Tantermek, folyosók dekorációja, folyamatos gondozása a tanulókkal közösen,

- A mellékhelyiségek kulturált használata, a higiénias alapkövetelmények ismeretének elmélyítése és betartása,
- A zöld udvar gondozása (növények, fák),
- Kerékpártároló rendszeres használata,
- Az Zöld-faliújság aktuális információkkal történő frissítése a tanulók bevonásával,
- ZöldDÖK-kel való folyamatos kapcsolattartás,
- Zöld nagykövetek akciói.
- Globális környezeti és fenntarthatósági problémák ismertetése: pl. globális felmelegedés, a tengeri életközösség veszélyeztetettsége, megújuló energiák alkalmazása, műanyagok használatának kerülése, helyi alapanyagok alkalmazása az étkezésben stb.

Környezet-, természet- és egészségvédelemmel kapcsolatos iskolai programok:

- Takarékosági világnap
- Állatok világnapja
- Fenntarthatósági Témahét
- Európai Hulladékcsökkentési Hét
- Karácsonyi kézműves foglalkozás természetes alapanyagokból
- Egészségmegőrző projektnap
- Víz világnapja
- A Föld világnapja
- Madarak és fák napja
- Bio-büfé
- Családi sport délután
- Az egészséges táplálkozási szokások, egészséges életmód népszerűsítése a tankonyhán
- „Ételmentés”

Zöld fal – Zöld sarok – Zöld hírek (DÖK, Iskolaújság, Zöld nagykövetek):

Zöld nagyköveteink és a DÖK Zöld csoportja is szervesen bekapcsolódnak a Zöld Programban megjelölt feladatok, tevékenységek lebonyolításába, önálló feladattal is rendelkeznek a fenntarthatóságra nevelés terén.

- az iskolaújság Zöld rovatába cikkeket (beszámolókat a Zöld programokról, ötleteket a fenntartható fejlődésért) írnak,
- az iskola növényeinek gondozását szervezik,
- az iskolán belüli hulladékcsökkentéssel, illetve a megfelelő szelektálásra szerveznek akciókat,
- az iskolai büfé „egészségesebbé tételét” ellenőrzik,
- környezettudatos magatartásra hívják fel a figyelmet („Bringázz/Rollerezz az iskolába!”).

FELHASZNÁLT FORRÁSOK, A KÖZNEVELÉST IRÁNYÍTÓ JOGSZABÁLYOK**Törvények:**

- A nemzeti köznevelésről szóló [2011. évi CXC. törvény](#)
- A nemzeti felsőoktatásról szóló [2011. évi CCIV. törvény](#)
- A minősített adat védelméről szóló [2009. évi CLV. törvény](#)
- A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló [1997. évi CXL. törvény](#)

Kormányrendeletek:

- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló [110/2012. \(VI. 14.\) Korm. rendelet](#)
- A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló [229/2012. \(VIII. 28.\) Korm. rendelet](#)
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló [326/2013. \(VIII. 30.\) Korm. rendelet](#)
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló [277/1997. \(XII. 22.\) Korm. rendelet](#)
- A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló [87/2015. \(IV. 9.\) Korm. rendelet](#)
- A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény végrehajtásához szükséges egyes rendelkezésekről szóló [248/2012. \(VIII. 31.\) Korm. rendelet](#)
- Az oktatási igazolványokról szóló [362/2011. \(XII. 30.\) Korm. rendelet](#)
- A Nemzeti Biztonsági Felügyelet működésének, valamint a minősített adat kezelésének rendjéről szóló [90/2010. \(III. 26.\) Korm. rendelet](#)
- A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról, valamint a tankönyvellátásban közreműködők kijelöléséről szóló [501/2013. \(XII. 29.\) Korm. rendelet](#)

Miniszteri rendeletek:

- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló [20/2012. \(VIII. 31.\) EMMI rendelet](#)
- A pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről szóló [48/2012. \(XII. 12.\) EMMI rendelet](#)
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló [15/2013. \(II. 26.\) EMMI rendelet](#)
- A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló [51/2012. \(XII. 21.\) EMMI rendelet](#)
- Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló [32/2012. \(X. 8.\) EMMI rendelet](#)

Egyéb források:

- Oktatási Hivatal, 2021- Digitális pedagógiai módszertani ajánlások gyűjteménye

ZÁRADÉK

A jelen Pedagógiai programot az ELTE Gyertyánffy István Gyakorló Általános Iskola nevelőtestülete a 2021. augusztus 31-én tartott értekezleten egyhangúlag elfogadta, Mesterházy Ferenc igazgató pedig jóváhagyta.

A Szülői Munkaközösség a Pedagógiai program változásairól a 2021. szeptember 6-án tartott SZMK-vezetői értekezleten tájékoztatást kapott.

A Pedagógia program értékelési fejezetét a nevelőtestület 2023. augusztus 31-én módosította és egyhangúlag elfogadta.

A fenntartót érintő változtatás nem történt.

Mesterházy Ferenc
igazgató

Dr. Borhy László
rektor

Balás-Piri László dr.
SZMK-elnök

a nevelőtestület képviselőjében
Kovács Magdolna